

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล

(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ฉบับทบทวน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สิงหาคม ๒๕๖๒

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นแผนซึ่งแสดงทิศทาง แนวทาง และเป้าหมาย การพัฒนาด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดในอนาคต ที่มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และ แผนพัฒนาจังหวัด ซึ่งตามกฎหมายกระทรวงการแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดให้สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ศึกษา วิเคราะห์ และจัดทำยุทธศาสตร์ การพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล ได้ดำเนินการจัดทำ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน โดยยึดหลัก การบูรณาการระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด โดยในการจัดทำได้มีการประชุมคณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ และภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ภาคธุรกิจ ชุมชนและเกษตรกร เพื่อระดมความคิดเห็น ข้อมูลและข้อเสนอแนะต่างๆ เพื่อให้ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มีความถูกต้อง สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ด้านการเกษตร ของจังหวัด ทั้งนี้เพื่อให้สามารถใช้เป็น กรอบทิศทางและแนวทางในการพัฒนาการเกษตรของจังหวัดสตูล รวมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล หวังเป็นอย่างยิ่งว่า แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน จะเป็นประโยชน์ ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อใช้เป็นกรอบการพิจารณาจัดทำและนำเสนอแผนงาน/โครงการ ที่มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์/มาตรการในแนวทางและเป้าหมายเดียวกัน และขอขอบคุณ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ภาคธุรกิจ ภาคเอกชน และเกษตรกรทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ และร่วมมือด้วยดี ในการให้ข้อมูลตลอดจนให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการจัดทำ ทำให้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คณะทำงานจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล

สิงหาคม ๒๕๖๒

สารบัญ

หน้า

คำนำ

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑๙

ส่วนที่ ๓ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๖๗

ส่วนที่ ๔ แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล

๗๕

ส่วนที่ ๕ โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

๘๕

ของจังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๖ แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

๑๐๖

ส่วนที่ ๑

บทนำ

๑. ที่มา

๑.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๗๘ (๒) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการสนับสนุนให้จังหวัดมีแผนและงบประมาณเพื่อพัฒนาจังหวัด เพื่อประโยชน์ของประชาชนในพื้นที่ ประกอบกับมาตรา ๘๔(๘) กำหนดให้รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ คือ คุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ของเกษตรกรในการผลิตและการตลาด ส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปของสภาเกษตรกร เพื่อวางแผนการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร และมาตรา ๘๔(๑๔) รัฐต้องส่งเสริมอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ รวมทั้งมาตรา ๘๕(๒) กำหนดให้รัฐดำเนินการกระจายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน เพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึงโดยการปฏิรูปที่ดินหรือวิธีอื่น รวมทั้งจัดหาแหล่งน้ำเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตร

๑.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และ ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๑.๓ แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) เป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) ถือเป็นกรอบแนวทางสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะ ๕ ปีแรก (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) และนโยบายรัฐบาลภายใต้วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน” ครอบคลุมการพัฒนาภาคการเกษตรใน ๕ ด้าน ประกอบด้วย การสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน และการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีกระบวนการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติ ผ่านกลไกขับเคลื่อนในระดับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และหน่วยปฏิบัติ ที่จะช่วยกำกับให้ทุกหน่วยงานจัดทำแผนงาน/โครงการสำคัญที่สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนา ภายใต้แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) รวมทั้งติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนงาน/โครงการสำคัญดังกล่าว ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ ซึ่งจะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ได้อย่างยั่งยืนที่สุด

๒. ทิศทาง นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี นโยบายรัฐบาล นโยบายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔) จึงกำหนดกรอบแนวคิดหลักในการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด โดยมุ่งเน้นให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาในระดับต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)^๑ มีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

๒.๒ ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙)^๒ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้จัดทำยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานในการพัฒนาภาคการเกษตรให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์และแผนพัฒนาที่สำคัญ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ทั้ง ๖ ยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แผนปฏิรูปของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) และยังสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ซึ่งเป็นเป้าหมายการพัฒนาในระดับโลกขององค์การสหประชาชาติ โดยยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) มุ่งในการแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาภาคการเกษตรในระยะยาว เพื่อบรรลุวิสัยทัศน์ “เกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมั่นคง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน” โดยมีแนวทางไปสู่เป้าหมาย คือ

- ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร
- ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า
- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม
- ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๓ การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัว

^๑ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๑, ตุลาคม). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐).

^๒ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, ธันวาคม). ยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙).

^๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔.

รองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน โดยมีแนวทางการพัฒนาที่มีความสำคัญสูงและสามารถผลักดันสู่การปฏิบัติ ดังนี้

๒.๓.๑ เสริมสร้างฐานการผลิตภาคเกษตรให้เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร จัดระบบการปลูกพืชให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำที่ทำได้ คำนึงพื้นที่เกษตรกรรมที่มีศักยภาพและขยายโอกาสในการเข้าถึงพื้นที่ทำกินของเกษตรกรให้มากขึ้น และส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ในการรวบรวมคัดเลือก และปรับปรุงพันธุ์กรรมพืช สัตว์ สัตว์น้ำ และจุลินทรีย์ของท้องถิ่น

๒.๓.๒ สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ทางวิชาการ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตรแบบมีส่วนร่วม โดยส่งเสริมการวิจัยพัฒนาปัจจัยการผลิต วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิตและรูปแบบผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูปใหม่ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและความหลากหลายของสินค้าและพัฒนา รูปแบบและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ เพื่อปรับระบบการผลิตที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ

๒.๓.๓ ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐานและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ โดยพัฒนาระบบมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารให้ได้คุณภาพมาตรฐานและความปลอดภัยและการบริโภคอาหารเพื่อสุขภาพ และขับเคลื่อนการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์อย่างจริงจัง

๒.๓.๔ เสริมสร้างขีดความสามารถการผลิตในห่วงโซ่อุตสาหกรรมเกษตร โดยเสริมสร้างศักยภาพของสถาบันเกษตรกรและการรวมกลุ่ม ส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืช ปศุสัตว์ และการทำประมงให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning) วิจัยพัฒนาและใช้เทคโนโลยีและเครื่องจักรสมัยใหม่ในกระบวนการผลิต สนับสนุนการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรและการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรชีวภาพเพื่อต่อยอดองค์ความรู้และพัฒนาผลิตภัณฑ์มูลค่าสูง บริหารจัดการผลผลิตอย่างเป็นระบบครบวงจร พัฒนากลไกจัดการความเสี่ยงที่กระทบต่อสินค้าเกษตร และสร้างความร่วมมือด้านการเกษตรกับประเทศเพื่อนบ้าน

๒.๓.๕ ส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการเกษตร ส่งเสริมขยายผลและพัฒนากิจการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน และควบคุมการใช้สารเคมีการเกษตรที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด

๒.๓.๖ พัฒนาปัจจัยสนับสนุนในการบริหารจัดการภาคเกษตรและสนับสนุนเกษตรกรรุ่นใหม่ โดยพัฒนาฐานข้อมูลด้านอุปสงค์และอุปทานด้านการเกษตร สร้างบุคลากรด้านการเกษตร และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรให้ทันสมัย

๒.๔ นโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง^๔

๒.๔.๑ การลดความเหลื่อมล้ำของสังคมและการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ โดยแก้ปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกไล่เขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกไล่ และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจนอันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

๒.๔.๒ การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยดูแลเกษตรกรให้มีรายได้ที่เหมาะสมด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การลดต้นทุนการผลิต การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิตอย่างทั่วถึง การช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ตลอดจนจนถึงการใช้กลไกตลาดดูแลราคาสินค้าเกษตรประเภทที่ราคาต่ำผิดปกติให้สูงขึ้นตามสมควร รวมทั้งแก้ปัญหาหนี้ท่วมในฤดูฝนทั้งที่ท่วมเป็นบริเวณกว้างและท่วมเฉพาะพื้นที่ และปัญหาขาดแคลนน้ำในบางพื้นที่และบางฤดูกาล ซึ่งนำความเสียหายและทุกข์ร้อนมาให้แก่เกษตรกร โดยระดมความคิดเพื่อหาทางป้องกัน

^๔ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. (๒๕๕๗, กันยายน). คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา.

ไม่ให้เกิดน้ำท่วมรุนแรง ดังเช่นเหตุการณ์น้ำท่วมในปี ๒๕๕๔ และหาวิธีที่จะแก้ปัญหาพื้นที่น้ำท่วมเฉพาะพื้นที่ให้ลดลง โดยเร็วไม่กระทบต่อพืชผล ส่วนภาวะภัยแล้งจนเกิดการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรนั้น รัฐบาลจะเร่งดำเนินการ จัดสร้างแหล่งน้ำขนาดเล็กให้กระจายครอบคลุมทั่วพื้นที่เพาะปลูกให้มากที่สุด ซึ่งจะสามารถทำได้ในเวลาประมาณ ๑ ปี และในด้านเกษตรกรรมดำเนินการใน ๒ เรื่องใหญ่ คือ การปรับโครงสร้างการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้อง กับความต้องการด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การแบ่งเขตเพื่อปลูกพืชผลแต่ละชนิด และการสนับสนุนให้สหกรณ์ของ กลุ่มเกษตรกรที่ผลิตสินค้าเกษตรเพิ่มบทบาทในฐานะผู้ซื้อพืชผลจนถึงการแปรรูปและการส่งออกได้ แล้วแต่กรณี เพื่อให้สหกรณ์เป็นผู้ค้าขายสินค้าเกษตรรายใหญ่อีกรายหนึ่ง ซึ่งจะช่วยคานอำนาจของกลุ่มพ่อค้าเอกชนที่มีอยู่ใน ปัจจุบันให้มีความสมดุลมากขึ้น

๒.๕ การพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔)^๕

๒.๕.๑ กรอบแนวคิดการพัฒนา

๑) เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาการเกษตร แม้ว่าจะมีการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาปรับใช้กับการพัฒนาการเกษตรของประเทศอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของเกษตรกรยังคงมีอยู่ในสังคมไทย เป็นเพราะเกษตรกรไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย การทำการเกษตรหลายพื้นที่ยังเป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ สิ่งต่างๆ เหล่านี้ควรได้รับการแก้ไข โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกษตรกรพัฒนาระบบการผลิตให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้ตามหลักความพอประมาณ

๒) แรงงานภาคการเกษตรมีแนวโน้มลดลงและการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ แรงงานในภาค การเกษตรลดลงเนื่องมาจากเคลื่อนย้ายไปทำงานในภาคการผลิตอื่น การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ การขยายตัวของภาคการผลิตอื่น และทัศนคติของเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าการทำการเกษตรเป็น งานที่หนักและลำบาก ไม่คุ้มค่า ทำให้เยาวชนรุ่นใหม่ไม่สนใจทำอาชีพการเกษตร ส่งผลให้แรงงานภาคการเกษตร มีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

๓) การปรับตัวของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) เกษตรกรจำนวนมาก ยังมีข้อจำกัดในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการผลิตเชื่อมโยงไปจนถึงการแปรรูปและการตลาด การขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องการใช้ปัจจัยการผลิตทำให้ปัจจัยการผลิตดังกล่าวมากเกินความจำเป็น การปรับตัวของเกษตรกร จึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้เป้าหมายการพัฒนาการเกษตรของประเทศบรรลุผลสำเร็จได้

๔) การส่งเสริมการทำเกษตรในรูปแบบของการพัฒนาเครือข่ายเกษตรกร องค์กรเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

๕) การบริหารจัดการสินค้าเกษตร ภาคการเกษตรมีความอ่อนไหวและเปราะบางมากกว่า ภาคการผลิตอื่นๆ จึงควรเน้นในเรื่องการวางแผนความต้องการและการผลิตสินค้าเกษตร (Demand & Supply) ในระดับจังหวัด เพื่อเป็นข้อมูลให้กับส่วนกลางในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรในภาพรวม การขึ้นทะเบียน เกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อรู้ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๖) มาตรฐานสินค้าเกษตร ประเทศไทยได้มีการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าเกษตรไปมาก เมื่อเทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน แต่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของการพัฒนาให้ทั่วถึง ทั้งด้านองค์ความรู้ การสร้างความ เข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานสินค้าเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของสินค้าเกษตรและเพิ่ม มูลค่าให้กับสินค้าเกษตร ดึงดูดความสนใจและตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้บริโภคได้เป็นอย่างดี

๗) โลจิสติกส์และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการเกษตร เป็นการดำเนินการต่อเนื่องจาก แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) โดยยกระดับบุคลากรภาครัฐ เกษตรกร/สถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาทักษะการบริหารจัดการโลจิสติกส์ ระดับฟาร์ม ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมในโซ่คุณค่าของสินค้าเกษตร สนับสนุนให้เกิดเครือข่ายเกษตรกรและ สถาบันเกษตรกร

^๕ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (๒๕๕๙, กันยายน). แผนพัฒนาการเกษตรในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔).

๘) ความมั่นคงทางอาหารและพลังงาน การใช้พลังงานของโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ส่งผลให้หลายประเทศรวมถึงประเทศไทยหันมาพึ่งพาการใช้พลังงานทดแทนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ความต้องการพืชพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

๙) การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การวางมาตรการและแนวทางเพื่อเตรียมความพร้อมรับมือและสนับสนุนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญอย่างมากในการพัฒนาภาคการเกษตรของไทย

๑๐) การวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตร รวมถึงนวัตกรรมและเทคโนโลยีการเกษตร

๑๑) กฎระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการเกษตร

๑๒) ความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ ประเด็นสำคัญที่ควรพัฒนา คือ การศึกษากฎระเบียบและกฎหมายของประเทศคู่ค้าที่จะมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตร มาตรการนำเข้า-ส่งออกสินค้า

๑๓) การบริหารจัดการสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการค้าชายแดนและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

๒.๕.๒ ทิศทางการพัฒนา

๑) วิสัยทัศน์ “ภาคเกษตรก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลาดนำการผลิต ชีวิตเกษตรกรมีคุณภาพ ทรัพยากรการเกษตรมีความสมดุลและยั่งยืน”

๒) พันธกิจ

(๑) พัฒนาคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง

(๒) พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

(๓) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

(๔) ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๓) วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และตัวชี้วัด

(๑) วัตถุประสงค์

- เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่อง เกิดการรวมกลุ่มเกษตรกรและเชื่อมโยงเครือข่ายกับภายนอกอย่างเข้มแข็ง และลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้

- เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพ มาตรฐาน รวมทั้งสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด

- เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

- เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถปรับตัวและสร้างภูมิคุ้มกันรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

(๒) เป้าหมาย

- ความผาสุกของเกษตรกรเพิ่มขึ้นอยู่ที่ระดับ ๘๕ ในปี ๒๕๖๔

- เกษตรกรมีรายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตรเพิ่มขึ้นเป็น ๕๙,๔๖๐ บาทต่อครัวเรือน ในปี ๒๕๖๔

- เศรษฐกิจภาคเกษตรเติบโตเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี

- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตรถูกนำไปใช้ประโยชน์เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๕ ต่อปี

- ทรัพยากรการเกษตรได้รับการฟื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืนเพิ่มขึ้น

(๓) ตัวชี้วัด

- ดัชนีชี้วัดความผาสุกของเกษตรกร
- รายได้เงินสดสุทธิทางการเกษตร
- GDP ภาคเกษตร
- จำนวนงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่นำไปใช้ประโยชน์
- ทรัพยากรการเกษตรที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

- ขยายผลการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- เสริมสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
- ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืนให้เห็นผลในทางปฏิบัติ
- พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- สร้างความเข้มแข็งและเชื่อมโยงเครือข่ายของเกษตรกร และสถาบันเกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทาน

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานรองรับความต้องการของตลาด
- ส่งเสริมการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร
- เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร
- จัดตั้งศูนย์กลางและพัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร
- เสริมสร้างความมั่นคงทางอาหารอย่างยั่งยืน
- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- สนับสนุนการจัดการความเสี่ยงที่จะกระทบต่อพืชผลทางการเกษตร
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ และความร่วมมือ

ระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและ

นวัตกรรม

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร
- พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศการเกษตรและเชื่อมโยงข้อมูลอย่างเป็นระบบ
- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรการเกษตร
- ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
- บริหารจัดการพื้นที่ทำกินทางการเกษตร
- สร้างภูมิคุ้มกันการเกษตรต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ พัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ

- พัฒนาบุคลากรการเกษตรภาครัฐ ปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และ
- ปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร

กระบวนการ ทำงาน

๒.๖ นโยบายสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

เกษตรแปลงใหญ่ คือ วิธีการหนึ่งในการเพิ่มความได้เปรียบทางการแข่งขันของหน่วยผลิตด้วยการคำนวณทางเศรษฐศาสตร์ เพื่อวิเคราะห์ปริมาณการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงสุด หรืออีกนัยหนึ่งคือการบริหารความสัมพันธ์ที่เหมาะสมระหว่างต้นทุนการผลิตกับปริมาณการผลิต/ขนาดการผลิต เพื่อให้เกิดการประหยัดต่อขนาด (Economies of Scale) ซึ่งจะเกิดขึ้นได้โดยการผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มการผลิต การจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี (พันธุ์พืช ปุ๋ย เครื่องจักรกลทางการเกษตร และเทคโนโลยีสมัยใหม่) การจัดการด้านการตลาดและห่วงโซ่อุปทาน รวมทั้งมีการบริหารจัดการฟาร์มที่ดี เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของธุรกิจ คือ การเพิ่มขีดความสามารถในการสร้างกำไร ความมั่นคงของกิจการและการเติบโต และความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

๒. ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)

ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) คือ วิธีการจัดการความรู้อย่างหนึ่งเพื่อให้เกษตรกรที่ต้องการความรู้ ได้รับความรู้และเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้พร้อมรับการเกษตรสมัยใหม่ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการจัดการความรู้ และกระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลง โดยใช้สถานที่ที่เป็นที่ตั้งของแปลงเกษตร/ฟาร์ม ซึ่งเกษตรกรที่เป็นเจ้าของมีความรู้ความสามารถในการผลิตในระดับที่เป็นตัวอย่างให้เกษตรกรรอบบริเวณได้เรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ (Knowledge Center)

๓. พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

โครงการ Smart Farmer คือ กระบวนการพัฒนาทรัพยากรเกษตรกร (Human Resource Development) หรือการพัฒนาและส่งเสริมขีดความสามารถของเกษตรกร ให้มีความรู้ ความสามารถ ความเข้าใจ มีทักษะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนมีทัศนคติและพฤติกรรมที่ดี เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการทำอาชีพเกษตรกรรมที่ดีขึ้นในปัจจุบันและอนาคต เช่น การฝึกอบรม การศึกษา การสอนงานและให้คำแนะนำ (Coaching and Mentoring) และการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้สนับสนุนการจัดการองค์ความรู้ การเรียนรู้ และการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่ความสำเร็จ และจะต้องดำเนินการพัฒนาอีกต่อไปเรื่อยๆ ตลอดเวลาที่ยังมีชีวิต

๔. บริหารจัดการพื้นที่เกษตรตามแผนที่การเกษตรเชิงรุก (Zoning by Agri-map)

การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม คือ วิธีการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของภาคเกษตรโดยการวางแผนและจัดการให้พื้นที่เกษตรของประเทศที่มีความแตกต่างด้านดิน น้ำ และอากาศ ในแต่ละภูมิภาคให้สามารถสร้างรายได้จากการผลิตสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับประเภท ชนิดพันธุ์ ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีต้นทุนการผลิตคุ้มค่าการลงทุน รวมทั้งการจัดการให้ปริมาณและคุณภาพสินค้าเกษตรมีความสมดุลกับความต้องการของตลาด

๕. พัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน (GAP)

ความปลอดภัยด้านอาหารหรืออาหารปลอดภัย (Food Safety) คือ อาหารที่ปลอดภัยจากสารพิษและไม่ก่อให้เกิดอันตรายแก่ผู้บริโภค และ**มาตรฐานสินค้าเกษตร** คือ ระเบียบหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะต่างๆ ของตัวสินค้าเกษตร วิธีและขั้นตอนการผลิต รวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับสุขลักษณะ ความปลอดภัยมาตรฐาน ทั้งนี้ ในแต่ละประเภทประกอบด้วยมาตรฐานสินค้าและมาตรฐานระบบ

๖. เกษตรอินทรีย์

ผลิตภัณฑ์อินทรีย์ (Organic Products) คือ ผลิตภัณฑ์จากระบบการเกษตรแบบเกษตรอินทรีย์ (Organic Farming) ซึ่งปลอดภัยจากสารเคมีและการปรุงแต่งโดยสารสังเคราะห์ ตามมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในทุกๆ ขั้นตอนการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา และ**เกษตรอินทรีย์ (Organic Farming)** คือ ระบบการเกษตรที่ผลิตอาหารและเส้นใยด้วยความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ โดยเน้นหลักการปรับปรุงดิน การเคารพต่อศักยภาพทางธรรมชาติของพืช สัตว์ และนิเวศการเกษตร

๗. ตลาดสินค้าเกษตร

ตลาดสินค้าเกษตร คือ การที่ผู้ซื้อ ผู้ขาย มีการตกลงซื้อขายสินค้าและบริการร่วมกัน รวมทั้งปัจจัยการผลิต ซึ่งจะมีความหมายรวมถึงตลาดภายในประเทศ ตลาดชายฝั่ง ตลาดชายปลึก ตลาดต่างประเทศตลาดผลผลิต ตลาดปัจจัยการผลิต ตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า รวมถึงตลาดพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ทั้งนี้ ลักษณะโครงสร้างตลาดที่สำคัญ ประกอบด้วย ลักษณะตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๘. การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่

เกษตรทฤษฎีใหม่ คือ การบริหารจัดการที่ดินและน้ำเพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีการบริหารและจัดแบ่งที่ดินแปลงเล็กออกเป็นสัดส่วนที่ชัดเจน มีการคำนวณโดยหลักวิชาการเกี่ยวกับปริมาณน้ำที่จะกักเก็บให้พอเพียงต่อการเพาะปลูกได้ตลอดปี และมีการวางแผนที่สมบูรณ์แบบ

๙. แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร

แผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร คือ วิธีการบริหารจัดการสมดุลของอุปสงค์และอุปทานข้าวของประเทศ (Demand-driven Supply Chains) โดยวิเคราะห์คาดการณ์ปริมาณความต้องการของตลาด (Demand Side) เพื่อนำมาบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Management) ทั้งด้านปริมาณในระยะสั้นและในระยะยาว

๑๐. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

การบริหารจัดการน้ำ หมายถึง กระบวนการ (กรรมวิธี) จัดการน้ำ ซึ่งโดยทั่วไปเกี่ยวข้องกับ การจัดหาและพัฒนา การจัดสรรและใช้เพื่อวัตถุประสงค์ต่างๆ รวมตลอดถึงการอนุรักษ์และฟื้นฟูแหล่งน้ำให้คงอยู่ และมีใช้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการแก้ไขปัญหาอันเกิดจากทรัพยากรน้ำ ทั้งด้านปริมาณและคุณภาพให้หมดไป และ การบริหารจัดการน้ำต้องเป็น “การจัดการแบบบูรณาการ” หรือไม่ก็ “การจัดการน้ำอย่างยั่งยืน”

๑๑. การส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าและการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตรทดแทนแรงงาน

โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร คือ วิธีการเพิ่มโอกาสให้เกษตรกรได้เข้าถึงเครื่องจักรกลและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตลอดจนได้มีโอกาสศึกษา ทดลอง และเรียนรู้การใช้ประโยชน์ผ่านกระบวนการจัดการองค์ความรู้ กระบวนการบริหารการเปลี่ยนแปลงไปสู่เกษตรสมัยใหม่ โดยสนับสนุนเครื่องจักรกลผ่านสถาบันเกษตรกร

๑๒. การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ

การพัฒนาสถาบันเกษตรกรรูปแบบประชารัฐ คือ การพัฒนาองค์การ (Organization Development) ของสหกรณ์ เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการธุรกิจ/องค์กร รวมทั้งการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ตลอดจนห่วงโซ่มูลค่าในรูปแบบสหกรณ์

๑๓. ธนาคารสินค้าเกษตร

ธนาคารสินค้าเกษตร คือ สถานที่ที่ทำหน้าที่รับฝาก ถอน ให้อืม หรือแลกเปลี่ยนสินค้าเกษตร รวมถึงปัจจัยการผลิต (พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปุ๋ย) ซึ่งเป็นการบริหารจัดการด้วยเกษตรกรเอง ในรูปแบบองค์กรเกษตรกร/สถาบันเกษตรกร

๑๔. การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

การช่วยเหลือด้านหนี้สินสมาชิกสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร คือ วิธีการปรับโครงสร้างหนี้ (Debt restructuring) และเพิ่มระดับความสามารถในการชำระหนี้สินของเกษตรกร

๑๕. การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน

การจัดระเบียบประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน คือ วิธีการรองรับกฎระเบียบ IUU เพื่อยืนยันว่าสินค้าประมงที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรป ไม่ได้มาจากการทำประมงที่ผิดกฎหมาย (IUU Fishing) เพื่อรักษาทรัพยากรสัตว์น้ำให้อยู่ในภาวะที่เป็นแหล่งอาหารของมนุษยชาติอย่างยั่งยืน และรักษาสภาพแวดล้อมให้ดำรงอยู่ในสภาพที่เหมาะสม

๒.๗ แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน^๒

ภาคเหนือ

“ฐานเศรษฐกิจสร้างมูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการต่อเนื่องให้มีคุณภาพ สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างยั่งยืนและกระจายประโยชน์อย่างทั่วถึง รวมทั้งต่อยอดการผลิตสินค้าและบริการที่มีศักยภาพสูงด้วยภูมิปัญญาและนวัตกรรม
๒. ใช้โอกาสจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและการเชื่อมโยงกับอนุภูมิภาค GMS BIMSTEC และ AEC เพื่อขยายฐานเศรษฐกิจของภาค
๓. ยกระดับเป็นฐานการผลิตเกษตรอินทรีย์และเกษตรปลอดภัย เชื่อมโยงสู่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สร้างมูลค่าเพิ่มสูง
๔. พัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาความยากจน พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุอย่างมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน ยกระดับทักษะฝีมือแรงงานภาคบริการ
๕. อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้คงความสมบูรณ์ จัดระบบบริหารจัดการน้ำอย่างเหมาะสมและเชื่อมโยงพื้นที่เกษตรให้ทั่วถึง ป้องกันและแก้ไขปัญหาลพิษหมอกควันอย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคเหนือ

๑. ภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจภาคเหนือ ทั้งในด้านเป็นฐานรายได้หลักของประชากรส่วนใหญ่ และการจ้างงานในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๗๗,๓๑๖ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๔.๕ ของผลิตภัณฑ์ภาค ผลผลิตเกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากพืชที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และอ้อยโรงงานในพื้นที่ภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งเป็นการทำการเกษตรแปลงใหญ่ที่ยังมีการใช้สารเคมีสูงสำหรับการผลิตพืชผักและผลไม้ส่วนใหญ่อยู่ในภาคเหนือตอนบน โดยระบบการผลิตปรับสู่เกษตรอินทรีย์มากขึ้น ซึ่งอยู่ในระดับเกษตรอินทรีย์ตามวิถีพื้นบ้าน แต่มีแนวโน้มขยายสู่เชิงพาณิชย์ พืชอินทรีย์สำคัญ ได้แก่ ขาอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ลำปาง และแม่ฮ่องสอน ข้าวอินทรีย์และข้าวหอมมะลิอินทรีย์ในจังหวัดเชียงราย พะเยา และเชียงใหม่ รวมทั้งพืชผักและผลไม้เมืองหนาว

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรรวม ๓๒.๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๘ ของพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรทั่วประเทศ โดยพื้นที่เกษตรของภาคเหนือส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ซึ่งลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ค่อนข้างราบเหมาะสำหรับปลูกข้าวและพืชไร่ มีความเหมาะสมในการทำการเกษตรแปลงใหญ่ ขณะที่จังหวัดในภาคเหนือตอนบนมีพื้นที่เกษตรไม่มากนักเนื่องจากเป็นภูเขาสูงสลับที่ราบเชิงเขา และมีขนาดฟาร์มเล็กมากประมาณ ๑๐ ไร่ต่อครัวเรือน จึงเหมาะกับเกษตรแบบประณีตหรือเกษตรอินทรีย์

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคเหนือสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยในปี ๒๕๕๙ มีสัดส่วนร้อยละ ๒๘.๙ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙.๐๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๖ ของพื้นที่ชลประทานทั่วประเทศ พื้นที่โครงการชลประทานของภาคเหนือร้อยละ ๗๐ อยู่ในจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง แต่ยังมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรค่อนข้างต่ำเพียงร้อยละ ๒๗.๓ จึงเป็นข้อจำกัดในการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ทั้งการเก็บกักน้ำในฤดูแล้งและชะลอน้ำในฤดูฝนไม่ให้อ่างน้ำท่วมพืชผลเสียหาย

^๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๖๒, มีนาคม). แผนพัฒนาภาคในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน.

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

“ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. บริหารจัดการน้ำให้เพียงพอต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืน
๒. แก้ปัญหาความยากจนและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีรายได้น้อย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
๓. สร้างความเข้มแข็งของฐานเศรษฐกิจภายใน ควบคู่กับการแก้ไขปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
๔. พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงบูรณาการ
๕. ใช้โอกาสจากการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจหลักภาคกลาง และพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก (EEC) เพื่อพัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ๆ ของภาค
๖. พัฒนาความร่วมมือและใช้ประโยชน์จากข้อตกลงกับประเทศเพื่อนบ้านในการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจตามแนวชายแดนและแนวระเบียงเศรษฐกิจ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑. เป็นแหล่งผลิตพืชเศรษฐกิจหลักของประเทศ แต่รูปแบบการผลิตยังอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก จึงมีผลผลิตต่ำ โดยในปี ๒๕๕๙ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๒๙๒,๐๑๗ ล้านบาท พืชหลักของภาค ได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน และมันสำปะหลัง โดยมีพื้นที่ปลูกข้าวมากที่สุดของประเทศ ส่วนใหญ่ปลูกข้าวหอมมะลิ ๑๐๕ ในพื้นที่ตอนกลางและตอนล่างของภาค โดยเฉพาะพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด และทุ่งสัมฤทธิ์ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดนครราชสีมาและบุรีรัมย์ โดยผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ในภาพรวมต่ำกว่าระดับประเทศ เนื่องจากทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ใช้สารเคมีสูง ซึ่งในแต่ละปีมีการนำเข้าวัตถุดิบทางการเกษตรเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า ๓ พันล้านบาทต่อปี เป็นภาคที่มีพื้นที่ปลูกอ้อยและมันสำปะหลังมากที่สุดของประเทศ โดยอ้อยส่วนใหญ่ปลูกในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ และอุดรธานี และมันสำปะหลังในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ และอุดรธานี

สำหรับพื้นที่ปลูกข้าวอินทรีย์ มีแนวโน้มขยายพื้นที่มากขึ้น ปัจจุบันแหล่งปลูกข้าวอินทรีย์ในประเทศไทยร้อยละ ๘๐ อยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ทุ่งกุลาร้องไห้ (ยโสธร สุรินทร์ มหาสารคาม ศรีสะเกษ ร้อยเอ็ด) และอุบลราชธานี ส่วนอีกร้อยละ ๒๐ อยู่ในภาคเหนือตอนบน ตลาดข้าวอินทรีย์ส่วนใหญ่ส่งออกต่างประเทศ โดยเฉพาะสหภาพยุโรป

๒. มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด แต่ขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนเกือบต่ำสุดของประเทศ ในปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๖๓.๘๗ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๘ ของประเทศ โดยพบว่าพื้นที่ที่มีการใช้ประโยชน์ที่ดินสูงสุด คือ จังหวัดในบริเวณตอนล่างของภาค มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๒๖.๔๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๔ ของภาค สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๒๓.๔ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์มถือครองต่อครัวเรือน ๒๕.๓ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่อครัวเรือนมากที่สุด ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา หนองคาย เลย และหนองบัวลำภู มีเนื้อที่ถือครอง ๓๒.๒๘ ๓๑.๙๐ ๓๐.๐ และ ๒๖.๐ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ จังหวัดที่มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรต่ำสุดของภาค ได้แก่ จังหวัดสกลนคร นครพนม และศรีสะเกษ โดยมีเนื้อที่ถือครอง ๑๗.๕๑ ๑๘.๖๔ และ ๒๐.๐๙ ไร่ต่อครัวเรือนตามลำดับ

๓. พื้นที่ชลประทานน้อยกว่าทุกภาค โดยมีเพียง ๗.๓๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ ของพื้นที่เกษตร ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่มีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๒๑.๙ ผลผลิตการเกษตรของภาคขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศเป็นหลัก ประกอบกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร ในพื้นที่ตอนกลางของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตร

มากที่สุดร้อยละ ๑๖.๕ ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีสัดส่วนร้อยละ ๑๙.๔ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด รองลงมาพื้นที่ตอนล่างของภาคมีสัดส่วนพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรร้อยละ ๑๓.๙ ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ยโสธร มีสัดส่วนร้อยละ ๑๑.๒ และ ๑๑.๑ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัดตามลำดับ

ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

“พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัย และภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”
ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนากรุงเทพฯ เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพชีวิตและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง
๒. พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติ และสร้างความเชื่อมโยงเพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค
๓. ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน
๔. บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหา น้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน
๕. เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระยองเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก
๖. พัฒนาความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาค เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพและลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร

๑. ภาคกลางมีศักยภาพในการพัฒนาด้านการเกษตรตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ โดยมีดินและน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีระบบชลประทานที่ดี มีลักษณะภูมิประเทศที่เอื้ออำนวย ทำให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรหลากหลายประเภท ทั้งพืชผัก ผลไม้ ปศุสัตว์ และประมง รวมทั้งเป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรที่เชื่อมโยงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรทั้งในภาคกลางและภาคอื่นๆ มีสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติตั้งอยู่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี มีศูนย์วิจัยข้าวตั้งอยู่ในพื้นที่หลายจังหวัด ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี ลพบุรี ราชบุรี ปทุมธานี และพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ยังมีตลาดค้าส่งค้าปลีกสินค้าเกษตรที่สำคัญในพื้นที่ เช่น ตลาดไท จังหวัดปทุมธานี ตลาดศรีเมือง จังหวัดราชบุรี ตลาดปลาสุวพันธ์ จังหวัดอ่างทอง และตลาดมหาชัย จังหวัดสมุทรสาคร เป็นต้น

๒. ภาคกลางมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประมาณ ๑๙๘,๐๐๔ ล้านบาท ลดลงจาก ๒๑๙,๔๕๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๕ โดยเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม การป่าไม้ ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประมาณ ๑๖๘,๐๗๙ ล้านบาท และการประมง ๒๙,๙๒๕ ล้านบาท ภาคเกษตรฯ มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรฯ ของประเทศ เมื่อพิจารณาอัตราการเติบโตเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ของภาคเกษตรฯ พบว่าหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๘ ในขณะที่ระดับประเทศหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ เนื่องจากรูปแบบการผลิตเป็นเกษตรเชิงพาณิชย์ที่ใช้สารเคมีจำนวนมาก มีปัญหาดินเสื่อมโทรม และหลายพื้นที่มักประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง มูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม การป่าไม้ มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๕.๐ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคกลาง และร้อยละ ๑๕.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์เกษตรกรรม การป่าไม้ของประเทศ สำหรับการประมงแม้ว่าจะมีสัดส่วนการผลิตเพียงร้อยละ ๐.๙ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคกลาง แต่มีสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๒๖.๒ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์การประมงของประเทศ

๓. ภาคกลางเป็นแหล่งการทำเกษตรฯ ที่สำคัญของประเทศและมีแนวโน้มการพัฒนาคุณภาพการผลิตมากขึ้น แหล่งการทำเกษตรฯ (เกษตรและประมง) ที่สำคัญของภาคกลาง คือ จังหวัดราชบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๑๓.๘ รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ร้อยละ ๑๑.๘ และสมุทรสาคร ร้อยละ ๑๐.๔ ภาคกลางเป็นพื้นที่

ที่มีที่ราบลุ่มแม่น้ำที่อุดมสมบูรณ์ เหมาะสมในการทำการเกษตร แม้ว่าปัจจุบันมีแรงผลักดันทางเศรษฐกิจ ทำให้พื้นที่เกษตรกรรมของภาคกลางลดลงไปมาก โดยแปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคกลางยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคกลางมี ดังนี้

๓.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวทั้งนาปีและนาปรังมาก คือ จังหวัดสุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา และชัยนาท **มันสำปะหลัง** จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดกาญจนบุรี และลพบุรี **อ้อยโรงงาน** ปลูกมากในจังหวัดกาญจนบุรี ลพบุรี และสุพรรณบุรี **สับปะรดโรงงาน** ปลูกมากในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ **ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์** ปลูกมากในจังหวัดลพบุรี และสระบุรี

๓.๒ ถั่วลิสง เป็นพืชส่งออกสำคัญที่ทำรายได้และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศ โดยแหล่งผลิตถั่วลิสงที่สำคัญของประเทศอยู่ในพื้นที่ภาคกลาง ซึ่งจังหวัดที่มีพื้นที่เก็บเกี่ยวและผลผลิตมากที่สุดของภาคและของประเทศ คือ จังหวัดนครปฐม รองลงมา คือ จังหวัดสมุทรสาคร

๓.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ **โคนม** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ ลพบุรี ราชบุรี ประจวบคีรีขันธ์ กาญจนบุรี และนครปฐม **โคเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดกาญจนบุรี รองลงมา คือ สุพรรณบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ **สุกร** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดราชบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี สุพรรณบุรี และสระบุรี **เป็ดเนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ นครปฐม ลพบุรี และราชบุรี **เป็ดไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดสระบุรี รองลงมา คือ อ่างทอง นครปฐม ราชบุรี ลพบุรี และพระนครศรีอยุธยา **ไก่เนื้อ** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ กาญจนบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี ราชบุรี และนครปฐม และ**ไก่ไข่** เลี้ยงมากที่สุดที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รองลงมา คือ สุพรรณบุรี นครปฐม อ่างทอง และสระบุรี

๓.๔ ประมง ภาคกลางมีศักยภาพการทำประมงทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงน้ำเค็มสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดสมุทรสาคร รองลงมา คือ ประจวบคีรีขันธ์ และสมุทรปราการ ส่วนจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงน้ำจืดสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดนครปฐม

๔. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคกลางสูงกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๕๕.๒ ซึ่งสูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙ พื้นที่ชลประทานของภาคกลางในปี ๒๕๕๙ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๙.๙๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๕ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๕. เกษตรปลอดภัย/เกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังไม่มีมากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคกลางมีพื้นที่เกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๑๐๑,๘๙๓.๕๘ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๙๘,๔๘๐.๖๕ ไร่ และที่หมดอายุ ๓,๔๑๒.๙๓ ไร่ และเกษตรอินทรีย์ ๑,๔๖๙.๙๙ ไร่ แบ่งออกเป็นที่ยังไม่หมดอายุ ๑,๔๔๗.๗๔ ไร่ และที่หมดอายุ ๒๒.๒๕ ไร่ โดยจังหวัดในภาคกลางที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ รองลงมา คือ จังหวัดปทุมธานี ราชบุรี และสุพรรณบุรี ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดลพบุรี รองลงมา คือ จังหวัดสุพรรณบุรี สระบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และราชบุรี

ภาคตะวันออก

“ฐานเศรษฐกิจชั้นนำของอาเซียน”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความทันสมัยที่สุดในภูมิภาคอาเซียน

๒. พัฒนาภาคตะวันออกให้เป็นแหล่งผลิตอาหารที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๓. ปรับปรุงมาตรฐานสินค้าและธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยว

๔. พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน

๕. แก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและจัดระบบการบริหารจัดการมลพิษให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคตะวันออก

๑. ภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ประมาณ ๑๕๖,๑๕๒ ล้านบาท ลดลงจาก ๑๖๙,๖๓๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๕ โดยเป็นมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรฯ ๑๓๙,๙๖๐ ล้านบาท และสาขาประมง ๑๖,๑๙๒ ล้านบาท ในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมาภาคเกษตรฯ ของภาคตะวันออกมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๒ ในขณะที่ภาคเกษตรฯ ของประเทศมีอัตราการหดตัวเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ สาขาเกษตรของภาคตะวันออกมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขหลายประการ เช่น ปัญหาคุณภาพดินเสื่อมจากการใช้สารเคมี สารเคมีตกค้างในผลผลิต และปัญหาผลไม้ล้นตลาด เป็นต้น สาขาเกษตรที่มีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์คิดเป็นร้อยละ ๕.๔ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก และร้อยละ ๑๒.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาเกษตรฯ ของประเทศ สำหรับสาขาประมงมีสัดส่วนการผลิตเพียงแค่ร้อยละ ๐.๖ ต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคตะวันออก แต่มีสัดส่วนร้อยละ ๑๔.๒ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาประมงของประเทศ

๒. แหล่งการทำเกษตรฯ ที่สำคัญของภาคตะวันออก คือ จังหวัดจันทบุรี มีสัดส่วนการผลิตร้อยละ ๓๙.๑ รองลงมา คือ ระยองร้อยละ ๑๓.๐ ฉะเชิงเทราร้อยละ ๑๑.๗ ตราดร้อยละ ๑๑.๑ และชลบุรีร้อยละ ๑๐.๗ ปัจจุบันพื้นที่เกษตรกรรมของภาคตะวันออกได้แปรเปลี่ยนไปเป็นพื้นที่อุตสาหกรรมและที่อยู่อาศัยมากขึ้น แต่ภาคตะวันออกก็ยังถือได้ว่าเป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของประเทศแห่งหนึ่ง ทั้งทางด้านการเพาะปลูก การทำปศุสัตว์ และประมง สินค้าเกษตรที่สำคัญของภาคตะวันออกมี ดังนี้

๒.๑ ข้าวและพืชไร่ ผลผลิตที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวและมันสำปะหลัง จังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกข้าวมากของภาค คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา ปราจีนบุรี และนครนายก ส่วนจังหวัดที่มีพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังมาก คือ จังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๒ ผลไม้ ที่สำคัญ ได้แก่ ทุเรียน จังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกทุเรียนในภาคที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด มังคุด แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี ตราด และระยอง ลำไย แหล่งปลูกลำไยที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี เงาะ แหล่งปลูกที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด ลองกอง แหล่งปลูกลองกองที่สำคัญ คือ จังหวัดจันทบุรี

๒.๓ ปศุสัตว์ ได้แก่ ไก่เนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา และระยอง ไก่ไข่ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และนครนายก เป็ดเนื้อ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา ระยอง และปราจีนบุรี เป็ดไข่ แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี และสุกร แหล่งเลี้ยงที่สำคัญ คือ จังหวัดฉะเชิงเทรา และชลบุรี

๒.๔ ประมง ภาคตะวันออกมีศักยภาพในการทำประมง โดยจังหวัดที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ประมงสูงที่สุดของภาค คือ จังหวัดตราด รองลงมา คือ ระยอง และจันทบุรี

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรของภาคตะวันออกต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๑ ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙ พื้นที่ชลประทานของภาคตะวันออกในปี ๒๕๕๙ ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ ๒.๗๒ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๓ ของพื้นที่ชลประทานทั้งประเทศ

๔. เกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่ยังมีไม่มากนัก จากข้อมูลการตรวจรับรองเกษตรปลอดภัยและเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตร ณ วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พบว่าภาคตะวันออกมีพื้นที่เกษตรปลอดภัยรวมทั้งสิ้น ๒๔๒,๖๘๘.๔๔ ไร่ โดยจังหวัดในภาคตะวันออกที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยมากที่สุด คือ จังหวัดจันทบุรี รองลงมา คือ จังหวัดตราด และระยอง และเกษตรอินทรีย์

๑,๑๓๙.๐๔ ไร่ โดยจังหวัดที่มีพื้นที่ได้รับการรับรองแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์มากที่สุด คือ จังหวัดระยอง รองลงมา คือ จังหวัดจันทบุรี และตราด

ภาคใต้

“ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลก เป็นศูนย์กลางผลิตภัณธ์ยางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้าการลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพชั้นนำของโลก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาอุตสาหกรรมการแปรรูปยางพาราและปาล์มน้ำมันแห่งใหม่ของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบัน

เกษตรกร

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการท่องเที่ยว การพัฒนาเขตอุตสาหกรรม และการเชื่อมโยงการค้าโลก

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ อนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๖ พัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้อย่างยั่งยืน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้

๑. มูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรของภาคใต้มีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๕๙ ภาคใต้มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคเกษตร ณ ราคาประจำปี จำนวน ๒๖๓,๙๙๕ ล้านบาท ลดลงจาก ๓๐๔,๓๘๒ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๔ โดยมีสัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรคิดเป็นร้อยละ ๒๒.๓ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค อัตราการขยายตัวเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๕๔ - ๒๕๕๙) ของภาคเกษตรฯ ร้อยละ ๑.๗ สูงกว่าระดับประเทศที่มีอัตราการหดตัวเฉลี่ย ๑.๑ ซึ่งกิจกรรมยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมง และการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ยังเป็นกิจกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๓๗.๖ ๑๗.๑ ๑๕.๘ และ ๑๓.๐ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรฯ

๒. ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักของภาคใต้ ในปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ปลูกยางพารา ๑๑.๐๙ ล้านไร่ หรือ ร้อยละ ๔๙.๔ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ โดยลดลงจาก ๑๑.๔๖ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๙ และ ๑๑.๒๒ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๔ มีปริมาณผลผลิต ๒.๓๙ ล้านตัน หรือ ๕๓.๑ ของผลผลิตทั้งประเทศ ลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ และ ๒๕๕๔ ที่มีผลผลิต ๒.๔๙ ล้านตัน และ ๒.๕๘ ล้านตัน ตามลำดับ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๒.๕๔ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดสงขลา ๑.๙๘ ล้านไร่ และจังหวัดนครศรีธรรมราช ๑.๕๐ ล้านไร่ ผลผลิตยางพาราเฉลี่ยต่อไร่สูงกว่าระดับประเทศแต่มีแนวโน้มลดลง โดยมีผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๔ กิโลกรัม ลดลงจากปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๕๔ ที่ ๒๕๖ และ ๒๘๐ กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ

๓. ปาล์มน้ำมัน ปี ๒๕๖๐ ภาคใต้มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ๔.๖๖ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖ ของพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๙ มีพื้นที่ปลูก ๔.๓๖ ล้านไร่ และปี ๒๕๕๔ มีพื้นที่ปลูก ๓.๗๕ ล้านไร่ มีปริมาณผลผลิต ๑๒.๑๓ ล้านตัน หรือ ร้อยละ ๘๙.๗๗ ของผลผลิตทั้งประเทศ โดยเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓๗ ล้านตัน และ ๑๐.๒๑ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๔ และ ๒๕๕๙ ตามลำดับ จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดของประเทศ ๑.๒๒ ล้านไร่ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดกระบี่ ๑.๑๒ ล้านไร่ ผลผลิตปาล์มน้ำมันของภาคใต้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามพื้นที่ปลูกและพื้นที่ให้ผลผลิต ในปี ๒๕๖๐ ผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่ ๒,๙๖๗ กิโลกรัม สูงกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๓๑ กิโลกรัม อย่างไรก็ตาม ผลผลิตปาล์มน้ำมันเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลงจาก ๓,๑๔๒ กิโลกรัม ในปี ๒๕๕๔ และ ๒,๗๑๗ กิโลกรัม ในปี ๒๕๕๙

๔. ภาคใต้เป็นแหล่งประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งที่สำคัญ ภาคใต้มีท่าเทียบเรือประมงในจังหวัดสงขลา ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระนอง และภูเก็ต โดยในปี ๒๕๖๐ มีปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้ ๙๘,๗๔๘ ตัน มูลค่า ๓,๘๓๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ และร้อยละ ๒๕.๖ ของมูลค่าสัตว์น้ำของประเทศ ทั้งนี้ ปริมาณสัตว์น้ำที่จับได้มากในจังหวัดภูเก็ต สงขลา ระนอง และชุมพร ในขณะที่การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำของภาคใต้ในปี ๒๕๖๐ ส่วนใหญ่เป็นการเพาะเลี้ยงกุ้ง มีพื้นที่เพาะเลี้ยง ๗๗,๒๕๒ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑๔๗,๕๒๔ ตัน มีพื้นที่เพาะเลี้ยงกุ้งที่สำคัญในจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช สงขลา และตรัง

๕. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ปี ๒๕๕๙ ภาคใต้มีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๑๘.๓๑ ล้านไร่ ขนาดฟาร์ม ๒๐.๗๒ ไร่ต่อครัวเรือน ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒๑.๘๖ ไร่ต่อครัวเรือน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรมากที่สุด ๓.๖๗ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒.๙๐ ล้านไร่ และจังหวัดภูเก็ตมีเนื้อที่ถือครองทำการเกษตรน้อยที่สุดของภาค ๐.๑๑ ล้านไร่

๖. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตรของภาคใต้ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๑๕.๔ ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศที่มีสัดส่วนร้อยละ ๒๑.๙ โดยพื้นที่ชลประทานภาคใต้ ๓.๓๖ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑๐.๓ ของพื้นที่ชลประทานประเทศ จังหวัดนครศรีธรรมราชมีพื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่เกษตรสูงสุดร้อยละ ๓๗.๑ รองลงมา คือ จังหวัดสงขลา ร้อยละ ๒๗.๘

ภาคใต้ชายแดน

“เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศ และเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์

ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”

ประกอบด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

๑. พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต
๒. พัฒนาเมืองสู่ไฮโกล-ลก และเมืองเบตงให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาระยะให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน
๓. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

สภาพเศรษฐกิจสาขาเกษตรของภาคใต้ชายแดน

ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาค และการผลิตยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย ปี ๒๕๖๐ ผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรมีมูลค่า ๕๕,๕๖๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๕ ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค โดยกิจกรรมการเกษตรที่มีบทบาทสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ประมงทะเลและชายฝั่ง ปศุสัตว์ และไม้ผล อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ภาคเกษตรเฉลี่ยในช่วง ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) หดตัวร้อยละ ๐.๙ เนื่องจากสถานการณ์ราคายางพาราและความต้องการยางพาราของตลาดโลกมีแนวโน้มลดลงจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว รวมทั้งมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าน้อยและขาดแคลนแรงงานภาคเกษตร

๑. การผลิตภาคเกษตรของภาคใต้ยังเป็นแบบเดิมที่มีการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มน้อย โดยพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย

๑.๑ ยางพารามีแนวโน้มผลผลิตลดลง ภาคใต้ชายแดนมีพื้นที่ปลูกยางพารา ๒.๖๓ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗ ของพื้นที่ปลูกยางพาราทั้งประเทศ ปริมาณผลผลิตและผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่มีแนวโน้มลดลง โดยปี ๒๕๖๐ มีผลผลิต ๐.๕๔ ล้านตัน และผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๒๔๒ กิโลกรัม จังหวัดยะลามีพื้นที่ปลูกยางพารามากที่สุด ๑.๒๕ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดนราธิวาส ๑.๐๑ ล้านไร่ และการทำสวนยางพารายังมีปัญหาประสิทธิภาพการผลิต เนื่องจากมีการปลูกในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่นา การใช้สายพันธุ์ดั้งเดิม และเทคโนโลยีการผลิต (การกรีดยาง) ที่ไม่เหมาะสม และบางส่วนขาดการบำรุงรักษาสวนยาง

๑.๒ ปลูมน้ำมันมีประสิทธิภาพการผลิตในระดับต่ำ ในปี ๒๕๖๐ ภาคได้ขายแดนมีพื้นที่ปลูกปลูมน้ำมัน ๐.๑๐ ล้านไร่ หรือร้อยละ ๑.๘ ของพื้นที่ปลูกปลูมน้ำมันทั้งประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ปลูกมากที่สุด ๐.๐๖ ล้านไร่ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานี ๐.๐๒ ล้านไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่อยู่ในระดับต่ำที่ ๒,๒๓๑ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งต่ำกว่าระดับประเทศที่ ๒,๘๓๑ กิโลกรัมต่อไร่ เนื่องจากการขยายพื้นที่ปลูกในที่ราบลุ่มและพื้นที่นาร้าง ซึ่งมีปัญหาเรื่องคุณภาพดิน รวมทั้งการใช้สายพันธุ์คุณภาพต่ำ เกษตรกรบางส่วนยังขาดความรู้ในวิธีการผลิตและการดูแลรักษาสวนปลูมน้ำมันที่ถูกต้องเหมาะสม

๑.๓ ประมง ภาคได้ขายแดนเป็นแหล่งประมงที่สำคัญของภาคได้ ปี ๒๕๖๐ สามารถจับสัตว์น้ำได้ ๘๐,๙๙๙ ตัน หรือร้อยละ ๓๒.๓ ของปริมาณสัตว์น้ำของประเทศ เป็นมูลค่า ๘,๕๕๕ ล้านบาท โดยทำเทียบเรือประมงปัตตานีมีปริมาณสัตว์น้ำขึ้นท่าสูงสุดของประเทศ อย่างไรก็ตามการทำประมงในพื้นที่ประสบปัญหาปริมาณสัตว์น้ำลดลงจากความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ลดลง และปัญหาการทำประมงนอกน่านน้ำจากมาตรการทางกฎหมายของประเทศอินโดนีเซีย รวมทั้งผลจากการใช้มาตรการการแก้ไขปัญหาการประมงผิดกฎหมาย (Illegal Unreported and Unregulated fishing หรือ IUU Fishing) ส่วนการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไมและกุ้งกุลาดำ มีพื้นที่เพาะเลี้ยงรวม ๑,๘๙๗ ไร่ มีผลผลิต ๓,๕๙๓ ตัน พื้นที่เพาะเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดปัตตานี ทั้งนี้ การเพาะเลี้ยงยังประสบปัญหาการระบาดของโรคตายด่วน (Shrimp Early Mortality Syndrome : EMS) และความแปรปรวนของสภาพอากาศ ส่งผลกระทบต่อปริมาณผลผลิตกุ้งในพื้นที่

๑.๔ ปศุสัตว์ ภาคได้ขายแดนมีการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ และโค) เพื่อบริโภคในครัวเรือนและใช้ในพิธีกรรมทางศาสนา โดยภาครัฐได้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ในพื้นที่มาอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๑ มีการเลี้ยงแพะ จำนวน ๑๔๘,๘๖๐ ตัว เลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดยะลา ส่วนโคเนื้อ มีจำนวน ๒๔,๕๖๑ ตัว ในปี ๒๕๖๐ โดยเลี้ยงมากที่สุดในจังหวัดนราธิวาส อย่างไรก็ตาม ปริมาณปศุสัตว์ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคในพื้นที่เนื่องจากปัญหาการขาดแคลนสายพันธุ์ดี ปัญหาโรคติดต่อ อาทิ ปากเท้าเปื่อย และการขาดความรู้ในการจัดการฟาร์ม นอกจากนี้ ยังมีการเลี้ยงไก่เบตงในพื้นที่จังหวัดยะลา ซึ่งเป็นไก่พื้นเมืองที่เป็นเอกลักษณ์และมีชื่อเสียง แต่ยังมีข้อจำกัดในการขยายพันธุ์และควบคุมพันธุ์คุณภาพ เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตให้เพียงพอกับความต้องการของตลาด

๒. พื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และขนาดฟาร์ม ๑๘.๓๖ ในปี ๒๕๕๙ ภาคได้ขายแดนมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ๓.๔๕ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๓๑ ของประเทศ โดยจังหวัดนราธิวาสมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรมากที่สุด ๑.๔๑ ล้านไร่ สำหรับขนาดฟาร์มที่ถือครองต่อครัวเรือนมีเพียง ๑๔.๖๒ ไร่ต่อครัวเรือน ต่ำกว่าระดับประเทศที่มีขนาดฟาร์ม ๒๑.๘๖ ไร่ต่อครัวเรือน และจังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรน้อยที่สุด ๐.๗๕ ล้านไร่ และมีขนาดฟาร์ม ๘.๒๗ ไร่ต่อครัวเรือน

๓. พื้นที่ชลประทานต่อพื้นที่ทางการเกษตร ในปี ๒๕๕๙ ภาคได้ขายแดนมีพื้นที่ชลประทาน ๐.๗๑ ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนต่อพื้นที่การเกษตรร้อยละ ๒๐.๖๐ โดยพื้นที่ชลประทานส่วนใหญ่อยู่ในบริเวณลุ่มน้ำปัตตานี ซึ่งเป็นแหล่งเพาะปลูกข้าวที่สำคัญของภาค จังหวัดปัตตานีมีพื้นที่ชลประทานมากที่สุด ๐.๔๔ ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๘.๑ ของพื้นที่เกษตรของจังหวัด และจังหวัดยะลามีพื้นที่ชลประทานน้อยที่สุดที่ ๐.๐๓ ล้านไร่

๒.๘ ยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/จังหวัด

ยุทธศาสตร์พัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาคุณภาพด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐาน อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคการเกษตร ประมง และปศุสัตว์ที่มีศักยภาพในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพต้นทุนมนุษย์เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๕) ฉบับทบทวน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ : การเสริมสร้างเศรษฐกิจและสร้างมูลค่าเพิ่มจาก อุตสาหกรรมโลก การท่องเที่ยวการเกษตร และการค้าสู่อาเซียนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๑๒ แนวทาง ตามหลักห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ดังต่อไปนี้

๑. เพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอุทยานธรณีสตูลให้ได้มาตรฐาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของชุมชน

๒. พัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว ตามอัตลักษณ์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญา จนมีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๓. พัฒนาศักยภาพบุคลากร ผู้ประกอบการรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และต่อเนื่อง โดยใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมด้านการท่องเที่ยวสู่ตลาดการท่องเที่ยว

๔. พัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ให้เติบโตเป็นเมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว เมืองต้องห้ามพลาด

๕. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ รองรับเส้นทางท่องเที่ยว ให้สอดคล้องเชื่อมโยงกับระบบโลจิสติกส์ด้านการท่องเที่ยว

๖. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการแปรรูป และสร้างคุณค่าเพื่อการแข่งขัน

๗. สร้างความมั่นคงทางอาหาร ด้วยกลไกการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนฐาน การเกษตรตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๘. สนับสนุนส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล และบริการฮาลาล เชื่อมโยง ขยายแดนได้ และสังคมมุสลิมนานาชาติ

๙. สร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรของจังหวัดให้เป็นแบรนด์ที่มีคุณค่าและมูลค่าสูง

๑๐. พัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้พึ่งพาตนเองได้ และเชื่อมโยงเครือข่ายให้สามารถแข่งขันได้

๑๑. ส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP ให้เติบโตสู่การสร้างเป็นตราสินค้า (Branding) ให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย จนมีขีดความสามารถในการแข่งขัน

๑๒. ส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารจัดการพื้นที่การค้า การท่องเที่ยว ให้มีความทันสมัย ได้มาตรฐาน และเชื่อมโยงอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และอุทยาน ธรณีสตูลแบบมีส่วนร่วมอย่างสมดุล และยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๖ แนวทาง ตามหลักห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ดังต่อไปนี้

๑. สร้างความรู้ ความตระหนักและจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม และอุทยานธรณีสตูลแก่ประชาชน ชุมชนให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๒. สร้างกลไกการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ ทั้งระยะสั้น กลาง และระยะยาว ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๓. สร้างระบบการจัดการขยะ และอนามัยสิ่งแวดล้อม ให้ได้มาตรฐาน

๔. พัฒนาระบบการจัดการปัญหาทางสิ่งแวดล้อมจากผลกระทบของโลกร้อนและ ภัยพิบัติทางธรรมชาติ

๕. เสริมสร้างและพัฒนาชุมชนให้เป็นเมืองน่าอยู่ สะอาด ธรรมชาติบริสุทธิ์

๖. สร้างคุณค่าจากธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมสู่แหล่งพลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก
เต็มความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ป่าเขา นิเวศลำน้ำ นิเวศป่าชายเลน และนิเวศทางทะเล เพื่อความมั่นคง
ทางอาหาร และการสร้างคุณค่ารองรับการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ : การเสริมสร้างความมั่นคง สังคมสันติสุข และยกระดับคุณภาพชีวิต
บนฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

แนวทางการพัฒนา ประกอบด้วย ๑๐ แนวทาง ตามหลักห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain)

ดังต่อไปนี้

๑ .ส่งเสริมความอบอุ่นและความสัมพันธ์ที่ดีของสมาชิกในครอบครัว และความผาสุก
ในชุมชน

๒ .พัฒนาบริการทางการแพทย์ ภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย และสมุนไพร ส่งเสริมและ
สร้างความตระหนักรู้แก่ประชาชนให้เห็นความสำคัญของภาวะสุขภาพที่ดี

๓. ส่งเสริมและสนับสนุนภาคีเครือข่ายทางด้านสังคม จิตอาสาและองค์กร
สาธารณประโยชน์ให้เข้มแข็งและเป็นหุ้นส่วนในการพัฒนาสังคม

๔ .ส่งเสริมการมีงานทำ สร้างอาชีพที่มั่นคง ยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน รองรับ
การแข่งขัน และการเข้าถึงสวัสดิการสังคม

๕. พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาทุกประเภท ทุกระดับ ส่งเสริมการเรียนรู้ของ
ประชาชนให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง เป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียน และพลเมืองโลก

๖. ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดระเบียบความสงบเรียบร้อยในหมู่บ้าน/ชุมชน
ให้มีความเข้มแข็งด้วยตนเอง

๗. เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปกครองระบบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุขสถาบัน สนับสนุนกิจกรรมด้านศาสนา ประเพณี บนความหลากหลาย
ทางวัฒนธรรม

๘. ยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการให้บริการของรัฐตามบริบทของพื้นที่ พัฒนา
สู่ภาครัฐ ๔.๐

๙. คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมและพัฒนาอาชีพและสุขภาพของผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๑๐ ยกระดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ส่งเสริม และพัฒนาสังคมพหุวัฒนธรรมให้
เกิดคุณค่าและมูลค่า

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๑. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

๑.๑ ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัด

๑.๑.๑ ลักษณะทางภูมิศาสตร์

๑) ที่ตั้ง เป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทย ด้านฝั่งทะเลอันดามัน ห่างจากกรุงเทพมหานคร ๙๗๓ กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณ ๒,๘๐๗.๕๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๑,๗๕๔,๗๐๑ ไร่ (นับรวมพื้นที่ที่เป็นส่วนของน้ำทะเล) เป็นลำดับที่ ๖๓ ของประเทศ และลำดับที่ ๑๒ ของภาคใต้ รองลงมา คือ จังหวัดปัตตานีและจังหวัดภูเก็ต ตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ ๖ องศา ๔ ลิปดาเหนือ ถึง ๗ องศา ๒ ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ ๙๙ องศา ๕ ลิปดาตะวันออก ถึง ๑๐๐ องศา ๓ ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศมาเลเซียตลอดแนวชายแดนทางบกยาวประมาณ ๕๖ กิโลเมตร ติดฝั่งทะเลอันดามัน มีชายฝั่งทะเลยาวประมาณ ๑๔๔.๘ กิโลเมตร

๒) อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา อำเภอป่าบอน จังหวัดพัทลุง และอำเภอปะเหลียน จังหวัดตรัง

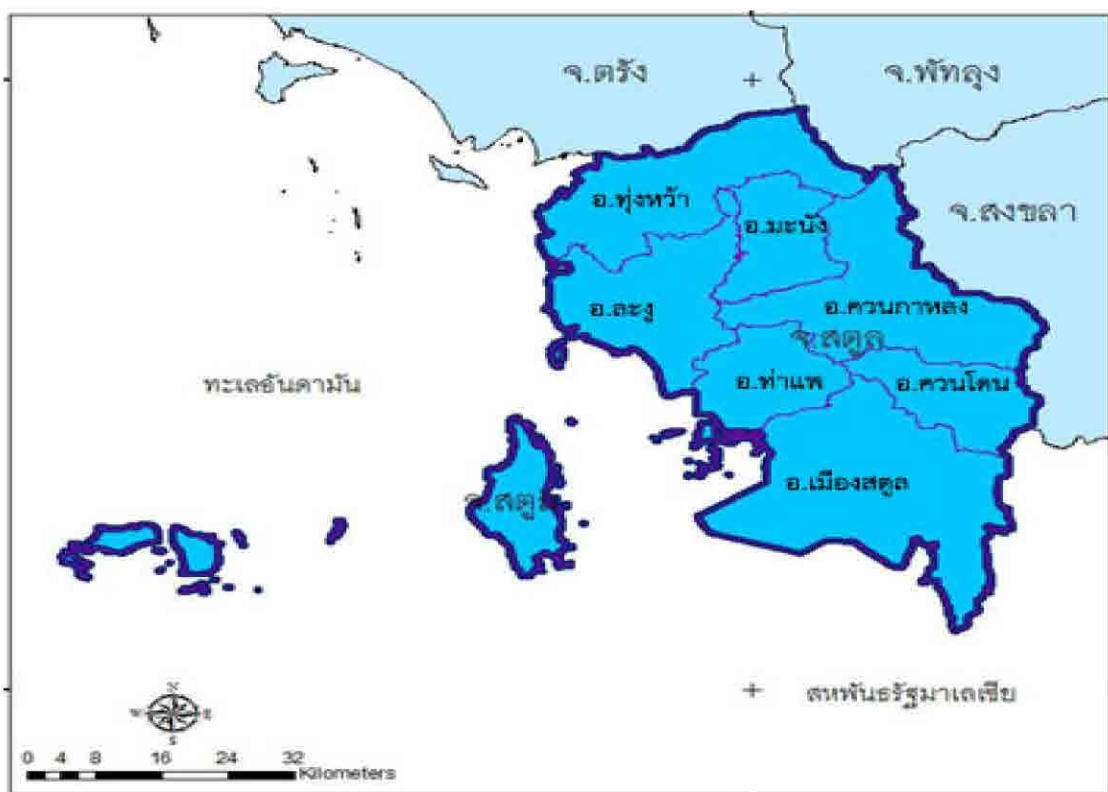
ทิศตะวันออก ติดต่อกับ รัฐเปอร์ลิสและรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

ทิศใต้ ติดต่อกับ อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลาและรัฐเปอร์ลิส ประเทศมาเลเซีย

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ทะเลอันดามัน มหาสมุทรอินเดีย

โดยพื้นที่บนบกมีเทือกเขาบรรทัดและเทือกเขาสนกาลาศรีเป็นเส้นกั้นอาณาเขตระหว่างจังหวัดสตูล กับจังหวัดอื่น ๆ และประเทศมาเลเซีย

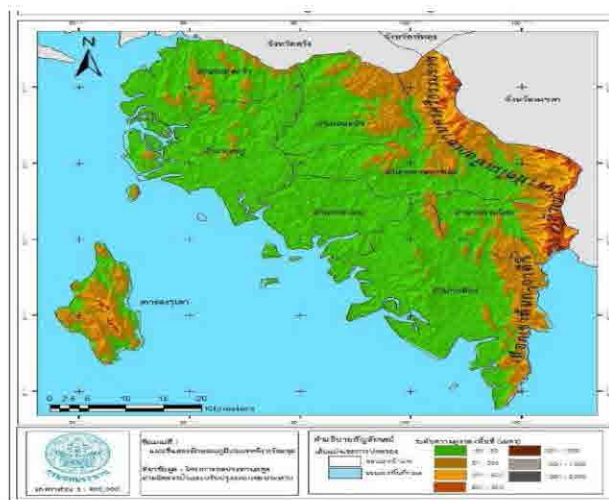
ภาพแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของจังหวัดสตูล

๓) สภาพพื้นที่ (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

ลักษณะภูมิประเทศ พื้นที่ทางทิศเหนือและทิศตะวันออกเป็นเนินเขาและภูเขาสูง โดยมีเทือกเขาสำคัญ ๆ คือ ภูเขาสันกาลาศีรี พื้นที่ค่อย ๆ ลาดเอียงลงสู่ทะเลด้านตะวันตกและทิศใต้ มีที่ราบแคบ ๆ ขนานไปกับชายฝั่งทะเล ถัดจากที่ราบลงไปเป็นป่าชายเลนน้ำเค็มขึ้นถึงมีป่าเสมหรือป่าโกงกางอยู่เป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นจังหวัดสตูลยังเป็นจังหวัดที่มีลำน้ำสายสั้น ๆ ไหลผ่านซึ่งเกิดจากภูเขาโดยรอบ พื้นที่ทางตอนเหนือและทิศตะวันออกของจังหวัด ประกอบด้วยภูเขามากมายสลับซับซ้อนโดยมีทิวเขานครศรีธรรมราชแบ่งเขตจังหวัดสตูลกับจังหวัดสงขลา และทิวเขาสันกาลาศีรีแบ่งเขตประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย นอกจากนั้นยังมีภูเขาน้อยใหญ่อยู่กระจัดกระจายในตอนล่างและชายฝั่งตะวันตก ภูเขาที่สำคัญ ได้แก่ เขาจีน เขาพญาบังสา เขาหัวกาหมิง เขาใหญ่ เขาทะนนาน เขาควนกาหลงและ เขาโต๊ะพญาวัง

ภาพแสดงแผนที่ลักษณะภูมิประเทศจังหวัดสตูล

๔) ลักษณะดิน (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน)

ลักษณะดินของจังหวัด จากลักษณะและคุณสมบัติของดินในกลุ่มชุดดินต่างๆ ที่พบแพร่กระจายอยู่ในพื้นที่จังหวัดสตูล สามารถจัดกลุ่มดินใหม่ตามลักษณะเด่น สภาพปัญหาหรือข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ทางการเกษตร และสภาพพื้นที่ที่พบ ได้เป็น ๒๓ กลุ่มชุดดิน ดังแสดงในตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลกลุ่มชุดดินและลักษณะดิน

กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒ เป็นดินลึกมากการระบายน้ำเร็ว ดินบนสีเทาหรือสีเทาเข้ม ส่วนดินชั้นล่างสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาลเหลือง และแดงจะพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองฟางข้าวหรือสีเหลืองของจาโรไซต์ (jarositemottle) ในระดับความลึกระหว่าง ๑๐๐ - ๑๕๐ เซนติเมตรจากผิวดินบนอยู่เหนือชั้นดินเลนซึ่งเป็นที่ดินที่ถูกพัดพามาทับถมโดยน้ำทะเล มีสีเทาปนเขียวเหนียวชั้นเลนจะมีปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดรุนแรงมาก (pH ๔.๕-๕.๕) ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง	ดินเป็นกรดจัดมาก เนื้อดินเป็นดินเหนียว หน้าดินแตกกระแวงในฤดูแล้ง

กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
๒) กลุ่มชุดดินที่ ๕ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแฉะสีเทาเข้ม หรือสีเทามีจุดประสีน้ำตาลแก่และสีน้ำตาลปนเหลือง ดินล่างเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแฉะสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อน มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีเหลืองบางแห่ง พบก้อนปูนปนในดิน ชั้นล่างดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลางถึงต่ำปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นด่างปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๘.๕ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาหรือยกร่องปลูกปาล์มน้ำมัน	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และน้ำท่วมขังในฤดูฝน
๓) กลุ่มชุดดินที่ ๖ เป็นกลุ่มดินลึกที่มีการระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว มีเนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทรายแฉะสีดำหรือสีเทาเข้มดินล่างเป็นดินร่วนปนดินเหนียวดินเหนียวปนทรายแฉะหรือดินเหนียวสีเทาหรือสีน้ำตาลอ่อนมีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองหรือสีแดงตลอดชั้นดินบางแห่งมีศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กแมงกานีสปะปนอยู่ด้วย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำหรือค่อนข้างต่ำปฏิกิริยาดินเป็นกรด จัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๕.๕ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาหรือยกร่องปลูกปาล์มน้ำมัน	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และมีความเป็นกรดจัดมาก บางพื้นที่ขาดแคลนน้ำและมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
๔) กลุ่มชุดดินที่ ๗ เป็นดินลึกมากการระบายน้ำค่อนข้างเร็ว มีเนื้อดินชั้นบนเป็นดินร่วนปนเหนียวสีเทาแกมมีจุดประสีเหลืองหรือสีน้ำตาล ปฏิกิริยาดินเป็นกรดปานกลางถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๐-๗.๐ มีเนื้อดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทามีจุดประสีน้ำตาลสีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงเป็นด่างปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๖.๕-๘.๐ ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง	ดินมีโครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งทำให้ไถพรวนยาก น้ำท่วมขังในฤดูฝน
๕) กลุ่มชุดดินที่ ๑๐ เป็นดินเปรี้ยวจัดการระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ดินบนสีดำหรือสีเทาเข้มมาก ดินชั้นล่างสีเทามีจุดประสีน้ำตาลปนเหลือง สีแดงและพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซด์ (jarosite) ภายในความลึก ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินบนปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงกรดรุนแรงมากที่สุด (pH < ๔.๕) ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ	ดินเป็นกรดจัดรุนแรงมาก หรือเป็นดินเปรี้ยวจัด ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
๖) กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินเลนและร่วนเหนียวปนทรายแบ่งถึงเป็นดินเหนียวหรือดินเหนียวปนทรายแบ่งปนเศษพีชีมีสีดินเป็นเทาปนน้ำเงินหรือเทาปนเขียว อาจพบจุดประสีเล็กน้อย ปฏิกิริยาดินเป็นกลางถึงด่างจัด (pH ๗.๐-๗.๕) แต่ถ้าดินอยู่ในสภาพแห้งจะมีปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก (pH < ๔.๕) ความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าชายเลนและพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ดินเลนเค็มที่มีน้ำทะเลท่วมถึงเป็นประจำ เป็นดินกรดกำมะถันหรือดินเปรี้ยวจัด
๗) กลุ่มชุดดินที่ ๑๔ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียวมีสีดินเป็นสีน้ำตาลปนเทาเข้มมากหรือสีดำมีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมากมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐-๕.๐ ดินชั้นดินล่างถัดไปในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนปนทรายแบ่งที่เป็นดินเลนและของตะกอนน้ำทะเลที่มีสารประกอบกำมะถันสูง (sulfuric material) มีสีดินเป็นสีเทาปนน้ำเงินหรือสีเทาปนเขียวมีกลิ่นเหม็นเหมือนก๊าซไข่เน่า (H₂S) ชั้นดินนี้เมื่อดินแห้งจะแปรสภาพเป็นดินกรดกำมะถันปฏิกิริยาดินเป็นกรดรุนแรงมากถึงเป็นกรดจัดมากมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๐-๔.๕ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นป่าเสม็ดมีวัชพืชต่างๆ เช่น กกกระจุตและหญ้าชันกาศเป็นพืชพื้นล่างบางแห่งใช้ทำนา	ดินเป็นกรดจัดรุนแรงมาก หรือเป็นดินเปรี้ยวจัด ดินชั้นล่างเป็นดินเลนมีกรดกำมะถัน น้ำท่วมขังในฤดูฝน
๘) กลุ่มชุดดินที่ ๑๖ เป็นดินลึกมากการระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว มีเนื้อดินร่วนเป็นดินร่วนปนทรายแบ่งสีน้ำตาลปนเทาน้ำตาลอ่อนพบจุดประสีน้ำตาลแก่และน้ำตาลปนเหลือง ดินชั้นล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแบ่งหรือดินร่วนเหนียวสีเทาปนชมพูหรือน้ำตาลอ่อนปนเทาพบจุดประสีน้ำตาลแก่เหลืองและแดงในดินชั้นล่างปฏิกิริยาเป็นกรดปานกลางถึงกรดจัดมาก (pH ๕.๐-๖.๐) ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลางถึงสูง ส่วนใหญ่ใช้ทำนาหรือยกร่องปลูกปาล์มน้ำมัน	หน้าดินแน่นที่บ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเป็นดินกรดจัดมาก มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน
๙) กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนมีสีดินเป็นน้ำตาล น้ำตาลปนเทาหรือเทา มีจุดประสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๐-๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายดินร่วนปนดินเหนียวดินร่วนเหนียวปนทรายแบ่งและชั้นดินถัดไปอาจพบเนื้อดินที่เป็นดินเหนียวปนทรายดินเหนียวปนทรายแบ่งหรือดินเหนียวมีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลืองน้ำตาลและแดงปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวส่วนใหญ่ใช้ทำนาหรือยกร่องปลูกปาล์มน้ำมัน	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เป็นกรดจัดมาก และมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

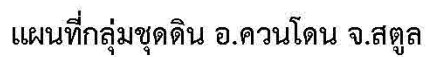
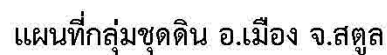
กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
๑๐) กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินทรายปนดินร่วนมีสีดินเป็นน้ำตาล สีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทามีจุดประสีน้ำตาลหรือสีเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายและชั้นดินถัดไปอาจเป็นชั้นดินที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายมีสีดินเป็นสีเทามีจุดประสีเหลืองสีน้ำตาลและสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๕-๗.๐ บางพื้นที่พบชั้นดินที่เป็นชั้นดินสลับที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำนํ้าการระบายน้ำของดินค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ	ดินเป็นทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้า และนํ้าท่วมขังในฤดูฝน
๑๑) กลุ่มชุดดินที่ ๒๕ เนื้อดินบนเป็นพวกดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนกรวด ส่วนดินชั้นล่างเป็นดินเหนียวหรือดินร่วนปนดินเหนียวที่มีกรวดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมากสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาและพบจุดประสีน้ำตาล น้ำตาลปนเหลือง สีเหลืองหรือสีแดงปะปน พบก้อนสารเคมีสะสมพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่างได้ชั้นลูกรังอาจพบชั้นดินเหนียวที่มีสีคลาแลงอ่อนปะปนและพบก้อนปูนปนในดินชั้นล่างดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงด่างปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๕.๕-๘.๕	ดินตื้นถึงก้นกรวด หรือลูกรัง ขาดแคลนนํ้า ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
๑๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒๖ เนื้อดินบนเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย ดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินเหนียวส่วนดินล่างเป็นพวกดินเหนียวสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง สีแดง บางบริเวณอาจพบจุดประสีเหลืองสีแดงหรือสีเทาเล็กน้อยดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๖.๐ ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ค่อนข้างต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงมีอัตราเสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของดินสูงถ้ามีการจัดการดินไม่เหมาะสม ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ปาล์มนํ้ามัน กาแฟ ไม้ผลต่างๆและพืชไร่บางชนิด บางแห่งยังคงสภาพป่าธรรมชาติ	ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนนํ้า ในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน

กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
๑๓) กลุ่มชุดดินที่ ๓๒ เป็นดินลึกมากการระบายน้ำดีถึงปานกลาง ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแฉะหรือดินร่วนปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือเหลือง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๐-๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแฉะหรือดินร่วนเหนียวปนทรายมีสีดินเป็นสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ดินชั้นล่างถัดไปอาจเป็นชั้นสลับและมีเนื้อดินเหนียวลดลงพบจุดประสีเล็กน้อยหรือก้อนกรวดปะปนอยู่ในเนื้อดินลึกมากกว่า ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดินความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง	ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลบ่าท่วม ขังฉ่ำพล้นในระยะที่มีฝนตกหนัก
๑๔) กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ เป็นดินลึกมาก ลักษณะเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายแฉะสีน้ำตาลหรือน้ำตาลปนแดงบางแห่งพบจุดประสีเทาและน้ำตาลเข้ม ในดินชั้นล่างลึกๆ อาจพบเกล็ดไมกา (mica flakes) หรือก้อนปูนเล็กๆ ในดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงกรดจัด (pH ๕.๕-๖.๕) ในดินชั้นบน ส่วนดินชั้นล่าง ปฏิกริยาดินเป็นด่างเล็กน้อยถึงด่างปานกลาง (pH ๗.๕-๘.๐) ความอุดมสมบูรณ์อยู่ในระดับปานกลางถึงสูง	ขาดแคลนน้ำในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน และอาจพบชั้นดานแข็งที่เกิดจากการเกษตรกรรม
๑๕) กลุ่มชุดดินที่ ๓๔ เนื้อดินบนเป็นดินร่วนปนทรายส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทราย บางบริเวณเป็นดินเหนียวช่วง ๕๐ เซนติเมตรลงไปสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองเข้ม สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง สีแดง อาจพบจุดประสีเหลืองสีแดงหรือสีเทาดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๖.๐	ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน และเกิดการชะล้างพังทลาย สูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน
๑๖) กลุ่มชุดดินที่ ๔๓ เนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วน มีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐-๖.๐ ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินทรายปนดินร่วนมีสีดินเป็นสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัดมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๔.๕-๕.๕	ดินปนทราย ขาดแคลนน้ำ ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
๑๗) กลุ่มชุดดินที่ ๔๕ เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินร่วนที่มีกรวดหรือลูกรังปะปนเป็นปริมาณมาก กรวดส่วนใหญ่เป็นพวกหินกลมมนหรือเศษหินที่มีเหล็กเคลือบ สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองเข้ม สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง สีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๖.๐ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกยางพารา ปาล์มน้ำมัน หรือไม้ผลบางชนิด บางแห่งเป็นที่รกร้างว่างเปล่าหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ	เป็นดินตื้น มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย

กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
๑๘) กลุ่มชุดดินที่ ๕๐ เนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายมีสีดินเป็นสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดปานกลาง (pH ๕.๐-๖.๐) ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทราย มีสีดินเป็นสีน้ำตาลเหลืองหรือแดง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด (pH ๔.๕-๕.๕) ชั้นดินล่างถัดไปช่วงความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน พบชั้นดินที่มีเนื้อดินที่เป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายปนลูกรังก้อนกรวดหรือเศษหินในปริมาณมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์โดยปริมาตรหรือมีชั้นหินพื้นการระบายน้ำของดินดีถึงดีปานกลางความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ	ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน
๑๙) กลุ่มชุดดินที่ ๕๑ เป็นกลุ่มดินต้นหรือต้นมากมีการระบายน้ำดี เนื้อดินเป็นพวกดินร่วนปนเศษหิน เศษหินส่วนใหญ่เป็นพวกเศษหินทรายและควอร์ตหรือหินดินดาน สีดินเป็นสีน้ำตาล สีน้ำตาลปนเหลืองเข้ม สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง สีแดง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลางมีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๖.๐ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวเป็นป่าธรรมชาติ บางแห่งใช้ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมัน	เป็นดินต้นมีเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินเป็นปริมาณมากและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดิน
๒๐) กลุ่มชุดดินที่ ๕๓ เนื้อดินบนเป็นดินร่วนหรือดินร่วนปนดินเหนียว ส่วนดินล่างในระดับความลึกระหว่าง ๕๐-๑๐๐ ซม.เป็นดินลูกรังหรือดินปนเศษหินผุ ซึ่งเป็นพวกหินดินดานสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเหลือง สีน้ำตาลปนแดง สีแดงปนเหลือง อาจพบจุดประสีเล็กน้อย ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างประมาณ ๔.๕-๖.๐ ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ปลูกปาล์มน้ำมันยางพาราไม้ผล	ดินชั้นล่างมีลูกรังหรือเศษหินปะปนอยู่เป็นปริมาณมากทำให้การปลูกพืชรากลึกอาจมีปัญหาและดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ บริเวณที่มีความลาดชันสูงอาจเกิดการชะล้างพังทลายของหน้าดินได้ง่าย
๒๑) กลุ่มชุดดินที่ ๕๔ กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นล่างของเนินหรือหุบเขา สภาพพื้นที่ราบเรียบความลาดชัน ๐-๒ เปอร์เซ็นต์ เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกัน มีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงเร็ว มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดินตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้นๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย	ดินค่อนข้างเป็นทราย มีก้อนกรวดและเศษหินปะปน ขาดแคลนนํ้านาน ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

กลุ่มชุดดินและลักษณะดิน	ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ของดิน
๒๒) กลุ่มชุดดินที่ ๒๐ กลุ่มดินนี้พบบริเวณที่ราบลุ่มหรือบริเวณพื้นที่ล่างของเนินหรือหุบเขา สภาพพื้นที่ราบเรียบความลาดชัน ๐-๒ เปอร์เซ็นต์ เกิดจากตะกอนลำน้ำพัดพามาทับถมกันมีการผสมกันของตะกอนหลายชนิด ดินที่พบส่วนใหญ่มีการระบายน้ำดีถึงค่อนข้างดี มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆ เช่น เนื้อดิน สีดิน ความลึกของดิน ปฏิกริยาดินตลอดจนความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับชนิดของวัตถุต้นกำเนิดดินในบริเวณนั้นๆ ส่วนมากมีก้อนกรวดและเศษหินปะปนอยู่ในเนื้อดินด้วย	ดินปนทราย ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ขาดแคลนน้ำในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนาน และเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินในพื้นที่ที่มีความลาดชัน
๒๓) กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ กลุ่มดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ภูเขาและเทือกเขาซึ่งมีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ เป็นพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อน (SC : Slope Complex) ดินที่พบบริเวณดังกล่าวมีทั้งดินลึกและดินตื้น ลักษณะของเนื้อดินและความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติแตกต่างกันไปแล้วแต่ชนิดของหินต้นกำเนิดในบริเวณนั้นมักมีเศษหินก้อนหินหรือพื้นโผล่กระจายจัดกระจายทั่วไป ส่วนใหญ่ยัง ปกคลุมด้วยป่าไม้ประเภทต่างๆ เช่น ป่าดิบชื้น กลุ่มชุดดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร	พื้นที่มีความลาดชันสูง หากทำการเกษตรจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจพบชั้นหิน พื้นหรือเศษหินบริเวณผิวดิน ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติ

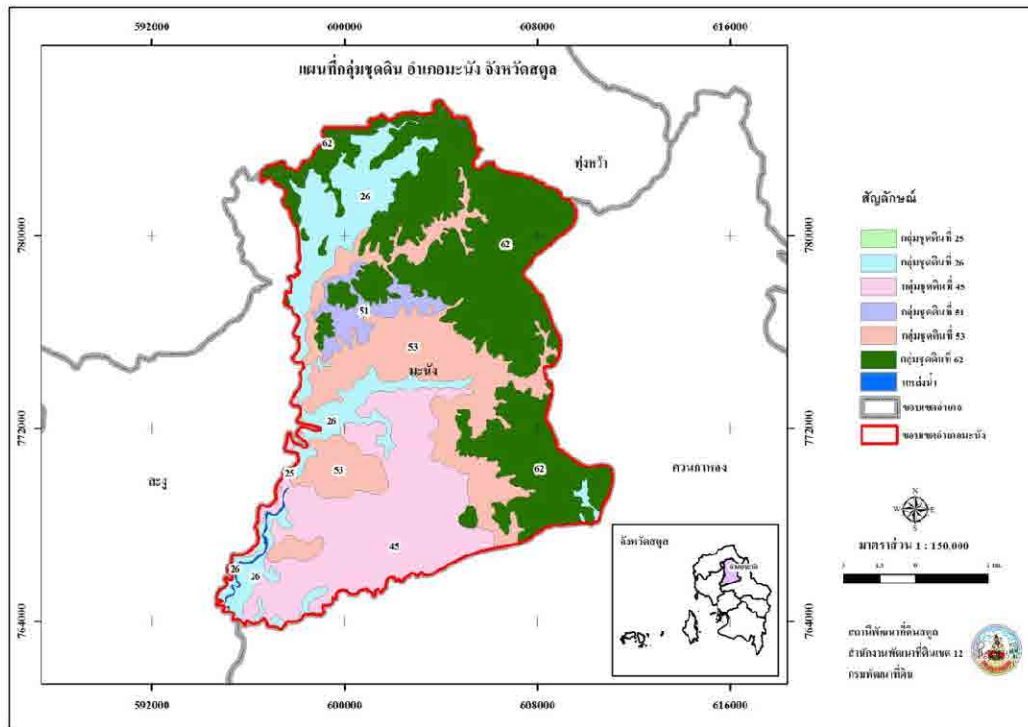
ที่มา : สถาบันพัฒนาที่ดินสตูล

[illegible]

แผนที่กลุ่มชุดดิน อ.ละงู จ.สตูล

แผนที่กลุ่มชุดดิน อ.ท่าแพ จ.สตูล

แผนที่กลุ่มชุดดิน อ.มะนัง จ.สตูล

๑.๑.๒ ลักษณะภูมิอากาศ

๑) ฤดูกาล (ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา)

จังหวัดสตูลซึ่งเป็นพื้นที่ศึกษาจัดอยู่ในเขตโซนร้อนแบบฝนเมืองร้อนเฉพาะฤดู (Tropical Savannah) ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงกันยายนที่พัดพาเอาความชื้นมาจากทะเลบริเวณเส้นศูนย์สูตรและแถบซีกโลกภาคใต้บริเวณมหาสมุทรอินเดียทำให้สภาพภูมิอากาศของพื้นที่ศึกษา มีฝนตกชุกและได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ ที่พัดพาอากาศหนาวเย็นจากสาธารณรัฐประชาชนจีน ทำให้มีสภาพอากาศหนาวเย็นและแห้งแล้ง ฤดูกาลในพื้นที่ศึกษามี ๒ ฤดู คือ ฤดูร้อน และฤดูฝน

ฤดูร้อน อยู่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนธันวาคมถึงเมษายน รวมระยะเวลาประมาณ ๕ เดือน แต่อากาศจะไม่ร้อนอบอ้าวเหมือนภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศนัก เพราะได้รับอิทธิพลของกระแสลมและไอน้ำจากทะเล

ฤดูฝน อยู่ในช่วงระยะเวลาระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงพฤศจิกายนรวมระยะเวลาประมาณ ๗ เดือน เดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยสูงที่สุด ส่วนเดือนกุมภาพันธ์เป็นเดือนที่มีปริมาณน้ำฝนโดยเฉลี่ยน้อยที่สุด นอกจากนี้ พื้นที่ศึกษายังได้รับอิทธิพลจากร่องความกดอากาศต่ำที่พัดผ่านในช่วงเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน ทำให้เกิดพายุฝนตกหนักได้ และอาจมีพายุหมุนเขตร้อนจากอ่าวไทยพัดผ่านเข้ามาในพื้นที่ ทำให้เกิดสภาพฝนตกหนักรุนแรง จนทำให้เกิดอุทกภัยได้ในหลายพื้นที่ของจังหวัดสตูล

๒) ปริมาณน้ำฝน (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๒ ปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
๒๕๕๒	๒,๕๘๔.๒๐
๒๕๕๓	๒,๕๔๙.๑๐
๒๕๕๔	๒,๔๑๐.๓๐
๒๕๕๕	๒,๕๙๕.๗๐
๒๕๕๖	๒,๒๑๓.๑๐
๒๕๕๗	๒,๔๙๖.๖๐
๒๕๕๘	๒,๗๗๓.๗๐
๒๕๕๙	๑,๙๔๐.๐๐
๒๕๖๐	๓,๐๓๙.๐๐
๒๕๖๑	๒,๒๘๙.๕๐

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสตูล

๓) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์ (ข้อมูล ๑๐ ปี)

ตารางที่ ๓ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด - ต่ำสุด ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑

ปี	อุณหภูมิ(°C)			ความชื้นสัมพัทธ์(%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๒	๓๔.๗๖	๒๒.๘๕	๒๘.๔๒	๙๗	๔๐	๗๘.๘๒
๒๕๕๓	๓๔.๕๖	๒๓.๔๗	๒๘.๗๙	๙๗	๓๒	๗๙.๒๑
๒๕๕๔	๓๔.๒๗	๒๓.๕๒	๒๘.๒๔	๙๑	๓๖	๗๙.๕๒
๒๕๕๕	๓๔.๑๒	๒๓.๕๘	๒๘.๔๔	๙๗	๔๓	๗๙.๘๔
๒๕๕๖	๓๔.๓๐	๒๓.๖๒	๒๘.๓๕	๙๗	๓๓	๗๘.๗๓
๒๕๕๗	๓๖.๔๔	๒๑.๖๓	๒๘.๕๒	๙๗	๒๕	๗๗.๘๐
๒๕๕๘	๓๖.๔๙	๒๒.๘๙	๒๘.๓๓	๙๗	๓๕	๗๘.๔๐
๒๕๕๙	๓๗.๐๒	๒๔.๐๙	๒๘.๙๑	๙๗	๓๑	๗๗.๙๓
๒๕๖๐	๓๕.๘๐	๒๔.๐๐	๓๒.๕๔	๙๗	๓๖	๘๐.๗๓
๒๕๖๑	๓๗.๓๐	๒๓.๘๐	๓๒.๙๗	๙๗	๓๙	๙๖.๒๕

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยา

๑.๑.๓ แหล่งน้ำธรรมชาติ

๑) ลำน้ำธรรมชาติ

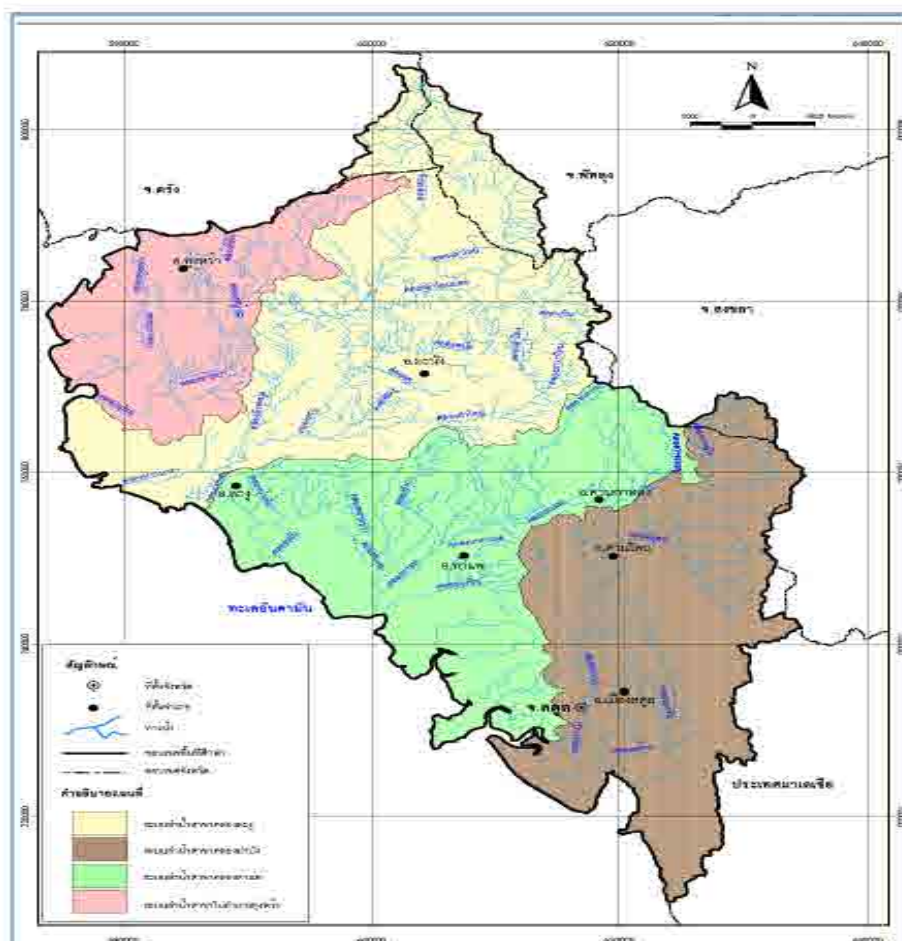
จังหวัดสตูลตั้งอยู่ในพื้นที่ของลุ่มน้ำภาคใต้ฝั่งตะวันตก (รหัสลุ่มน้ำที่ ๒๕) ครอบคลุมพื้นที่ ๓ ลุ่มน้ำสาขา ได้แก่ ลุ่มน้ำสาขาลองละงู (๒๕๑๑) ลุ่มน้ำสาขาลองมาบัง (๒๕๑๒) และลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนล่าง (๒๕๑๓) และสามารถจำแนกได้ดังนี้

รหัสและชื่อลุ่มน้ำสาขา	ครอบคลุมอำเภอ	แหล่งน้ำที่สำคัญ
๒๕๑๑ ลุ่มน้ำสาขาคลองละงู	- อ.ควนกาหลง และ อ.มะนังเป็นส่วนใหญ่ - อ.ทุ่งหว้า และ อ.ละงูเป็นบางส่วน - อ.ปะเหลียน เป็นบางส่วน(จ.ตรัง) - อ.ตะโหมดเป็นบางส่วน(จ.พัทลุง) - อ.ป่าบอน เป็นบางส่วน(จ.พัทลุง)	คลองละงู และ คลองลำโสน
๒๕๑๒ ลุ่มน้ำสาขาคลองมำบัง	- อ.ควนโดน เป็นส่วนใหญ่ - อ.ควนกาหลง และ อ.เมือง เป็นบางส่วน - อ.รัตภูมิ เป็นบางส่วน (จ.สงขลา) - อ.คลองหอยโข่ง เป็นบางส่วน (จ.สงขลา)	คลองคูเสน หรือ คลองมำบัง
๒๕๑๓ ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตก ตอนล่าง	- อ.ท่าแพ - อ.เมือง เป็นส่วนใหญ่ - อ.ละงู อ.ควนกาหลง อ.ควนโดน และ อ.ทุ่งหว้า เป็นบางส่วน	คลองท่าแพ คลองน้ำเค็ม คลองท่าจีน และ คลองบูโบย
๒๕๑๓ ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตก ตอนล่าง (ต.ทุ่งหว้า)	- อ.ทุ่งหว้า อ.ละงู และ อ.มะนังเป็นบางส่วน - อ.ปะเหลียน เป็นบางส่วน(จ.ตรัง)	คลองลิพัง และ คลองญวาระ

หมายเหตุ:- รหัสและชื่อลุ่มน้ำสาขา รวมถึงขอบเขตลุ่มน้ำสาขา ยึดถือตามคณะกรรมการอุทกวิทยาแห่งชาติ
จากรายงานมาตรฐานลุ่มน้ำ และลุ่มน้ำสาขา (สิงหาคม ๒๕๓๘)

- ลุ่มน้ำสาขาภาคใต้ฝั่งตะวันตกตอนล่าง (ต.ทุ่งหว้า) มีลำน้ำที่ไหลลงจังหวัดตรัง

แผนที่แสดงระบบลุ่มน้ำสาขาในจังหวัดสตูล

ระบบลำน้ำสาขา คือ ระบบลำน้ำสาขาในอำเภอทุ่งหว้า ระบบลำน้ำสาขาลองสูง ระบบลำน้ำสาขาลองท่าแพ และระบบลำน้ำสาขาลองมาบัง สำหรับระบบลำน้ำสาขาในอำเภอทุ่งหว้า ซึ่งอยู่ทางด้านตะวันตกเฉียงเหนือ จะเป็นระบบลำน้ำที่ไหลลงสู่ทะเลอันดามัน และไหลลงสู่จังหวัดตรัง จึงทำให้ไม่มีปัญหาน้ำท่วมขัง ลำน้ำในจังหวัดสตูลไม่มีแม่น้ำสายใหญ่ มีเพียงแม่น้ำสายสั้นๆ และแคบ ซึ่งมีต้นกำเนิดมาจากเทือกเขาทางทิศเหนือและทิศตะวันออก โดยชาวบ้านเรียกแม่น้ำเหล่านี้ว่า “คลอง” และมีคลองที่สำคัญแบ่งเป็น ๔ ระบบลำน้ำ ดังนี้

๑) คลองสูง หรือคลองลำโลน ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาด้านใต้ของจังหวัดตรัง และพัทลุง ไหลมาทางด้านเหนือของจังหวัดสตูล ตามแนวเส้นแบ่งเขตอำเภอสูงและอำเภอควนกาหลง ไหลมาบรรจบกับคลองปากบารา คลองนี้ยาวประมาณ ๔๗ กิโลเมตร บริเวณปากคลองก่อนไหลลงสู่ทะเลจะกว้างกว่าด้านใน ซึ่งบริเวณปากคลองปากบารานี้เอง ที่ใช้เป็นท่าเทียบเรือสำหรับการเดินทางไปอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะตะรุเตา และหมู่เกาะเภตรา ส่วนคลองแยกด้านเหนือยังคงชื่อคลองสูงเหมือนเดิมไหลออกทะเลบริเวณบ้านบ่อเจ็ดลูกและ เกาะตะโล๊ะแบนแต มีพื้นที่รับน้ำฝน ๙๓๗.๐๘ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๐๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๗๐๙.๐๖ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๒) คลองตุนหรือ คลองมาบัง ต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาระหว่างอำเภอควนกาหลง และอำเภอควนโดน ประกอบด้วย ห้วยเล็กๆ หลายสายไหลมารวมกัน ผ่านเขตเทศบาลเมืองสตูล สถานีตำรวจน้ำเกาะนก และไหลออกสู่ทะเลบริเวณอ่าวท่ามะลิ มีพื้นที่รับน้ำฝน ๓๙๑.๓๐ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๑๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๖๗๙.๓๘ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๓) คลองท่าแพ หรือคลองบาราเกด ต้นน้ำอยู่บริเวณเขาสามยอด ดอนสีเตน ไหลผ่านอำเภอควนกาหลงเข้าสู่อำเภอท่าแพ และไหลออกสู่ทะเลบริเวณปากอ่าวเกาะแดง สำหรับส่วนที่ไหลผ่านอำเภอท่าแพ มักเรียกว่า คลองท่าแพ มีพื้นที่รับน้ำฝน ๔๕๒.๑๖ ตารางกิโลเมตร ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ๒,๒๐๐ มิลลิเมตรต่อปี และปริมาณน้ำท่าเฉลี่ย ๑,๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อปี

๔) คลองลำโลนน้อย ต้นน้ำอยู่บริเวณเขาเขียว เขาไคร้ เขาโต๊ะ ไหลผ่านเขตอำเภอควนกาหลง มาบรรจบกับคลองสูงที่บ้านตาแหลม เป็นคลองที่มีสายน้ำไหลตลอดทั้งปี

๕) คลองท่าจีน ต้นน้ำเกิดบริเวณเทือกเขาติดกับประเทศมาเลเซีย เขตอำเภอเมืองสตูล คลองสายนี้อยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอเมือง ไหลออกสู่ทะเลบริเวณอ่าวท่าจีน

นอกจากนี้ ยังมีคลองสายสั้นๆ อีกหลายสาย เช่น คลองบุญ คลองเจ๊ะบิลัง คลองกาลัง คลองทุ่งรีน เป็นต้น ซึ่งคลองต่างๆ ในจังหวัดสตูลส่วนใหญ่ ช่วงที่อยู่ใกล้ทะเล ก่อนไหลออกสู่ทะเลจะมีขนาดใหญ่ เหมาะสำหรับการเพาะเลี้ยงปลาในกระชังได้เป็นอย่างดี (สำหรับพื้นที่รับน้ำฝนของระบบ ลำน้ำข้างต้น คิดจากพื้นที่รับน้ำฝนจริงของแต่ละลำน้ำ จึงไม่ตรงกับพื้นที่รับน้ำฝนของกลุ่มน้ำสาขา)

๑.๑.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ

พื้นที่ป่า จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๘๘๗,๑๐๔.๔๔ ไร่ (นับรวมพื้นที่ที่เป็นส่วนของ น้ำทะเลกรณีไม่นับส่วนที่เป็นน้ำทะเล มีเนื้อที่ ๑,๕๔๙,๓๖๓ ไร่) หรือเท่ากับ ๓,๐๑๙.๓๗ ตารางกิโลเมตร มีสภาพป่าที่มีความหลากหลายทั้งป่าบกและป่าชายเลน มีพื้นที่ป่าตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ทั้งสิ้นจำนวน ๘๗๙,๓๕๕.๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๕๙ ของพื้นที่จังหวัด ปี ๒๕๕๙ พื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๙.๓๑ (๗๔๑,๘๘๕.๒๓ ไร่) ต่อมาใน ปี ๒๕๖๐ มีพื้นที่ป่าเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๓๙.๕๑ (๗๔๕,๕๘๕.๗๗ ไร่) (ข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ ๒๕๖๐, กรมป่าไม้) รายละเอียดดังตารางแบ่งออกเป็นป่าบก (ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๓ ป่า ป่าไม้ถาวร ๑ ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ๑ แห่ง เขตห้ามล่าสัตว์ป่า ๑ แห่ง) เนื้อที่รวมประมาณ ๕๕๖,๖๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๔๙ ของพื้นที่จังหวัด และป่าชายเลน (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน ๕ ป่า ป่าชายเลนตามมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งบางส่วนซ้อนทับป่าสงวนแห่งชาติ) ป่าชายเลน ๕ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ จำนวน ๓๒๒,๗๐๕.๗๖ ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๐ ของพื้นที่จังหวัด

ตารางที่ ๕ ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้จังหวัดสตูล

ปี	พื้นที่จังหวัด (ไร่)	พื้นที่ป่าไม้		
		ไร่	ตารางกิโลเมตร	ร้อยละ
๒๕๕๘	๑,๘๘๗,๑๐๔.๕๕	๗๓๘,๗๗๓.๕๙	๑,๑๘๒.๐๓	๓๙.๑๕
๒๕๕๙	๑,๘๘๗,๑๐๔.๕๕	๗๔๑,๘๘๕.๒๓	๑,๑๘๗.๐๒	๓๙.๓๑
๒๕๖๐	๑,๘๘๗,๗๐๔.๕๕	๗๔๕,๕๘๕.๗๗	๑,๑๙๒.๙๓	๓๙.๕๑

ที่มา : ข้อมูลสถิติกรมป่าไม้ ๒๕๖๐, กรมป่าไม้

พื้นที่ป่าไม้ แยกออกเป็น พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๑๘ ป่า (ตามกฎหมายกระทรวง) เนื้อที่รวมประมาณ ๗๒๙,๙๗๔.๕๕ ไร่ แบ่งเป็น ป่าบก ๑๓ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ ๕๕๒,๕๓๘ ไร่ ป่าชายเลน ๕ ป่า เนื้อที่รวมประมาณ ๒๗๗,๔๓๖.๕๕ ไร่ พื้นที่ป่าไม้ถาวรของชาติ (ตามมติคณะรัฐมนตรี) ๑ ป่า เนื้อที่ประมาณ ๓,๐๙๒ ไร่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่า (ตามประกาศกระทรวงฯ) จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๒,๗๗๐ ไร่ ป่าชายเลน (ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๓ และวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๔๓) เนื้อที่ประมาณ ๓๒๒,๗๐๕.๗๖ ไร่ (ทับซ้อนกับป่าชายเลนที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ เนื้อที่ประมาณ ๒๗๗,๔๓๖.๕๕ ไร่) พื้นที่อุทยานแห่งชาติ (ตามพระราชกฤษฎีกา) จำนวน ๓ แห่ง เนื้อที่ ๑,๒๔๑,๔๐๖.๒๕ ไร่ พื้นที่วนอุทยาน (ตามประกาศกรมป่าไม้) จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๑,๐๗๗.๒๕ ไร่ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (ตามพระราชกฤษฎีกา) จำนวน ๒ แห่ง เนื้อที่ ๑๗๑,๒๖๒.๑๔ ไร่ รายละเอียดดังตารางที่ ๓-๘

การสำรวจการถือครองและการพิสูจน์การครอบครองที่ดินของราษฎรในพื้นที่ป่าตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ (อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า) ได้สำรวจการถือครองไว้ รวม ๓,๕๓๑ ราย ๔,๙๕๗ แปลง เนื้อที่ ๔๒,๙๘๕ ไร่ ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ได้สำรวจการถือครองไว้ รวม ๕,๐๓๗ ราย ๗,๐๕๐ แปลง เนื้อที่ ๔๕,๗๘๗ ไร่ รวมทั้งสิ้น ๘,๕๖๘ ราย ๑๒,๐๐๗ แปลง เนื้อที่ ๘๘,๗๗๓ ไร่ ซึ่งขณะนี้อยู่ในระหว่างการพิสูจน์สิทธิของกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมป่าไม้ โดยพื้นที่จำนวนนี้เป็นพื้นที่สวนยางพาราของราษฎรร้อยละ ๗๕

ตารางที่ ๖ ข้อมูลสรุปพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมายกระทรวง
๑	ป่าควนบ่อน้ำ ท้องที่ตำบลปูลุย อำเภอมือสตู	๔๐๐	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๔๙๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองและป่าสงวน พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ (พระราชกฤษฎีกาป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๓ เมษายน ๒๔๘๘)
๒	ป่ากุ่มและป่าบุไถ่ ท้องที่ตำบลควนสตอ ตำบลวัง ประจัน อำเภอกวนโดน และ ตำบลเกตุรี ตำบลคลองขุด ตำบลปูลุย อำเภอมือ สตู	๑๐๗,๐๒๕	ประกาศตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ ๑๔๐ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙

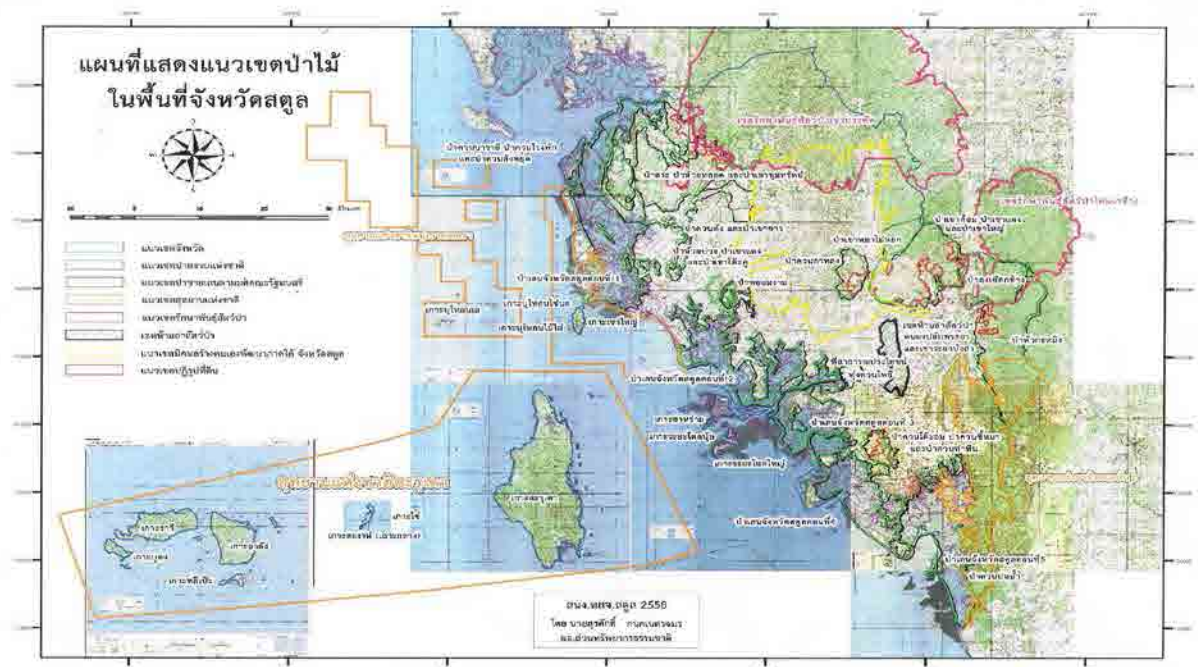
ลำดับ ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมาย
๓	ป่าเขาค้อม ป่าเขาแดง และป่า เขาใหญ่ ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง	๕๕,๔๐๘	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๗๙๐ (พ.ศ. ๒๕๒๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐
๔	ป่าควนกาหลง ท้องที่ตำบลควนกาหลง ตำบลอุโตเจริญ อำเภอควน กาหลง	๑๑,๘๘๗	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๒๗๔ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๕	ป่าเขาหมาไม่หยก ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง	๑๓,๑๒๕	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๒๘๖ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๑
๖	ป่าควนโต๊ะม ป่าควนขี้หมา และป่าควนท่าหิน ท้องที่ตำบลควนขัน ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล	๑๑,๓๐๖	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๐๕ (พ.ศ. ๒๕๐๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๘ (พระราชกฤษฎีกาป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๔๘๘)
๗	ป่าห้วยกะหมิง ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง และ ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน	๙๑,๖๔๓	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๔๒ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๘	ป่าดงเชือกช้าง ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง	๒๘,๖๒๕	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๓๒๑ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ (พระราชกฤษฎีกา ป่าคุ้มครอง ลงวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๔๙๑)
๙	ป่าควนบารายี ป่าควนโรงพัก และป่าควนสังหยุด ท้องที่ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า	๙,๖๘๗.๕๐	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๓๐ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ (พระราช กฤษฎีกา หวงห้ามที่ดินในราชการกรมป่าไม้ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๔๘๘)
๑๐	ป่าพยอมงาม ท้องที่ตำบลละงู อำเภอละงู	๔,๑๘๗.๕๐	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๓๘ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕

ลำดับ ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมาย
๑๑	ป่าตระ ป่าห้วยหลอด และป่าเขาชุมทรัพย์ ท้องที่ตำบลนาทอน ตำบลทุ่งหว้า ตำบลป่าแกบ่อหิน อำเภอทุ่งหว้า	๙๓,๗๕๐	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๔๒ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๒	ป่าควนทั้ง และป่าเขาขาว ท้องที่ตำบลกำแพง ตำบลเขาขาว ตำบลน้ำผุด อำเภอละงู และตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า	๒๓,๖๑๙	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๓๕ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๗
๑๓	ป่าห้วยบ่วง ป่าเขาแดง และป่าเขาไต่ตะตู ท้องที่ตำบลกำแพง อำเภอละงู	๑,๘๗๕	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๔๑ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๐๙
๑๔	ป่าเลนจังหวัดสตูลตอนที่ ๑ ท้องที่ตำบลคลองลาน ตำบลทุ่งหว้า ตำบลทุ่งบุหลัง ตำบลนาทอน อำเภอทุ่งหว้า และ ตำบลแหลมสน ตำบลกำแพง ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู	๘๙,๒๘๑	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๒๖๑ (พ.ศ. ๒๕๑๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๐
๑๕	ป่าเลนจังหวัดสตูล ตอนที่ ๒ ท้องที่ตำบลละงู อำเภอละงู และตำบลแปะ-ระ ตำบลท่าแพ ตำบลสาคร ตำบลท่าเรือ อำเภอท่าแพ	๒๕,๙๕๐	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๑) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๑
๑๖	ป่าเลนจังหวัดสตูลตอนที่ ๓ ป่าปาเต๊ะ และป่าปลักจูด ท้องที่ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล	๓๐,๕๙๓.๗๕	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๒๒ (พ.ศ. ๒๕๐๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
๑๗	ป่าเลนจังหวัดสตูลตอนที่ ๔ ป่าเจ๊ะบิลัง ป่าตันหยงโป และป่าตำมะลัง ท้องที่ตำบลเจ๊ะบิลัง ตำบล ตันหยงโป ตำบลตำมะลัง ตำบลควนขัน อำเภอเมืองสตูล	๕๕,๖๘๗	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๑๑๘ (พ.ศ. ๒๕๐๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๐๙

ลำดับ ที่	ชื่อป่าสงวนแห่งชาติ /ป่าคุ้มครอง/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามกฎหมาย
๑๘	ป่าเลนจังหวัดสตูลตอนที่ ๕ ท้องที่ตำบลคลองขุด ตำบลบุญ ตำบลท่ามะลิ อำเภอเมืองสตูล	๗๕,๙๒๔.๘๐	ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๒๐๐ (พ.ศ. ๒๕๐๗) ออกตามความในพระราชบัญญัติ คุ้มครองและสงวนป่า พุทธศักราช ๒๔๘๑ ลงวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๗ และ ประกาศตามกฎหมายฉบับที่ ๙๒๗ (พ.ศ. ๒๕๒๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๔

ที่มา: สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสตูล, เดือนมกราคม ๒๕๖๒

แผนภาพแสดงแนวเขตป่าไม้ในพื้นที่จังหวัดสตูล

๒) อุทยานแห่งชาติ

จังหวัดสตูลมีอุทยานแห่งชาติ จำนวน ๓ แห่ง เนื้อที่ประมาณ ๑,๒๔๑,๔๐๖.๒๕ ไร่ แบ่งเป็น

พื้นที่บก เนื้อที่ประมาณ ๓๐๔,๖๙๓.๗๕ ไร่

พื้นที่น้ำ เนื้อที่ประมาณ ๙๓๖,๗๑๒.๕๐ ไร่

อุทยานแห่งชาติในพื้นที่จังหวัดสตูล มีจำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

๑. อุทยานแห่งชาติทะเลบัน เนื้อที่ ๑๙๖ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๑๒๒,๕๐๐ ไร่
๒. อุทยานแห่งชาติตะรุเตา เนื้อที่ ๑,๔๙๐ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๙๓๑,๒๕๐ ไร่ (พื้นที่จังหวัดตรัง-สตูล) สำหรับท้องที่จังหวัดสตูลมีเนื้อที่ประมาณ ๑๘๗,๖๕๖.๒๕ ไร่
๓. อุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรา เนื้อที่ ๔๙๔.๓๘ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๐๘,๙๘๗.๒๕ ไร่

ตารางที่ ๗ ข้อมูลสรุปพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่ออุทยานแห่งชาติ/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	ทะเลบัน ท้องที่ตำบลควนสตอ อำเภอควนโดน และตำบลเกตรี ตำบลบ้านควน ตำบลปูลู อำเภอเมืองสตูล	๑๒๒,๕๐๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๓๔ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔ (ฉบับเดิม พ.ศ. ๒๕๒๓)
๒	ตะรุเตา ท้องที่ตำบลเกาะสาหร่าย อำเภอเมืองสตูล	๙๓๑,๒๕๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๗ ลงวันที่ ๖ เมษายน ๒๕๑๗
๓	หมู่เกาะเภตรา ท้องที่ตำบลคลองคูลาน อำเภอทุ่งหว้า และตำบลแหลมสน ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู	๓๐๘,๙๘๗	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๗ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๒๗

๓) วนอุทยาน

จังหวัดสตูลมีวนอุทยาน จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๑๗.๗๒ ตารางกิโลเมตร หรือ
ประมาณ ๑๑,๐๗๗.๒๕ ไร่ ได้แก่ วนอุทยานธาราสวรรค์ อยู่ในเขตพื้นที่อำเภอควนกาหลง

ตารางที่ ๘ ข้อมูลสรุปพื้นที่วนอุทยาน ในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อวนอุทยานแห่งชาติ/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	น้ำตกธาราสวรรค์ ท้องที่ตำบลควนกาหลง อำเภอควนกาหลง	๑๑,๐๗๗.๒๕	ประกาศกรมป่าไม้ พ.ศ. ๒๕๓๔ ลง วันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๓๔

๔) เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

จังหวัดสตูล มีเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า จำนวน ๒ แห่ง ได้แก่

๑. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาบรรทัด เนื้อที่ ๑,๒๘๘.๐๐ ตารางกิโลเมตร หรือ
ประมาณ ๘๐๕,๐๐๐ ไร่ (พื้นที่จังหวัดตรัง-พัทลุง-สงขลา-สตูล) สำหรับท้องที่จังหวัดสตูล มีเนื้อที่ประมาณ
๘๘,๒๕๐.๐๐ ไร่

๒. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโตนงาช้าง เนื้อที่ ๑๘๑,๙๕ ตารางกิโลเมตร
หรือประมาณ ๑๑๓,๗๒๑ ไร่ (พื้นที่จังหวัดสงขลา – สตูล) สำหรับท้องที่จังหวัดสตูล มีเนื้อที่ประมาณ
๔๙,๒๔๓.๐๐ ไร่

ตารางที่ ๙ ข้อมูลสรุปพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	เขาบรรทัด ท้องที่ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง และตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง	๘๘,๒๕๐	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๑๘ ลงวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๘
๒	โตนงาช้าง - ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง - ท้องที่ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง และตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน	๘๓,๐๑๒.๑๔ ๒๙,๑๖๖ ๕๓,๘๔๖.๑๔	พระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๑ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๒๑ พระราชกฤษฎีกา ขยายเขตรักษาพันธุ์ สัตว์ป่า ป่าโตนงาช้าง(เพิ่มเติม ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๕) เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

จังหวัดสตูลมีเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จำนวน ๑ แห่ง เนื้อที่ ๒๐.๔๓ ตารางกิโลเมตร หรือ
ประมาณ ๑๒,๗๗๐ ไร่ ได้แก่ เขตห้ามล่าสัตว์ป่าหนองปลักพระยาและเขาพระยาบังสา (พื้นที่เป็นภูเขา) เนื้อที่
๑๒,๕๐๐.๐๐ ไร่ พื้นที่เป็นหนองน้ำ เนื้อที่ ๒๗๐.๐๐ ไร่)

ตารางที่ ๑๐ แสดงข้อมูลสรุปพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าในท้องที่จังหวัดสตูล

ลำดับ ที่	ชื่อเขตห้ามล่าสัตว์ป่า/ที่ตั้ง	เนื้อที่ ประมาณ (ไร่)	ประกาศตามพระราชกฤษฎีกา
๑	หนองปลักพระยาและเขาพระยาบังสา ท้องที่ตำบลฉลุง ตำบลควนโพธิ์ อำเภอมือสตู และตำบลควนโดน ตำบลย่านซื่อ อำเภอควนโดน	๑๒,๗๗๐	ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๔๔ (ฉบับเดิม ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๓)

๖) ท้าทายทางทะเลและชายฝั่ง

ป่าชายเลน จังหวัดสตูลมีพื้นที่ป่าชายเลนซึ่งสามารถพบได้ในเขตอำเภอที่ติด
ชายฝั่งทะเล ได้แก่ อำเภอทุ่งหว้า อำเภอลง อำเภอกาแพและอำเภอมือสตู มีเนื้อที่ประมาณ
๒๗๗,๔๓๖.๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗๐ ของพื้นที่จังหวัด (ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชายเลน ๕ ป่า ป่าชาย
เลนตามมติคณะรัฐมนตรีซึ่งบางส่วนซ้อนทับกับป่าสงวนแห่งชาติ มีเนื้อที่รวมประมาณ จำนวน ๓๒๒,๗๐๕.๗๖
ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๗.๑๐ ของพื้นที่จังหวัด) และสถานการณ์ป่าชายเลนจังหวัดสตูลมีแนวโน้มดีขึ้นเรื่อย ๆ

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๔ มีการกำหนดป่าชายเลนของ
จังหวัดสตูล ออกเป็น ๕ ป่า คือ

- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๑ อยู่ในเขตอำเภอทุ่งหว้าและอำเภอลง
- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๒ อยู่ในเขตอำเภอลงและอำเภอมือสตู
- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๓ (ป่าปาเต๊ะ-ปากถัดจูต) อยู่ในเขตอำเภอมือสตู

- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๔ (ป่าโต๊ะลิ้ง-ป่าตันหยงโป-ป่าตำมะลัง) อยู่ในเขตอำเภอเมืองสตูล
- ป่าชายเลน จ.สตูล ตอนที่ ๕ อยู่เขตอำเภอเมืองสตูล

ตารางที่ ๑๑ ข้อมูลพื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสตูล

พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสตูล ตามมติ คณะรัฐมนตรี ปี ๒๕๑๔ (ไร่)	พื้นที่ป่าชายเลนจังหวัดสตูล (ไร่)		
	ปี ๒๕๔๒	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๗
๒๗๗,๔๓๖.๕๕	๒๑๕,๖๐๓	๒๒๓,๖๓๙	๒๒๕,๘๙๐

ที่มา: สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, เดือนมิถุนายน ๒๕๖๐

การกีดขวางชายฝั่ง ชายหาดจังหวัดสตูลมีความยาวรวม ๑๖๑.๔๐ กิโลเมตร ส่วนใหญ่คงสภาพปกติ สามารถพบได้ในเขตอำเภอ ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอทุ่งหว้า อำเภอละงู อำเภอท่าแพ และอำเภอเมือง พื้นที่ชายฝั่งที่ถูกกีดขวางมีแนวโน้มลดลง ปี ๒๕๕๙ พบว่าการกีดขวางเป็นระยะทาง ๑๐.๙๙ กิโลเมตร และลดลงเหลือ ๐.๓๑ กิโลเมตร ในปี ๒๕๖๐ เนื่องจากการแก้ไขปัญหาจากหน่วยงานภาครัฐ เช่น โครงการสร้างเขื่อนหินทิ้งริมชายหาด เป็นต้น

ตารางที่ ๑๒ ข้อมูลการกีดขวางชายฝั่งจังหวัดสตูล

พื้นที่ชายฝั่งจังหวัดสตูล (กิโลเมตร)	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
๑๖๐.๗๐	๓๔.๕	๑๐.๙๙	๐.๓๑

ที่มา: กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง, เดือนมกราคม ๒๕๖๑

หญ้าทะเล ที่พบในจังหวัดสตูล มีทั้งหมด ๕ ชนิด *Cymodocea rotundata*, *Enhalus acoroides*, *Halodule uninervis*, *Halophila beccarii* และ *Halophila ovalis* บริเวณที่พบแหล่งหญ้าทะเล ได้แก่ เกาะลิคิ เกาะตันหยง เกาะสาม เกาะผี เกาะเกวเล็ก และบ้านตันหยงโป โดยบริเวณบ้านกลางถึงบ้านตันหยงโป ซึ่งมีลักษณะเป็นอ่าวตื้น ๆ พบผืนหญ้าทะเลขนาดเล็ก ๔ แห่ง ห่างออกมาจากชายฝั่งประมาณ ๑๒๐ เมตร ระยะทางประมาณ ๑ กิโลเมตร หญ้าทะเลบริเวณนี้มีค่อนข้างน้อย มีกระจัดกระจายไม่เป็นผืนเดียวกัน และอยู่ในสภาพเสื่อมโทรม โดยอาจมีสาเหตุมาจากสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมในแง่ของพื้นตะกอนดินท้องทะเล และยังพบว่าการทำประมงอวนรุน อวนกึ่ง อวนปูม้า อวนปิดอ่าว ใช้อวนตาถี่ สีสฟ้า โดยมีการปิดกั้นทางน้ำไหลออกตลอด

จังหวัดสตูลมีแหล่งที่พบหญ้าทะเลอยู่ ๕ บริเวณ คือ

- บ้านบากันเคย พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าใบมะกรูด (*Halophila beccarii*)
- บ้านกลาง พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าผมนาง (*Halodule uninervis*)
- บ้านตันหยงโป พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าชะเงาใบสั้นสีน้ำตาล (*Cymodocea rotundata*)
- บ้านหาดทรายขาว พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าคาทะเล (*Enhalus acoroides*)
- เกาะมดแดง พบหญ้าทะเลชนิด หญ้าใบมะกรูดหรือหญ้าใบกลม (*Halophila ovalis*)

สาเหตุความเสื่อมโทรมของแหล่งหญ้าทะเล ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากกระบวนการทางธรรมชาติ เช่น สภาพพื้นที่ท้องทะเลไม่เหมาะสม กระแสน้ำ คลื่นลมแรงและการเปลี่ยนแปลงตามฤดูกาล รวมทั้งการทำประมงในแหล่งหญ้าทะเล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำประมงที่ใช้เครื่องมือประเภเรืออวนลากขนาดเล็ก เรืออวนประกอบเครื่องยนต์ และเรืออวนตักตลิ่งขนาดใหญ่ การเก็บเกี่ยวหญ้าทะเลเพื่อการค้าและ

การพาณิชย์และกิจกรรมที่ทำให้คุณภาพน้ำทะเลชายฝั่งเสื่อมโทรม ตัวอย่างเช่น การพัฒนาโครงการหรือ กิจกรรมชายฝั่ง เช่น การทำเหมือง การตัดถนน การขุดลอกร่องน้ำ การถมทะเล การก่อสร้าง และน้ำเสียที่ระบายจากโรงงานอุตสาหกรรม ชุมชน บ้านเรือนและการทำงาน กัง ส่งผลให้น้ำทะเลมีปริมาณตะกอนสูงขึ้น เป็นการเพิ่มความขุ่นของน้ำทะเลในบริเวณที่มีแหล่งหญ้าทะเล ซึ่งส่งผลกระทบต่อการเจริญเติบโตของหญ้าทะเล

ปะการัง จังหวัดสตูลมีแนวปะการังก่อดำได้เฉพาะตามเกาะที่อยู่ห่างฝั่งแผ่นดินใหญ่ ส่วนชายฝั่งแผ่นดินใหญ่และเกาะที่อยู่ใกล้ฝั่งแผ่นดินใหญ่มีป่าชายเลนกระจายอยู่ทั่วไปจนแนวปะการังไม่สามารถก่อดำได้ พบพื้นที่แนวปะการังรวมทั้งสิ้นในเขตจังหวัดสตูล ประมาณ ๑๕.๗๙ ตารางกิโลเมตร แนวปะการังมีทั้งที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีจนถึงเสื่อมโทรมมาก แต่ส่วนใหญ่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ปานกลาง บริเวณที่อยู่ในสภาพสมบูรณ์ดีมักพบตามเกาะขนาดเล็กที่อยู่ห่างฝั่งแผ่นดินใหญ่ ส่วนบริเวณที่อยู่ในสภาพเสื่อมโทรมมักพบตามเกาะที่อยู่ไม่ไกลจากแผ่นดินใหญ่มากนัก ซึ่งบริเวณดังกล่าวนี้ได้รับผลกระทบอย่างมากจากตะกอน ป่าชายเลน แต่ที่น่าสนใจประการหนึ่ง สำหรับเกาะตระกูลเตาถึงแม้แนวปะการังเกือบตลอดชายฝั่งตะวันออกอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมแต่เป็นแหล่งที่พบประชากรปลาที่มีค่าทางเศรษฐกิจ เช่น ปลาสล่อนกเขา ปากหมู และปลากะพงสีเลือด มากกว่าในแนวปะการังที่อื่น ๆ แนวปะการังของจังหวัดสตูลอยู่ที่บริเวณเกาะตระกูลเตา เกาะกลาง เกาะไข่ เกาะตารัง เกาะบิสสี เกาะอาดัง เกาะตาตา เกาะหลีเป๊ะ เกาะหินงาม เกาะราวี เกาะมาตอง เกาะตะเกียง เกาะธาวัง และเกาะบุทิส

๙) ความหลากหลายทางชีวภาพ

สัตว์ทะเลหายาก/สัตว์ที่มีสถานภาพใกล้สูญพันธุ์ ได้แก่พะยูนและเต่าทะเล บริเวณที่พบคือ เกาะลิดีซึ่งเป็นพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะเภตรามีการพบพะยูนเนื่องจากบริเวณดังกล่าวมีแหล่งหญ้าทะเลซึ่งเป็นอาหารของพะยูน เกาะตระกูลเตาซึ่งเป็นที่ตั้งของที่ทำการอุทยานแห่งชาติตระกูลเตา มีศูนย์นิทรรศการจัดแสดงรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ เช่น ซากสัตว์โบราณที่กลายเป็นหิน มีอายุอยู่ในสมัย ๔๐๐-๕๐๐๐ ล้านปีมาแล้ว รวมทั้งปะการังและสัตว์น้ำชนิดต่าง ๆ บ่ออนุบาลเต่าทะเล ซึ่งเพาะเลี้ยงลูกเต่าที่เก็บรวบรวมมาจากชายหาดของเกาะต่าง ๆ เต่าที่พบบริเวณอุทยานมี ๓ ชนิด คือ เต่าตนุ เต่ากระและเต่าตาแดง หมู่เกาะอาดัง-ราวี อยู่ห่างจากเกาะตระกูลเตาไปทางทิศตะวันตกประมาณ ๔๐ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัด ๘๐ กิโลเมตร มีเนื้อที่เกาะประมาณ ๓๐ ตารางกิโลเมตร ในหมู่เกาะอาดัง-ราวี มีหาดทรายที่สวยงามเหมาะสำหรับการเล่นน้ำได้หลายแห่ง เช่น หาดทรายบนเกาะอาดังและเกาะราวี โดยเฉพาะอย่างยิ่งหาดทรายบนเกาะไข่ ที่มีหาดทรายยาวเหยียดและชุ่มประดูหินธรรมชาติอันเป็นสัญลักษณ์ของอุทยาน รอบ ๆ เกาะยังมีแนวปะการังอยู่โดยทั่วไป อีกทั้งเต่าทะเลยังชอบมาวางไข่ไว้เสมอ ในอดีตเคยมีรายงานพบเต่าหัวขวานวางไข่ทางฝั่งทะเลอันดามัน แต่ในปัจจุบันไม่พบเต่าหัวขวานขึ้นวางไข่อีกเลยตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปีที่ผ่านมา เข้าใจว่าคงจะสูญพันธุ์ไปจากน่านน้ำไทยแล้ว สาเหตุที่ทำให้เต่าทะเลมีจำนวนลดลงมากจนมีแนวโน้มว่าจะสูญพันธุ์ไปในไม่ช้า เนื่องจากอัตราการรอดของลูกเต่าเองในธรรมชาติต่ำมาก และใช้เวลานานนับ ๑๐ ปี กว่าที่จะถึงวัยเจริญพันธุ์ การลักลอบเก็บไข่เต่าทะเล ยังคงมีค่านิยมในการบริโภคไข่เต่าทะเลของนักท่องเที่ยว การลักลอบเก็บไข่เต่าเพื่อบริโภคหรือจำหน่ายจึงยังคงมีอยู่ การติดเครื่องมือประมงโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ เต่าทะเลเป็นสัตว์น้ำที่หายใจด้วยปอด เมื่อติดอวนหรือเบ็ดอยู่ใต้น้ำเป็นเวลานานๆ ก็จะจมน้ำตายได้ นอกจากนี้ยังคงมีชาวประมงที่นิยมบริโภคเนื้อเต่า จึงทำการดักจับเพื่อไปเป็นอาหาร การบุกรุกทำลายแหล่งขยายพันธุ์ของเต่าทะเล โดยเฉพาะในจังหวัดสตูล ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญมีการบุกรุกชายหาดเพื่อสร้างที่อยู่อาศัยหรือทำกิจกรรมต่างๆ ทำให้สภาพความเหมาะสมของแหล่งวางไข่เต่าทะเลหมดไป ปัจจุบันจึงแทบไม่มีที่ให้เต่าวางไข่เลย สภาพแวดล้อมชายฝั่งที่เสื่อมโทรมลง เต่าทะเลส่วนใหญ่อาศัยอยู่ตามแนวชายฝั่งทะเล เมื่อชายฝั่งเสื่อมโทรม เกิดมลภาวะเกิดความสกปรกทำให้แหล่งอาหาร และ แหล่งอาศัยของเต่าทะเลเสียไป เป็นสาเหตุให้เต่าทะเลลดน้อยลง ยกเว้น เต่ามะเฟือง ซึ่งใช้ชีวิตส่วนใหญ่อยู่ในทะเลเปิด

๑.๒ ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัด

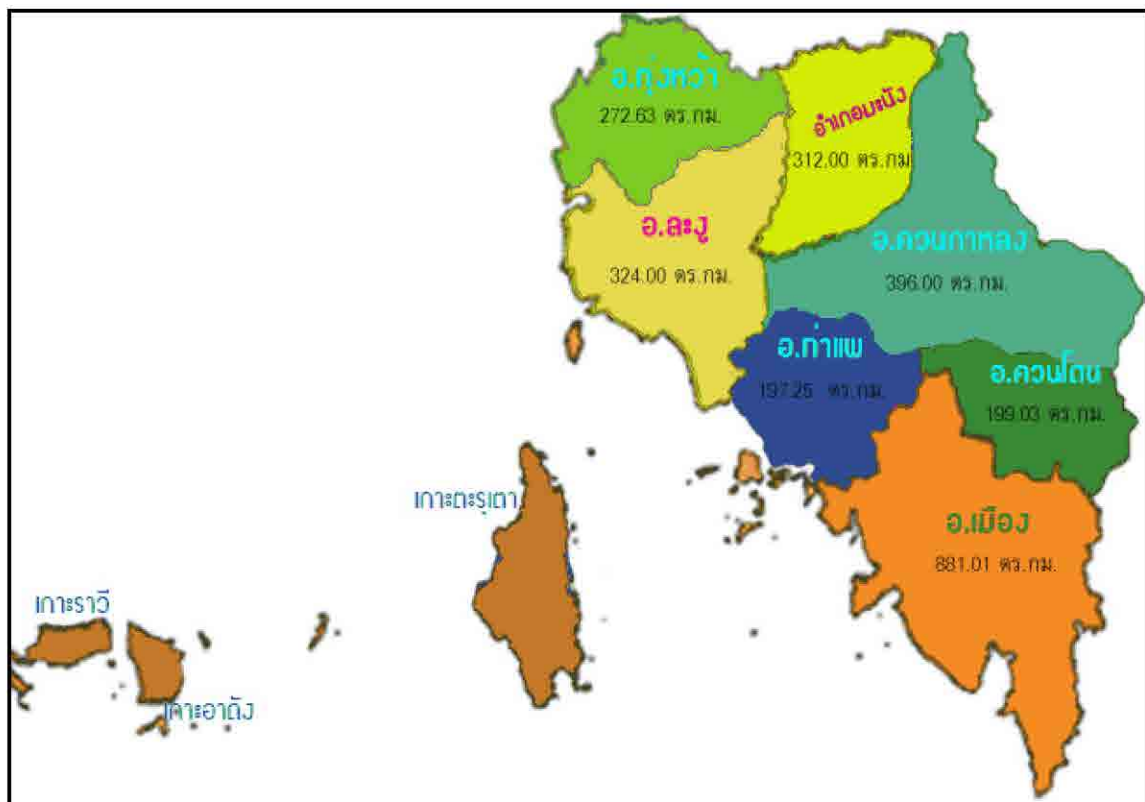
๑.๒.๑ การแบ่งเขตการปกครอง

ตารางที่ ๑๓ การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัด

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการ อำเภอห่าง จากศาลา กลาง จังหวัด (กม.)	จำนวน			
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล นคร/ เมือง/ ตำบล	อบต.
๑. อำเภอเมืองสตูล	๘๘๑.๐๑	๓๔.๑๒	๕.๒	๑๒	๗๐	๔	๑๐
๒. อำเภอละงู	๓๒๔.๐๐	๑๒.๕๕	๕๐	๖	๖๑	๑	๖
๓. อำเภอทุ่งหว้า	๒๗๒.๖๓	๑๐.๕๖	๗๖	๕	๓๕	๑	๕
๔. อำเภอควนกาหลง	๓๙๖.๐๐	๑๕.๓๔	๓๒	๓	๓๒	-	๓
๕. อำเภอควนโดน	๑๙๙.๐๓	๗.๗๑	๒๑	๔	๓๑	๑	๔
๖. อำเภอท่าแพ	๑๙๗.๒๕	๗.๖๔	๒๘	๔	๓๑	-	๔
๗. อำเภอมะนัง	๓๑๒.๐๐	๑๒.๐๘	๕๐	๒	๑๙	-	๒
รวม	๒,๕๘๑.๙๒	๑๐๐	-	๓๖	๒๗๙	๗	๓๔

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล

ภาพแสดงการแบ่งเขตการปกครองจังหวัดสตูล

๑.๒.๒ ข้อมูลประชากร

ตารางที่ ๑๔ จำนวนประชากรของจังหวัดสตูล

ลำดับ	อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	อำเภอเมืองสตูล	๓๒,๐๗๕	๓๓,๐๘๐	๖๕,๑๕๕	๑๗,๘๒๒
	- เทศบาลเมืองสตูล	๑๑,๓๕๒	๑๒,๑๔๗	๒๓,๔๙๙	๕,๙๑๕
	- เทศบาลตำบลคลองขุด	๕,๒๖๘	๕,๗๑๕	๑๐,๙๘๓	๘,๘๑๐
	- เทศบาลตำบลเจ๊ะบิลัง	๒,๐๐๘	๒,๐๑๕	๔,๐๒๓	๙๗๑
	- เทศบาลตำบลลุง	๑,๑๒๓	๑,๒๑๒	๒,๓๓๕	๕๗๗
๒	อำเภอลง	๓๓,๖๒๕	๓๔,๑๓๐	๖๗,๗๕๕	๒๐,๑๘๖
	- เทศบาลตำบลกำแพง	๒,๓๘๔	๒,๖๐๘	๔,๙๙๒	๒,๗๖๕
๓	อำเภอทุ่งหว้า	๑๐,๕๐๗	๑๐,๔๕๗	๒๐,๙๖๔	๖,๔๕๔
	- เทศบาลตำบลทุ่งหว้า	๑,๕๙๐	๑,๖๗๕	๓,๒๖๕	๑,๒๐๗
๔	อำเภอควนกาหลง	๑๗,๖๐๖	๑๗,๔๖๖	๓๕,๐๗๒	๑๑,๖๘๑
๕	อำเภอควนโดน	๑๐,๕๔๙	๑๐,๗๗๓	๒๑,๓๒๒	๕,๗๔๒
	- เทศบาลตำบลควนโดน	๒,๖๘๘	๒,๗๓๒	๕,๔๒๐	๑,๘๘๓
๖	อำเภอท่าแพ	๑๔,๖๓๑	๑๔,๘๔๓	๒๙,๔๗๔	๘,๕๖๕
๗	อำเภอมะนัง	๙,๓๖๐	๘,๙๕๕	๑๘,๓๑๕	๖,๑๔๑
รวม		๑๕๘,๗๖๖	๑๖๑,๘๐๘	๓๒๐,๕๗๔	๑๐๓,๐๑๙

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัดสตูล

๑.๓ ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

๑.๓.๑ ศาสนา

จังหวัดสตูล มีวัดในพระพุทธศาสนา ๔๑ วัด ที่พัทลุง ๓๑ แห่ง มัสยิด ๒๓๒ แห่ง โบสถ์คริสต์ ๓ แห่ง ศาลเจ้า ๓ แห่ง ศูนย์พระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ ๓ ศูนย์ ศูนย์อบรมศาสนาอิสลามและจริยธรรมประจำมัสยิด (ศูนย์ตาดีกา) ๒๐๘ ศูนย์ มีพระภิกษุ ๓๗๐ รูป สามเณร ๔๔ รูป ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม รองลงมาเป็นศาสนาพุทธ และศาสนาอื่นๆ ตามลำดับ

๑.๓.๒ ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมที่สำคัญ

๑) การเข้าสู่ันต์ เป็นหลักการของศาสนาอิสลาม อันเกี่ยวเนื่องกับเรื่องความสะอาด คือ การขลิบผิวหนังหุ้มส่วนปลายอวัยวะเพศชาย หรือเรียกตามภาษาท้องถิ่นว่า “เข้าแขก” หรือ “คิตาน” ซึ่งจะกระทำแก่เด็กชายที่มีอายุระหว่าง ๒-๑๐ ปี ส่วนการจัดเลี้ยงอาหารในวันเข้าสู่ันต์ ถือว่าเป็นประเพณีอย่างหนึ่ง

๒) พิธีกินเหนียวประเพณีการกินเหนียว จะใช้ในหลายโอกาส เช่น แต่งงาน และเข้าสู่ันต์ คำว่า “กินเหนียว” มิใช่ว่าเจ้าของจะบริการอาหารเฉพาะข้าวเหนียวเท่านั้น แต่เป็นการเลี้ยงอาหารธรรมดาทั่วไป

๓) งานแข่งขันว่าวประเพณีจังหวัดสตูลเป็นการแข่งว่าว เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจของชาวบ้าน หลังจากเสร็จสิ้นฤดูการเก็บเกี่ยว การแข่งขันว่าวจะจัดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม ของทุกปี มีการจัดแข่งขัน ๓ ประเภท คือ ว่าวเสียงดัง ว่าวขึ้นสูง ว่าวสวยงาม

๔) งานเทศกาลถือศีลกินเจ จะจัดในช่วงเดือนตุลาคมของทุกปี ณ ศาลเจ้าไ้เจ้เก้ง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล เทศกาลกินเจเป็นความเชื่อของชาวจีนที่ถือเอาวันที่ ๑ เดือน ๙ ของทุกปี เป็นการเริ่มต้น

ของการไม่กินเนื้อสัตว์ ภายในช่วงเวลา ๙-๑๐ วัน ซึ่งในระหว่างนี้ก็จะถือศีลทำบุญทำทาน เพื่อเป็นการชำระทั้งร่างกายและจิตใจให้บริสุทธิ์

๕) งานประเพณีลอยเรือของชาวเลเกาะหลีเป๊ะ งานประเพณีลอยเรือของชาวเลทำกันปีละ ๒ ครั้ง คือในเดือน ๖ (พฤษภาคม) และเดือน ๑๒ (พฤศจิกายน) ผู้ริเริ่ม คือ " โต๊ะอีหลี " ซึ่งชาวเลถือว่าเป็นบรรพบุรุษคนสำคัญ เพราะเป็นผู้บุกเบิกเกาะนี้เป็นคนแรกและเป็นที่เคารพนับถือของชาวเลเป็นอย่างดีในขณะมีชีวิตอยู่ เมื่อโต๊ะอีหลีตายไปแล้ว ชาวเลได้สร้างศาลาหรือศาลเป็นที่สถิตดวงวิญญาณไว้ในบริเวณหมู่บ้านเพื่อรำลึกถึงคุณงามความดีและเคารพบูชา ถือกันว่าเป็นดวงวิญญาณที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งชาวเลจะมานับนบนานเพื่อขอพรเป็นประจำก่อนจะออกไปทะเลเพื่อจับปลา เพราะมีความเชื่อว่าดวงวิญญาณจะบันดาลให้เกิดความเป็นสิริมงคลและอำนวยความสะดวกในการประกอบอาชีพ

๖) วันฮารีรายอเป็นวันรื่นเริงประจำปีของชาวมุสลิม วันฮารีรายอมีปีละ ๒ ครั้ง คือวันฮารีรายออิฎลิฟตีรี เป็นวันรื่นเริงเนื่องจากการสิ้นสุดการถือศีลอดในเดือนรอมฎอน วันอิฎลิฟตีรี ตรงกับวันที่หนึ่งของเดือนเซาวาล ซึ่งเป็นเดือนที่ ๑๐ ทางจันทรคติ และวันฮารีรายอออิฎลิฟอัดฮา หรือที่เรียกว่า วันฮารีรายอหัจญ์ หมายถึงวันรื่นเริงเนื่องในวันเชือดสัตว์พลีชีพเป็นทานบริจาครออาหารแก่คนยากจนและประชาชนทั่วไป ตรงกับวันที่ ๑๐ ของเดือนซุลฮิจญะ เป็นเวลาเดียวกันกับการประกอบพิธีฮัจญ์ ณ นครเมกกะของมุสลิมทั่วโลก ดังนั้น ชาวไทยมุสลิมจึงนิยมเรียกวันตรานี้ว่า วันอีดีใหญ่

๗) เดือนเราะมะฎอน (อาหรับ: رمضان) หรือสะกดรอมะฎอนหรือรอมฎอนคือเดือนที่ ๙ ของปฏิทินฮิจญ์เราะฮ์หรือปฏิทินอิสลามเป็นเดือนที่มุสลิมถือศีลอดทั้งเดือน ด้วยเหตุนี้จึงเรียกกันอีกชื่อหนึ่งว่า เดือนบวชและถือว่าเป็นเดือนที่สำคัญที่สุดเดือนหนึ่งมุสลิมจะต้องอดอาหารเพื่อที่จะได้มีความรู้สึกถึงคนที่ไม่ได้รับการดูแลจากสังคม เช่น คนยากจน เป็นต้นและเดือนนี้ยังเป็นเดือนที่อัลกุรอานได้ถูกประทานลงมาเป็นทางนำให้กับมนุษย์มุสลิมจึงต้องอ่านอัลกุรอานเพื่อศึกษาถึงสิ่งที่พระเจ้าต้องการให้มนุษย์รู้ว่าการเป็นอยู่ในโลกนี้และโลกหน้าจะเป็นอย่างไร และจะต้องทำตัวอย่างไร บ้างกิจกรรมพิเศษของมุสลิมในภายหลังคือการละหมาดตะรอเวียะฮ์ ในยามค่ำของเดือนนี้เมื่อสิ้นเดือนเราะมะฎอนแล้วจะมีการเฉลิมฉลองในวันที่ ๑ เดือน เซาวาลเรียกว่าอีดิลฟิตรี

๘) งานวันเมาลิดกลางจังหวัดสตูล เป็นงานที่จัดขึ้นเพื่อเป็นการรำลึกถึงหลักคำสอนและผลงานของท่านศาสดามุฮัมมัด เพื่อเป็นการส่งเสริมสถาบันศาสนาอิสลามและเพื่อฝึกกำลังของพี่น้องมุสลิมในการร่วมกันแก้ไขปัญหาที่สำคัญของจังหวัด จัดขึ้นช่วงเดือนพฤษภาคมของทุกปี

๙) หนึ่งตะลุงคน “หนึ่งตะลุงคน” ตาบอดใจเจริญ เป็นการแสดงออกถึงวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตในท้องถิ่นสืบทอดสู่ชนรุ่นหลังได้เรียนรู้และได้สัมผัสกับวัฒนธรรมประเพณีที่มีมาเมื่อครั้งอดีต

๙) ประเพณี ไหว้ผีโบ (ผีหมู่ หรือ พวกผีทั้งหมด) นิยามศัพท์ภาษาถิ่นใต้ คำว่า “โบ” แปลว่า หมู่ พวก ประเพณีไหว้ผีโบ เป็นงานประเพณีที่มีความสำคัญ โดยได้สืบทอดกันมาคู่กับอำเภอทุ่งหว้าตั้งแต่อดีตในยุคแรก ๆ การไหว้ ผีโบได้แยกกระทำเป็นตระกูล แต่ละตระกูลไป ต่อมาเมื่อแต่ละตระกูลมีลูกหลานมากขึ้น จึงได้มาทำพิธีไหว้ร่วมกันเป็นพิธีใหญ่เพียงครั้งเดียว การไหว้ผีโบ (ผีหมู่) หมายถึง การไหว้ผีหัวลาด (บริเวณตลาดหน้าโรงพยาบาลนอร์ททุ่งหว้าเก่า) ไหว้หน้าตลาด ไหว้กลางเมือง เพื่อทำบุญอุทิศให้แก่ผู้ตายไปแล้ว ไม่มีญาติคอยทำบุญอุทิศส่วนกุศลไปให้นั่นเอง

๑๐) ดาระ ดาระเป็นศิลปะการแสดงที่นิยมกันเฉพาะหมู่ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูล ปัจจุบันดาระในจังหวัดสตูล มีเพียงคณะเดียวคือที่ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน สืบทอดต่อมาจากนายทอง มალიนี ซึ่งเคยเล่นดาระมาตั้งแต่สมัยหนุ่มๆ และมีคณะดาระเป็นของตนเอง ต่อมาเมื่อชราภาพลง ผู้ร่วมคณะได้แยกย้ายกันไป บ้างก็ตายจากกันไป เหลือเพียงนายทอง มาลีนี เพียงคนเดียว เมื่อหลายสิบปีมาแล้ว นายทอง มาลีนีได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรถ่ายทอดให้นักเรียนโรงเรียนควนโดนวิทยา ซึ่งสังกัดกรมสามัญศึกษาในสมัยนั้น ในการถ่ายทอดการแสดงดาระที่โรงเรียนแห่งนี้ ผู้เรียนมีทั้งนักเรียนและครู จนนางสมศรี ขอบกิจ ครูโรงเรียน

ควนโดนวิทยา สามารถแสดงได้ นายทอง มาลีนี้ เป็นวิทยากรโรงเรียนนี้อยู่ประมาณ ๖-๗ ปีจนอายุมากขึ้นนางสมศรี ชอบกิจ จึงรับช่วงเป็นวิทยากรแทนและได้นำศิลปะการแสดงดาระนี้ไปเป็นหลักสูตรวิชาเลือกของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา นอกจากนั้นยังถ่ายทอดให้กับชาวบ้านในละแวกนั้นที่สนใจ จนสามารถรับงานแสดงได้ ทั้งประเภทประชาชนทั่วไปและนักเรียน

๑.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

๑.๔.๑ การคมนาคมขนส่ง

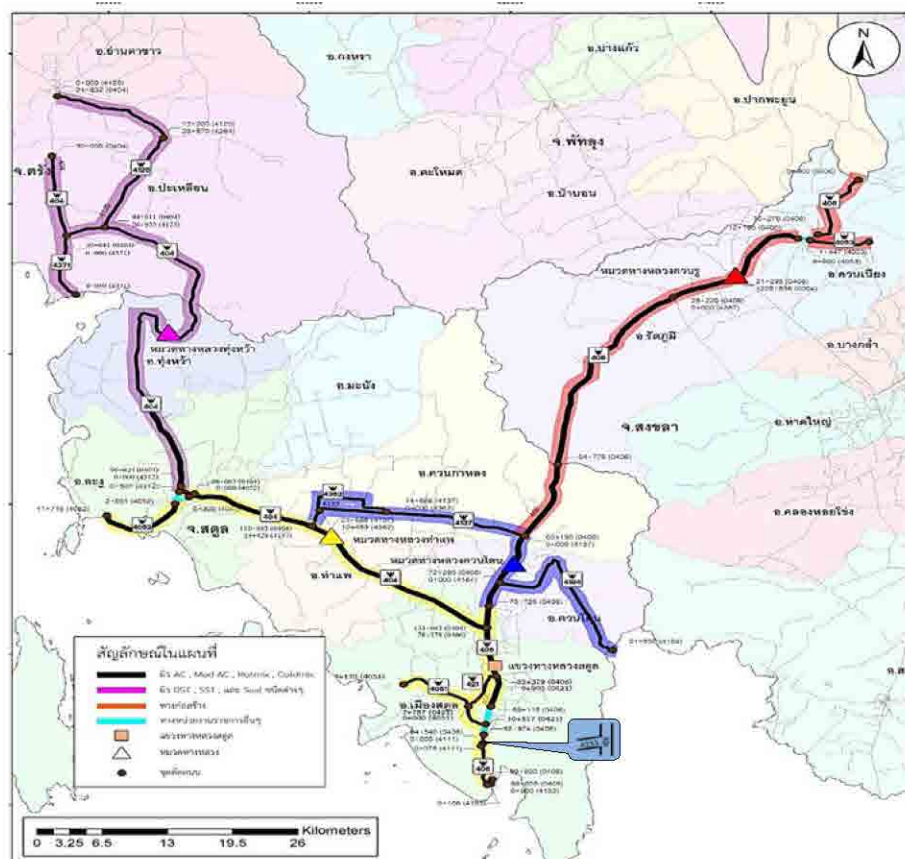
๑) ทางรถยนต์

จังหวัดสตูล มีเส้นทางคมนาคมทั้งทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงจังหวัด ที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัด ระหว่างอำเภอ และระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ทางหลวงที่อยู่พื้นที่จังหวัดสตูล มีโดยมีทางหลวงแผ่นดินที่สำคัญ ได้แก่

๑. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๖ สายย่นตรการกำธร เป็นทางหลักที่สามารถเดินทางไปยังจังหวัดใกล้เคียง คือ จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา และจังหวัดตรัง โดยไปเชื่อมต่อกับถนนเพชรเกษมที่สี่แยกคูหา เขตอำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา แยกซ้ายไปจังหวัดพัทลุง แยกขวาไปอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ระยะทางประมาณ ๖๗ กิโลเมตร

๒. ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๐๔ สายฉลุง-ตรัง เป็นเส้นทางที่เชื่อมต่อระหว่างจังหวัดสตูลกับจังหวัดตรัง ระยะทางประมาณ ๑๔๐ กิโลเมตร เริ่มจากสามแยกฉลุง ผ่านอำเภอท่าแพ อำเภอละงู อำเภอทุ่งหว้า อำเภอปะเหลียน และอำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

ภาพแสดงเส้นทางในความควบคุมแขวงทางหลวงสตูล สำนักงานทางหลวงที่ ๑๘

ที่มา : แขวงทางหลวงสตูล

- จำนวนสายทางในความรับผิดชอบของแขวงทางหลวงชนบทสตูล ระบุระยะทาง (กิโลเมตร)

เป็นโครงข่ายทางหลวงชนบทสายรองในพื้นที่จังหวัดสตูล อยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท ซึ่งได้กระจายตามพื้นที่ในอำเภอต่าง ๆ แยกเป็นประเภทเส้นทางเพื่อขนส่งสินค้า การเกษตร การประมง และเส้นทางเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งเป็นเส้นทางพัฒนาเชื่อมต่อบริเวณขนส่งโลจิสติกส์ ซึ่งปัจจุบันโครงข่ายทางดังกล่าว ระยะทางบางช่วงยังไม่ได้มีการพัฒนา เพื่อยกระดับมาตรฐานทางให้มีความสมบูรณ์และต่อเนื่อง ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเร่งปรับปรุงพัฒนาต่อเติมให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองตามยุทธศาสตร์ ของจังหวัดสตูลและตามยุทธศาสตร์ของกรมทางหลวงชนบท

๒) ทางรถไฟ

สตูลไม่มีสถานีรถไฟ แต่สามารถเดินทางไปกับขบวนรถกรุงเทพฯ-ยะลา, กรุงเทพฯ-หาดใหญ่ หรือกรุงเทพฯ-สุโขทัย-โก-ลก ลงที่สถานีรถไฟหาดใหญ่จากนั้นต่อรถตู้โดยสารหรือรถโดยสารประจำทางเข้าจังหวัดสตูล ระยะทาง ๘๘ กิโลเมตร หรือเดินทางกับขบวนรถกรุงเทพฯ – ตรัง, กรุงเทพฯ – กันตังลงที่สถานีรถไฟตรัง นั่งรถประจำทางรถตู้ หรือแท็กซี่ เข้าสู่จังหวัดสตูล

๓) ทางเครื่องบิน

ไม่มีเที่ยวบินตรงจากกรุงเทพฯ แต่สามารถเดินทางจากอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา หรือจังหวัดตรัง ดังนี้

เส้นทางที่ ๑ กรุงเทพฯ-หาดใหญ่แล้วต่อรถแท็กซี่หรือรถโดยสารประจำทางจากตัวอำเภอหาดใหญ่เข้าจังหวัดสตูลอีกประมาณ ๘๘ กิโลเมตร

เส้นทางที่ ๒ กรุงเทพฯ – ตรัง แล้วต่อด้วยรถประจำทาง รถตู้ หรือรถแท็กซี่จากในเมืองสู่จังหวัดสตูล ประมาณ ๑๕๐ กิโลเมตร

๔) ทางทะเล

ความยาวชายฝั่งทะเลจังหวัดสตูล ๑๔๔.๘ กิโลเมตร มีคลองสายหลัก ๖ สาย ความยาวรวม ๒๗๗.๕๕ กิโลเมตรมีเกาะในทะเลจำนวน ๑๐๕ เกาะ เกาะที่มีผู้คนมาถิ่นฐานอาศัยอยู่ จำนวน ๙ เกาะ การคมนาคมทางน้ำที่สำคัญ เป็นการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ และการเดินทางระหว่างประเทศไปยังประเทศมาเลเซียทางทะเล

จังหวัดสตูลมีท่าเรือจำนวน ๒ ท่าเรือ ดังนี้

๑. ท่าเรือท่ามะลิ เป็นท่าเทียบเรือ ตั้งอยู่ใน ต. ท่ามะลิ อ.เมือง จ. สตูล เป็นท่าที่สามารถเดินทางไปเกาะลังกาวิประเทศมาเลเซียโดยเรือเฟอร์รี่ มีเรือออกจากท่าเรือทุกวัน

๒. ท่าเรือปากบาราอยู่ห่างจากอำเภอละงูประมาณ ๘ กิโลเมตร ตั้งอยู่ที่ปากคลองละงู ตำบลปากน้ำอำเภอละงู เป็นท่าเรือที่อยู่ใกล้เกาะตะรุเตามากที่สุด ระยะทางประมาณ ๒๒ กิโลเมตรและใกล้ท่าเรือเป็นที่ตั้งของศูนย์บริการนักท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติตะรุเตา บริเวณท่าเรือปากบารายังมีบริษัทเอกชนนำเที่ยวและบริการเรือของบริษัทเอกชนไปยังเกาะตะรุเตา และเกาะหลีเป๊ะ

การเดินทางจากสตูลไปยังจังหวัดใกล้เคียง

๑. ตรัง ๑๔๐ กิโลเมตร
๒. พัทลุง ๑๓๔ กิโลเมตร
๓. สงขลา ๑๒๕ กิโลเมตร

๑.๔.๒ ไฟฟ้า (ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล)

จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า หน่วยจำหน่ายไฟฟ้าและจำนวนการไฟฟ้า / ครั้วเรือนในพื้นที่ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำแนกตามอำเภอ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล มีสำนักงานให้บริการ จำนวน ๒ แห่ง มี PEA SHOP จำนวน ๒ แห่ง

๑. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล
๒. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอละงู
๓. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาอำเภอควนกาหลง
๔. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอท่าแพ สังกัด การไฟฟ้าจังหวัดสตูล
๕. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอทุ่งหว้า สังกัด การไฟฟ้าสาขาอำเภอละงู
๖. สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสาขาย่อยอำเภอมะนัง สังกัด การไฟฟ้าสาขาอำเภอควนกาหลง
๗. PEA SHOP สาขา Big C สาขาสตูล สังกัดการไฟฟ้าจังหวัดสตูล
๘. PEA SHOP สาขา Lotus สาขาควนโดน สังกัด การไฟฟ้าอำเภอควนกาหลง

ตาราง ๑๕ แสดงจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า หน่วยจำหน่ายไฟฟ้าและจำนวนการไฟฟ้า / ครั้วเรือนในพื้นที่ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	ครั้วเรือนทั้งหมด (ครั้วเรือน)	มีไฟฟ้าใช้แล้ว (ครั้วเรือน)				ยังไม่มีไฟฟ้าใช้			
			ปักเสาพาดสาย	โซลาร์โฮม (SHS)	อื่น ๆ	รวม	อยู่ในพื้นที่ปกติ (ครั้วเรือน)	อยู่ในเขตหวงห้าม (ครั้วเรือน)	ไม่เข้าหลักเกณฑ์ (ครั้วเรือน)	รวม (ครั้วเรือน)
๑	เมืองสตูล	๓๘,๔๙๕	๓๘,๑๓๙	๓๕๖	๐	๓๘,๔๙๕	๐	๐	๐	๐
๒	ละงู	๒๒,๙๕๑	๒๒,๘๑๗	๑๓๔	๐	๒๒,๙๕๑	๐	๐	๐	๐
๓	ทุ่งหว้า	๗,๖๖๑	๗,๕๔๗	๑๐๙	๐	๗,๖๕๖	๐	๕	๐	๕
๔	ควนกาหลง	๑๑,๖๘๑	๑๑,๖๘๑	๖๓	๐	๑๑,๖๘๑	๐	๐	๐	๐
๕	ท่าแพ	๘,๔๖๕	๘,๔๖๔	๑	๐	๘,๔๖๕	๐	๐	๐	๐
๖	ควนโดน	๗,๖๒๘	๗,๖๒๒	๓	๐	๗,๖๒๕	๐	๐	๐	๐
๗	มะนัง	๖,๑๔๑	๖,๐๖๘	๗๓	๐	๖,๑๔๑	๐	๐	๐	๐
	รวม	๑๐๓,๐๑๙	๑๐๒,๒๗๕	๗๓๙	๐	๑๐๓,๐๑๔	๓๕	๕	๐	๔๐

ที่มา : สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดสตูล (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๑)

๑.๔.๓ ข้อมูลด้านการกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย ☒)

มีด้าน

☒ สุสการ

๑. ด้านสุสการสตูล ที่ตั้ง ตรงบริเวณหัวแหลมปากอ่าวตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล ประเภท ด้านชายแดนท่าเรือ
๒. ด้านสุสการวังประจัน ที่ตั้ง หลักกิโลเมตรที่ ๒๒ ทางหลวงจังหวัดหมายเลข ๔๑๘๔ ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล ประเภท ด้านชายแดนคนเดินเท้า

☒ ตรวจสอบ

๑. ด้านตรวจพืชทำเรือสตูล ที่ตั้ง ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☒ มีที่ตั้งสถานกักพืช ☐ ไม่มี ☒ มี

๒. ด้านตรวจพืชวังประจัน ที่ตั้ง ตำบลวังประจัน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☒ มีที่ตั้งสถานกักพืช ☐ ไม่มี ☒ มี☒ ตรวจสอบ

ด้านตรวจสอบสัตว์น้ำจังหวัดสตูล ที่ตั้ง ๔๔๕ หมู่ที่ ๓ ตำบลตำมะลัง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☐ ไม่มี ☒ มีที่ตั้งสถานกักสัตว์น้ำ ☐ ไม่มี ☒ มี☒ ปศุสัตว์

ด้านกักสัตว์สตูล ที่ตั้ง ถนนยนตรการกำธร ตำบลทุ่งนุ้ย อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล

มีห้องปฏิบัติการตรวจเบื้องต้น ☒ ไม่มี ☐ มีที่ตั้งสถานกักกันสัตว์ ☐ ไม่มี ☒ มี

๑.๔.๔ ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๑.๔.๔.๑ ระบบน้ำประปา

จังหวัดสตูล มีที่ทำการประปา ๒ แห่ง คืออำเภอเมืองและอำเภอละงู มีสถานีผลิตน้ำประปาจำนวน ๔ แห่งคือ อำเภอควนโดน ตำบลวังประจัน อำเภอละงู และอำเภอทุ่งหว้า

ตาราง ๑๖ แสดงกำลังการผลิตและปริมาณน้ำจ่าย

สถานที่ผลิตน้ำ	กำลังการผลิต(ลบ.ม/ช.ม.)	ปริมาณน้ำจ่าย (ล้าน ลบ.ม.)	จำนวนผู้ใช้ แยกตามประเภท (ราย)					
			ที่อยู่อาศัย	ส่วนราชการ	ธุรกิจขนาดเล็ก	รัฐวิสาหกิจ	ธุรกิจขนาดใหญ่	รวม
สาขาสตูล								
๑.ควนโดน	๑,๒๐๐	๕๖๖,๕๕๙	๑๔,๒๒๕	๒๔๙	๒,๔๙๐	๒๒	๒๗๔	๑๗,๒๖๐
๒.วังระจัน	๔๐	๒๔๗	๑	๓	-	-	-	๑๗
สาขาละงู								
๓.ละงู	๖๐๐	๑๒๑,๘๑๑	๕,๒๘๘	๑๐๙	๑,๐๗๑	๘	๒๑๒	๖,๖๘๘
๔.ทุ่งหว้า	๕๐	๑๔,๘๓๖	๘๓๖	๒๖	๑๓๒	๓	๑๘	๑,๐๑๕

ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคสาขาสตูล, สาขาละงู (ข้อมูล ณ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)

๑.๔.๔.๒ การสื่อสารไปรษณีย์

จังหวัดสตูลมีที่ทำการไปรษณีย์ เป็นที่ทำการไปรษณีย์จังหวัด ๑ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์อำเภอ ๖ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์ตำบล ๑ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์อนุญาตเอกชน ๒๔ แห่ง ร้านจำหน่ายตราไปรษณียากร ๖ แห่ง ที่ทำการไปรษณีย์ทุกแห่งให้บริการระบบเคาน์เตอร์ไปรษณีย์อัตโนมัติ (Counter Automation) โดยให้บริการไปรษณีย์ครบวงจร (One Stop Service) และบริการรับส่งสิ่งของขนาดใหญ่ (Logispost) ปี ๒๕๖๒ มีเป้าหมายที่จะเปิดให้บริการเคาน์เตอร์บริการไปรษณีย์ ๓ แห่ง ประกอบด้วยเคาน์เตอร์บริการไปรษณีย์สตูลธานี อ. เมือง จ.สตูล เคาน์เตอร์บริการไปรษณีย์มะนัง อ.มะนัง จ.สตูล และเคาน์เตอร์บริการไปรษณีย์ปากบารา อ.ละงู จ.สตูล

๑.๕ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัด

๑.๕.๑ สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

โครงสร้างเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสตูลในอดีตขึ้นอยู่กับภาคการเกษตรเป็นหลัก แต่ในปี ๒๕๕๘ โครงสร้างเศรษฐกิจหลักของจังหวัดสตูลเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากภาคเกษตรเป็นภาคบริการ ซึ่งในปี ๒๕๖๐ มีสัดส่วนโครงสร้างเศรษฐกิจดังนี้ ภาคบริการสัดส่วนโครงสร้างร้อยละ ๔๗.๓ ภาคเกษตรมีสัดส่วนโครงสร้างร้อยละ ๔๒.๔ และภาคอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ ๑๐.๓ โดยมูลค่าการผลิตส่วนใหญ่ของเกษตรกรรมมาจากพืชเศรษฐกิจหลัก คือ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผลเช่นทุเรียน เงาะ มังคุด ลองกอง อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาแนวโน้มจะเห็นได้ว่าภาคการเกษตรตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง และปรับตัวดีขึ้นในปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๐ สำหรับสัดส่วนในด้านอุตสาหกรรมมีแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ในขณะที่สัดส่วนของภาคบริการมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื่องจากจังหวัดสตูลเริ่มมีการขยายตัวของธุรกิจด้านการค้าส่ง ค้าปลีก การโรงแรม การท่องเที่ยวมากขึ้น

ตารางที่ ๑๗ โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล ณ ราคาประจำปี ปี ๒๕๖๐

หน่วย : ล้านบาท/(ร้อยละ)

ภาคการผลิต	๒๕๕๕	๒๕๕๖	๒๕๕๗	๒๕๕๘	๒๕๕๙	๒๕๖๐
ภาคเกษตรกรรม	๑๖,๑๒๔	๑๔,๒๖๐	๑๔,๓๖๐	๑๓,๒๖๑	๑๔,๖๖๓	๑๕,๔๘๑
	๔๘.๔	๔๕.๖	๔๕.๒	๔๑.๔	๔๒.๗	๔๒.๔
ภาคอุตสาหกรรม	๔,๑๒๑	๓,๗๕๑	๓,๒๙๒.๒	๓,๒๖๐	๓,๒๑๑	๓,๗๖๘
	๑๒.๔	๑๒.๐	๑๐.๓	๑๐.๒	๙.๔	๑๐.๓
ภาคบริการ	๑๓,๐๕๗	๑๓,๒๔๐	๑๔,๑๓๑.๔	๑๕,๔๖๙	๑๖,๔๒๓	๑๗,๓๐๗
	๓๙.๒	๔๒.๔	๔๔.๕	๔๘.๔	๔๗.๙	๔๗.๓
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	๓๓,๓๐๒	๓๑,๒๕๑	๓๑,๗๘๔	๓๑,๙๙๐	๓๔,๒๙๘	๓๖,๕๕๗
	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐	๑๐๐.๐

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

การวิเคราะห์ภาพรวมและแนวโน้มด้านการเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของจังหวัดการเติบโตทางเศรษฐกิจ

อัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจจังหวัดสตูลเฉลี่ย (Long-term Growth) ย้อนหลัง ๕ ปี ขยายตัวอยู่ที่ ๐.๙ ซึ่งต่ำกว่าอัตราการขยายตัวของประเทศไทยเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๒.๘ เนื่องจากโครงสร้างการผลิตหลักของจังหวัดสตูลอยู่ในภาคเกษตร ต่างจากโครงสร้างของประเทศที่อยู่ในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งพบว่าอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจมีแนวโน้มลดลง เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกและสภาพอากาศที่แปรปรวนส่งผลให้

ผลผลิตการเกษตรลดลง ประกอบกับปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ โดยเฉพาะราคาพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพาราที่ยังไม่ฟื้นตัว ส่งผลให้รายได้เกษตรกรลดลง อย่างไรก็ตามจังหวัดสตูลยังมีโอกาสในการขยายตัวของ เศรษฐกิจ เนื่องจากจังหวัดสตูลมีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่สวยงาม จึงถือเป็นปัจจัยบวกที่ทำให้จังหวัดสตูลมี โอกาสในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจได้ดีกว่าปีที่ผ่านมา นอกจากนี้รัฐบาลมีการส่งเสริมในเรื่องของโครงสร้าง พื้นฐาน และการกระจายรายได้ไปสู่ท้องถิ่นและประชาชนมากขึ้น ส่งผลให้การใช้จ่ายภาครัฐของจังหวัดเพิ่ม มากขึ้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจ

จังหวัดสตูล เป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรการผลิตด้านเกษตร และประมง ที่มีศักยภาพสูง โดยเฉพาะทำเลที่ตั้งและพื้นที่ที่เอื้อต่อการผลิต นอกจากนี้จังหวัดสตูลยังมีศักยภาพทางด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดสุดเขตแดนใต้ของประเทศไทย ด้านฝั่งอันดามันมีพื้นที่ทาง ทิศใต้ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย โดยติดต่อกับรัฐเปอร์ลิสและรัฐเคดาห์ ซึ่งมาเลเซียเป็นประเทศที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจอยู่ในขั้นดีที่จะพัฒนาความร่วมมือและนำศักยภาพของมาเลเซียมากระตุ้นการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดสตูล

ซึ่งควรจะมีมุ่งเน้นไปทางด้านการท่องเที่ยว เนื่องจากจังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยว ทางทะเลที่สวยงามมีความโดดเด่นในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อีกทั้งองค์การยูเนสโก ได้ขึ้นบัญชีจังหวัดสตูลให้ เป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลก หรือ Unesco Global Geopark แห่งแรกในประเทศไทย ครอบคลุม ๔ อำเภอ ของ จังหวัดสตูล คือ พังงา มะนัง ละงู และอำเภอเมืองสตูล ซึ่งมีขอบเขตพื้นที่ที่ประกอบด้วยคุณค่าด้านธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา และวัฒนธรรม มีการจัดการแบบองค์รวมระหว่างการอนุรักษ์ การให้ความรู้ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการพื้นที่ตั้งแต่เริ่มต้น จึงทำให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ สามารถสร้างรายได้ ให้แก่จังหวัดสตูลเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีข้อจำกัดในเรื่องของฤดูกาลในการท่องเที่ยวก็ตาม แต่ไม่ได้ส่งผลกระทบ ต่อภาพรวมของการท่องเที่ยวภายในจังหวัดมากนัก และจังหวัดสตูลยังมีชายแดนติดต่อกับประเทศมาเลเซีย มี ด่าน ๒ ด้าน คือด่านศุลกากรสตูลและด่านศุลกากรวังประจันเป็นช่องทางในการขนส่งสินค้าไปจำหน่าย ซึ่งสินค้า ส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ อัญมณีสร้าง กระเบื้องซีเมนต์ สินค้าเกษตร นอกจากนี้จังหวัดสตูลได้กำหนดแผนการพัฒนา เศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ของจังหวัดเพิ่มมากขึ้น เช่น การพัฒนาด้านชายแดนวังประจัน ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ทางทะเล ส่งเสริมการตลาดและพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว พัฒนาร้านอาหาร ร้านค้าและ ผลิตภัณฑ์ OTOP สู่มาตรฐานสากล ฯลฯ ดังนั้นการท่องเที่ยวของจังหวัดสตูลยังคงมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้น เรื่อยๆ และจากศักยภาพในด้านต่าง ๆ ที่มีอยู่ในจังหวัด จังหวัดสตูลจึงเป็นจังหวัดหนึ่ง ที่น่าสนใจในการเข้ามาลงทุนของผู้ประกอบการที่ต้องการแหล่งลงทุนใหม่ ๆ

จุดเน้นการพัฒนาการเติบโตทางเศรษฐกิจ

ด้านการท่องเที่ยว

การวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัด ควรเน้นการส่งเสริมการท่องเที่ยว ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ท่องเที่ยวชุมชน ท่องเที่ยวทางธรณีวิทยา วัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาธุรกิจ สนับสนุน และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างทุกภาคส่วนในลักษณะประชารัฐ ครอบคลุมตั้งแต่ต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อรองรับกับสถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามัน ที่มีระดับการ แข่งขันรุนแรง และลูกค้ามีอำนาจต่อรองสูงมาก อีกทั้งจังหวัดสตูลได้เป็นสมาชิกอุทยานธรณีโลก หรือ Unesco Global Geopark แห่งแรกในประเทศไทย ครอบคลุม ๔ อำเภอ ของจังหวัดสตูล คือ พังงา มะนัง ละงู และอำเภอเมืองสตูล ซึ่งมีขอบเขตพื้นที่ที่ประกอบด้วยคุณค่าด้านธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา และวัฒนธรรม มีการจัดการแบบองค์รวมระหว่างการอนุรักษ์ การให้ความรู้ การศึกษาวิจัย และการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการพื้นที่ตั้งแต่เริ่มต้น ฉะนั้น จังหวัดสตูลจึงควรปรับปรุงจุดแข็งเดิม (Quality Improve) และลงทุนในเชิง

รุกรมากกว่ารับ ปรับเปลี่ยนวิธีคิดให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก สนองตอบยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมระดับภาค

จังหวัดจะต้องดำเนินการเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดและมุ่งเน้นยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยว ได้แก่

- ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแบบครบวงจร
- ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและขยายตลาดการท่องเที่ยวโดยเฉพาะทางทะเลที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงคุณภาพ ท่องเที่ยวเชิงอัตลักษณ์ด้านธรณี
- พัฒนาบุคลากรให้มีทักษะด้านการใช้ภาษาต่างประเทศ เช่น อังกฤษ จีน มาลายู เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในกลุ่มภูมิภาคอาเซียนและอื่น ๆ
- เสริมสร้างความพร้อมแก่ชุมชนรองรับการท่องเที่ยว
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนให้มีมาตรฐาน
- ส่งเสริมการจัดทำการตลาดดิจิทัลสำหรับการท่องเที่ยว
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งทางบก ทางน้ำ ทางอากาศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ทั้งในแง่ของการครอบคลุมและคุณภาพของการให้บริการ ให้มีความสะดวก ปลอดภัย

- สร้างแอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์ที่สามารถจองหรือตรวจสอบข้อมูลการเดินทางในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้โดยง่ายและมีความชัดเจน พร้อมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูล และระบบสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ให้มีรายละเอียดที่ถูกต้องครอบคลุม พัฒนาการเข้าถึงข้อมูลด้านการเดินทางที่พัก แหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งกลยุทธ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น การเสริมความสามารถของแหล่งน้ำอุปโภคบริโภค ซึ่งไม่ได้ส่งผลต่อการท่องเที่ยว แต่จำเป็นต่อการพัฒนาจังหวัดในภาพรวม สำหรับโครงการที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรส่งเสริมให้มุ่งเน้นแผนเชิงรุกให้มากขึ้น อย่างไรก็ตาม การบริการถือเป็นหัวใจสำคัญที่จะทำให้นักท่องเที่ยวมีความประทับใจ และกลับมาท่องเที่ยวอีกครั้ง ดังนั้น ควรมีการรณรงค์ปลูกฝังให้เกิดจิตสำนึกที่ดี ตลอดจนอบรมความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการ โรงแรม ที่พัก และร้านอาหารให้ต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยไมตรีจิตและจำหน่ายสินค้าในราคาที่เป็นธรรม เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความประทับใจ และกลับมาท่องเที่ยวในจังหวัดอีกครั้ง

ด้านการเกษตร

สินค้าเกษตรยังเป็นฐานรายได้หลักให้แก่จังหวัดสตูล แต่ก็มีระดับการแข่งขันสูงและลูกค้ายมีอำนาจต่อรอง เนื่องจากผลผลิตเริ่มลดลงจากหลายปัจจัย เช่น สภาพสังคม สภาพสิ่งแวดล้อมสภาพภูมิอากาศ ส่งผลต่อพืชผลทางการเกษตร เป็นต้น ประกอบกับผลผลิตจากประเทศคู่แข่งเริ่มมีมากขึ้น การวางแผนกลยุทธ์เพื่อพัฒนาการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรของจังหวัด ควรเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและต้นทุนการผลิตที่สามารถแข่งขันในตลาดได้ ดังนั้นจึงควรเน้นการดำเนินการพัฒนาในเชิงรุก โดยกลยุทธ์ที่ควรใช้ ได้แก่

- ๑) ส่งเสริมการสร้างคุณค่าเพิ่มแก่ผลผลิตทางการเกษตรและลดต้นทุนการผลิตสู่การพึ่งพาตนเองด้วยหลักการเกษตรเชิงสร้างสรรค์บนวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- ๒) พัฒนาการผลิตและแปรรูปให้ได้มาตรฐานและตรงตามความต้องการของตลาดและคุณภาพมาตรฐานฮาลาลสู่ตลาดอาเซียน
- ๓) พัฒนาแหล่งน้ำด้วยระบบชลประทาน และการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมพื้นที่ความต้องการทางการเกษตร
- ๔) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งทางบกเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร

๕) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นสถาบันเกษตรกรหรือวิสาหกิจชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพการผลิตและการแปรรูป

๖) ส่งเสริมด้านการประชาสัมพันธ์และการตลาดเชิงรุกเน้นรูปแบบออนไลน์เนื่องจากปัจจุบันกลุ่มลูกค้ามีแนวโน้มใช้งานในลักษณะตลาดออนไลน์สูง ทั้งนี้เพื่อการขยายตลาดไปยังตลาดอาเซียนและตลาดโลก

๗) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และการสร้างสรรค์คุณค่าเพิ่มจากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

จังหวัดจะต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวที่มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เมืองอุทยานธรณีโลก รวมถึงการเพิ่มคุณค่า มูลค่าจากแหล่งโบราณคดี เมืองเก่า ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิต ในขณะที่เดียวกันควรให้ความสำคัญด้านภาคเกษตรซึ่งเป็นฐานรายได้เดิม ทั้งนี้ต้องช่วยเหลือเกษตรกร ส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพ คุณค่า มูลค่า ศักยภาพการผลิตเกษตรหลักคือยางพารา ปาล์มน้ำมัน เพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ เกษตรแปลงใหญ่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตร ที่สนับสนุนด้านการท่องเที่ยว เช่นมะพร้าว น้ำหอม กล้วยหอม เป็นต้น สร้าง smart farmer ในพื้นที่พัฒนาแหล่งน้ำด้วยระบบชลประทาน และการบริหารจัดการน้ำทางการเกษตรที่มีประสิทธิภาพ และครอบคลุมพื้นที่ความต้องการทางการเกษตร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบคมนาคมขนส่งทางบกเพื่อรองรับผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเพิ่มรายได้จากภาคเกษตรกร และเพิ่มคุณค่าและมูลค่าศักยภาพฐานของการผลิตในท้องถิ่นผลิตภัณฑ์ชุมชน สินค้าภาคเกษตรให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมการตลาดในรูปแบบใหม่ในลักษณะตลาดออนไลน์ปรับเปลี่ยนทัศนคติทางเกษตรแก่เกษตรกร เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมในยุคปัจจุบันและอนาคตบนพื้นฐานของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑.๔.๒ ผลผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดสตูล (GPP) ๑๖ สาขา (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

โครงสร้างเศรษฐกิจของจังหวัดสตูล ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมงเป็นหลัก โดยมีสัดส่วนร้อยละ ๔๒.๓ สาขาการผลิตที่มีความสำคัญรองลงมา ได้แก่ สาขาการขนส่งและการขายปลีก มีสัดส่วนร้อยละ ๑๓.๕ สาขาการขนส่งและสถานที่เก็บสินค้ามีสัดส่วนร้อยละ ๙.๓ และสาขาอื่น ๆ ร้อยละ ๓๔.๙ ตามลำดับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดสตูล (GPP AT CURRENT MARGET PRICES) ปี ๒๕๖๐ มีมูลค่าเท่ากับ ๓๖,๕๕๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๐.๒ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมทั้งประเทศ (GDP) คิดเป็นร้อยละ ๒.๗ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภาคใต้ (GRP)) และมีขนาดเศรษฐกิจเป็นอันดับ ๕ ในกลุ่มจังหวัดอันดามันสำหรับอัตราขยายตัวของเศรษฐกิจจังหวัดสตูล ขยายตัวร้อยละ ๓.๓ จากที่ขยายตัวร้อยละ ๒.๖ ในปีที่ผ่านมา รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี จากตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวมของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในปี ๒๕๖๐ ประชากรมีรายได้เฉลี่ยต่อคน/ปี เท่ากับ ๑๒๙,๕๖๕ บาท เป็นลำดับที่ ๗ ของภาคใต้และลำดับที่ ๒๘ ของประเทศ โดยมีมูลค่าสูงกว่าปีที่ผ่านมาประมาณ ๗,๔๔๓ บาท

ภาพแสดงโครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดสตูลปี ๒๕๖๐

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ข้อมูล ณ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ตารางที่ ๑๘ แสดงผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด ณ ราคาประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐

หน่วย : ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
Agriculture ภาคเกษตร	๑๖,๑๒๔	๑๔,๒๖๐	๑๔,๓๖๐	๑๓,๒๖๑	๑๔,๖๖๓	๑๕,๔๘๑
Agriculture, hunting and forestry เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	๑๖,๑๒๔	๑๔,๒๖๐	๑๔,๓๖๐	๑๓,๒๖๑	๑๔,๖๖๓	๑๕,๔๘๑
Non-Agriculture นอกภาคเกษตร	๑๗,๑๗๘	๑๖,๙๙๑	๑๗,๔๒๔	๑๘,๗๒๙	๑๙,๖๓๕	๒๑,๐๗๕
Mining and quarrying การทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน	๑๗๓	๑๕๒	๑๕๒	๑๗๒	๒๑๖	๒๗๓
Manufacturing การผลิต	๓,๕๖๓	๓,๒๑๑	๒,๗๔๘	๒,๗๒๙	๒,๖๓๐	๓,๑๒๔
Electricity, Gas and Water supply การไฟฟ้า ก๊าซ ไอน้ำ และระบบปรับอากาศ	๓๘๕	๓๘๘	๓๙๑	๓๕๙	๓๖๕	๓๗๒
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities การจัดหา น้ำ การจัดการ และ การบำบัดน้ำเสียของเสียและสิ่งปฏิกูล	๕๘	๖๘	๗๙	๘๓	๘๕	๙๕
Construction การก่อสร้าง	๑,๑๐๘	๑,๐๗๗	๑,๓๐๖	๑,๑๐๙	๑,๒๓๕	๑,๒๕๑
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles การขายส่งและการขายปลีก การซ่อม ยานยนต์และจักรยายนต์	๓,๖๖๔	๓,๒๘๐	๓,๔๕๑	๓,๖๖๖	๔,๔๖๓	๔,๙๓๖
Transportation and storage การขนส่งและสถานที่เก็บสินค้า	๑,๙๒๙	๒,๐๖๗	๒,๘๗๐	๓,๖๑๙	๓,๒๐๓	๓,๓๙๗
Accommodation and food service activities ที่พักแรมและบริการด้าน อาหาร	๒๑๖	๒๔๒	๒๔๘	๒๙๕	๓๒๙	๓๕๘

หน่วย : ล้านบาท	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
Information and communication ข้อมูลข่าวสารและการสื่อสาร	๑๙๖	๑๘๙	๒๑๕	๒๓๔	๑๕๙	๑๖๓
Financial and insurance activities กิจกรรมการเงินและการประกันภัย	๗๙๐	๙๑๙	๑,๐๖๓	๑,๑๐๒	๑,๒๙๐	๑,๓๗๐
Real estate activities กิจกรรม อสังหาริมทรัพย์	๗๕๑	๑,๓๕๐	๘๗๐	๑,๐๓๕	๑,๑๐๘	๑,๐๑๙
Professional, scientific and technical activities กิจกรรมทาง วิชาชีพ วิทยาศาสตร์ และเทคนิค	๙	๙	๑๒	๗	๘	๑๐
Administrative and support service activities กิจกรรมการบริหารและการ บริการสนับสนุน	๑๖๓	๑๘๗	๒๐๒	๒๒๓	๒๒๗	๒๔๑
Public administration and defence; compulsory social security การ บริหารราชการ การป้องกันประเทศ และ การประกันสังคมภาคบังคับ	๑,๕๗๒	๑,๒๑๕	๙๑๘	๑,๐๘๘	๑,๒๐๓	๑,๑๕๘
Education การศึกษา	๑,๙๐๙	๑,๙๐๘	๒,๑๑๑	๒,๑๘๓	๒,๒๓๘	๒,๓๕๗
Human health and social work activities กิจกรรมด้านสุขภาพและงาน สังคมสงเคราะห์	๕๔๔	๕๗๑	๖๒๙	๖๖๑	๗๐๑	๗๖๗
Arts, entertainment and recreation ศิลปะ ความบันเทิง และนันทนาการ	๒๐	๒๐	๒๐	๒๐	๒๙	๓๕
Other service activities กิจกรรม บริการด้านอื่น ๆ	๑๒๘	๑๓๖	๑๓๙	๑๔๔	๑๔๕	๑๕๐
Gross provincial product (GPP)	๓๓,๓๐๒	๓๑,๒๕๑	๓๑,๗๘๔	๓๑,๙๙๐	๓๔,๒๙๘	๓๖,๕๕๗
GPP Per capita (Baht)	๑๒๐,๙๘๗	๑๑๒,๙๒๓	๑๑๔,๒๖๙	๑๑๔,๓๙๔	๑๒๒,๑๒๒	๑๒๙,๕๖๕
Population (๑,๐๐๐ persons)	๒๗๕	๒๗๗	๒๗๘	๒๘๐	๒๘๑	๒๘๒

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒

๑.๖ ข้อมูลด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ด้านสังคม การท่องเที่ยว แรงงาน วัฒนธรรม

จังหวัดสตูลเป็นจังหวัดที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม แต่ประชาชนในพื้นที่สามารถอยู่ร่วมกันได้ด้วยความสงบไม่มีเหตุการณ์ความรุนแรงเหมือนในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้อื่นๆ แต่หากพิจารณาจากข้อมูลด้านสังคมและความมั่นคงที่ได้แสดงไว้ข้างต้น ทำให้เห็นว่าจังหวัดสตูลยังมีปัญหาในด้านนี้ค่อนข้างมากและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากปัจจัยทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีการผลิต ต้นทุนการผลิต ฤดูกาล การเคลื่อนย้ายแรงงาน เป็นต้นซึ่งสามารถสรุปปัญหาด้านสังคมและความมั่นคงของจังหวัดสตูลได้ ดังนี้

(๑) โครงสร้างประชากรของจังหวัดสตูลในปัจจุบัน มีกลุ่มวัยทำงานมีแนวโน้มลดลง และประชากรผู้สูงอายุก็มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นด้วย ดังนั้น จังหวัดสตูลจะต้องมีการเตรียมการรองรับสำหรับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้นทั้งการดูแลในสถานบริการและชุมชน ควรมีการพัฒนาศักยภาพเสริมสร้างพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการเพิ่มทักษะอาชีพ สร้างรายได้และสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพจากแหล่งเงินทุนต่างๆ เพื่อเป็นการเสริมรายได้เลี้ยงตัวเอง ครอบครัว บุตรหลานได้ตามศักยภาพ

(๒) ด้านแรงงาน สัดส่วนผู้อยู่ในกำลังแรงงานเฉลี่ยต่อประชากร คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๑๑ โดยเป็นผู้มีงานทำเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ ๘๘.๒๓ ของกำลังแรงงาน อัตราการมีงานทำในภาคเกษตรจังหวัด มีอัตรา ร้อยละ ๕๐.๗๖ โดยเมื่อเทียบกับค่าเฉลี่ยปี ๒๕๖๐ พบว่าการจ้างงานในภาคเกษตรมีอัตราหดตัวลดลง (ค่าเฉลี่ยปี ๒๕๖๐

มีร้อยละ ๕๒.๘๔) ขณะที่อัตราการจ้างงานนอกภาคเกษตร มีร้อยละ ๔๙.๒๔ เมื่อเปรียบเทียบกับค่าเฉลี่ย ปี ๒๕๖๐ พบว่าการจ้างงานนอกภาคเกษตรขยายตัวเพิ่มขึ้น (ค่าเฉลี่ยปี ๒๕๖๐ มีร้อยละ ๔๗.๑๖) อัตราการว่างงานคิดเป็นร้อยละ ๑.๗๓ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๙ (ปี ๒๕๕๙ อัตราการว่างงาน ๑.๓๓) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของกำลังแรงงานในภาพรวม ในขณะที่ภาคอุตสาหกรรมในพื้นที่มีการปรับตัวหรือลงทุนเพิ่มขึ้นไม่มากนัก และขณะเดียวกัน สถานศึกษาต่างๆ ก็มีผู้จบการศึกษามาอย่างต่อเนื่องทุกปี

(๓) ด้านการศึกษา มีจำนวนนักเรียน สพ.ลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๕๖-๒๕๖๑ โดยเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘๔ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดยเฉพาะคะแนน O-net ม. ๓ , ม.๖ ต่ำกว่าระดับประเทศ จึงต้องมีการจัดทำโครงการยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาสูงขึ้น ทั้งด้านพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ พัฒนาความสามารถการสอนของครู พัฒนานวัตกรรมสื่อการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ เป็นต้น

(๔) ด้านการสาธารณสุข อัตราส่วนของบุคลากรทางการแพทย์ ต่อประชากรของจังหวัดสตูล พบว่า อัตราแพทย์ต่อประชากรอยู่ที่ ๑: ๔,๑๙๓ คน ,ทันตแพทย์ ๑: ๘,๖๑๒ คน ยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ในขณะที่เภสัชกร และพยาบาลอัตราส่วนใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่กำหนด ปี ๒๕๖๐ มีโรงพยาบาลที่ผ่านการรับรองคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน HA จำนวน ๖ แห่ง จากโรงพยาบาลทั้งหมด ๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๗๑ สาเหตุการเสียชีวิตที่สำคัญของผู้ป่วยจังหวัดสตูล ได้แก่ ความดันโลหิตสูงไม่ทราบสาเหตุ หัวใจล้มเหลว และเป็นลมเพราะความร้อนและเป็นลมแดด แตกต่างจาก ๒ ปีที่ผ่านมา ซึ่งสาเหตุการตายที่สำคัญมาจากโรคมะเร็ง โรคไม่ติดต่อเหล่านี้มีสาเหตุจากพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น การกินอาหารไม่ถูกหลักโภชนาการ การสูบบุหรี่ การขาดการออกกำลังกาย การพักผ่อนไม่เพียงพอ และความเครียด เป็นต้น จึงต้องรณรงค์และให้ความรู้แก่ประชาชนลดการใช้พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ เน้นการป้องกันมากกว่าการรักษา รวมทั้งหน่วยงานภาครัฐต้องจัดหาครุภัณฑ์ทางการแพทย์ที่ยังขาดแคลนสำหรับโรคดังกล่าวให้เพียงพอรองรับปริมาณผู้ป่วยที่เพิ่มสูงขึ้น

(๕) ด้านความยากจนพบว่าสัดส่วนคนยากจนของจังหวัดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ในปี ๒๕๖๐ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๐.๒๙ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ อยู่ที่ร้อยละ ๗.๘๗ หนี้สินครัวเรือนแม้จะต่ำว่าระดับประเทศ แต่มีผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๗๙ ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคมสูงขึ้น มีการกระจุกตัวอยู่ที่คนเพียงบางพื้นที่ โดยแนวโน้มของค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini-coefficient) ด้านรายได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๐ มีค่า ๐.๓๑๕ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๔ จังหวัดต้องพัฒนาในพื้นที่รอบนอกของจังหวัดเพื่อการกระจายรายได้ที่สมดุล ส่งผลต่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของประชาชน

(๖) รายได้รายจ่ายและหนี้สินภาคครัวเรือน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐-๒๕๖๐ มีรายได้เฉลี่ยมากกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพ ซึ่งรายได้และค่าใช้จ่ายฯ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น คือ มีรายได้ ๑๔,๓๐๗ บาท (ปี ๒๕๕๐) เป็น ๒๒,๖๑๔ บาท(ปี ๒๕๖๐) และค่าใช้จ่าย ๑๑,๗๓๗ บาท(ปี ๒๕๕๐) เป็น ๑๘,๘๘๑ บาท (ปี ๒๕๖๐) ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาผลต่างของรายได้ และค่าใช้จ่ายในปี ๒๕๖๐ พบว่ารายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการยังชีพ ๓,๘๐๓ บาทต่อเดือน หรือประมาณ ๑,๐๘๗ บาทต่อคน(ขนาดของครัวเรือนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๕ คน) ซึ่งส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการชำระหนี้ เช่น หนี้เพื่อการอุปโภคบริโภค หนี้เพื่อการซื้อบ้าน/ที่ดิน และรายได้ส่วนที่เหลือจากการชำระหนี้ และไม่ได้ถูกใช้สอยออกไปก็มีเหลือไว้สำหรับการออม เป็นต้น

(๗) กลุ่มคดีอาญาที่น่าสนใจจำนวนคดีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้คดีที่ควรเฝ้าระวัง เนื่องจากเป็นคดีที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่ คือ ยาเสพติด พกอาวุธปืนวัตถุระเบิด ลักทรัพย์ และการพนัน ควรมีการป้องกันป้องปรามในการดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ให้กับประชาชนและนักท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

และได้มาตรฐานมากขึ้น เช่น จัดให้มีกล้องวงจรปิดเพิ่มความเข้มข้นในการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ เป็นต้นและบูรณาการกับทุกภาคส่วน ยาเสพติดที่แพร่ระบาดมากในพื้นที่จังหวัดสตูลมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะยาบ้าและพืชกระท่อม ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๐ มีอัตราการเสพยาเสพติดมีแนวโน้มลดลง และเพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๑ สถิติการจับกุมเพิ่มสูงขึ้นจากปี ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๑๗ จังหวัดต้องมีการเพิ่มความเข้มข้นในเชิงป้องกันปราบปราม บำบัดและฟื้นฟู ปลุกจิตสำนึกด้านจริยธรรม ศีลธรรมในปัจเจกบุคคล ชุมชน สังคม โดยต้องนำหลักปรัชญาเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โครงการ To be Number one หลักการศาสนา อาศัยผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

(๘) การเข้าถึงบริการสาธารณะ และข่าวสารเทคโนโลยีครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า และน้ำประปามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ในด้านสัดส่วนการเข้าถึงไฟฟ้าค่อนข้างครอบคลุมครัวเรือน ครัวเรือนที่ใช้กระแสไฟฟ้าจำนวน ๑๐๓,๐๑๔ ครัวเรือน คิดเป็น ๙๙.๙๙% การใช้น้ำประปาร้อยละ ๖๐.๒ น้ำบ่อ/น้ำบาดาล ร้อยละ ๑๒.๑ น้ำดื่มสำหรับบริโภค ร้อยละ ๗๕.๔ เป็นน้ำดื่มบรรจุขวด ร้อยละ ๗๕.๔ น้ำดื่มประปาในบ้าน ร้อยละ ๔.๔ และสัดส่วนการใช้อินเทอร์เน็ตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ปี ๒๕๖๑ เท่ากับร้อยละ ๕๗.๙๖ ของประชากรทั้งจังหวัด สัดส่วนใช้โทรศัพท์มือถือ ณ ปี ๒๕๖๑ เท่ากับร้อยละ ๘๘.๘๓ เน็ตประชารัฐ มีจุดติดตั้งในจังหวัดสตูลทั้งหมด : ๖๙ หมู่บ้าน จากทั้งหมด ๒๗๙ หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๗๓

(๙) ปัญหาทางสังคม จังหวัดสตูลในภาพรวมยังคงเป็นเมืองที่สงบ การดำเนินชีวิตแบบเรียบง่าย มีความปลอดภัยในชีวิตเมื่อเทียบกับจังหวัดข้างเคียง ปัญหาทางสังคมรายครัวเรือนที่พบมากที่สุด ๕ อันดับแรกในจังหวัดสตูล คือ มีรายได้ไม่เพียงพอต่อการครองชีพ ๗,๖๙๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒.๔๐ ยากจน ๕,๕๗๑ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๔ อยู่ในครอบครัวยากจน ๑,๗๘๗ ราย ๐.๕๕ มีหนี้สิน ๑,๓๓๗ ราย คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๑ ดูแลบุคคลในครอบครัว ๑,๓๑๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๐.๔๑ สถานการณ์ครอบครัว มีปัญหาเด็กและเยาวชน จำนวนเด็กและเยาวชนในจังหวัดสตูลมีจำนวนทั้งหมด ๑๓๓,๐๖๖ คน มีพฤติกรรม ไม่เหมาะสม จำนวน ๒,๐๖๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๕ ซึ่งเป็นปัญหาหลักที่ส่งผลต่อปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด การตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น และการพนัน อัตราการหย่าร้าง เฉลี่ย ปี ๒๕๕๑-๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๖ ปัญหาเหล่านี้มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น จากข้อมูล จปฐ. ปี ๒๕๖๑ มีการสำรวจทั้งหมด ๗๑,๓๐๘ ครัวเรือนพบว่าครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย และบ้านมีสภาพคงทนถาวร ผ่านเกณฑ์จำนวน ๖๙,๒๕๑ ครัวเรือน ไม่ผ่านเกณฑ์ ๒,๐๕๗ ครัวเรือน ครอบครัวมีความอบอุ่น ผ่านเกณฑ์จำนวน ๗๑,๒๒๔ ครัวเรือน ไม่ผ่านเกณฑ์ ๘๔ ครัวเรือน ระดับความสุขเฉลี่ยของคนในครัวเรือนจังหวัดสตูล อยู่ที่ระดับ ๘.๒๑ ด้านความรุนแรงในครอบครัวของจังหวัดสตูล ปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๖๑ พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๒๘ ราย ผู้กระทำส่วนใหญ่เป็นคู่สมรส สาเหตุมาจากการเมาสุรา/การใช้สารเสพติด การหึงหวงและทะเลาะวิวาทในครอบครัว การล่วงละเมิดทางเพศ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และปัญหาด้านสุขภาพจิตตามลำดับ จังหวัดสตูลมีจำนวนผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๓๙,๐๕๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑ นำไปสู่การเพิ่มขึ้นของประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิง ทั้งในเชิงเศรษฐกิจ สังคม และสุขภาพ ประชากรสูงอายุ จึงต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่นในการใช้ชีวิตประจำวันที่แตกต่างกันออกไป สถิติการที่ผู้สูงอายุได้รับจากภาครัฐ องค์กร และหน่วยงานๆ ในปัจจุบันยังมีความไม่ทั่วถึง การเข้าถึงสวัสดิการผู้สูงอายุที่ได้รับการคุ้มครองก็มีจำกัด ทั้งเกิดจากปัญหาทางด้านการเงิน และบุคลากรผู้ให้บริการแก่ผู้สูงอายุไม่เพียงพอ การดูแลของครอบครัวและบุคคลใกล้ชิด จึงเป็นรูปแบบหลักของการดูแลผู้สูงอายุในปัจจุบัน ทั้งนี้การรับภาระหลายด้านของผู้ดูแล คุณค่าของคนรุ่นหนุ่มสาวในการเกื้อหนุนผู้สูงอายุ และคาดหวังการเกื้อหนุนจากบุตรหลานของผู้สูงอายุ อาจเปลี่ยนแปลงไปตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว อารมณ์ของผู้ดูแลและผู้สูงอายุ จึงต้องมีการเฝ้าระวังการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อย่างเป็นระบบ ด้านคนพิการ จังหวัดมีคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน ๘,๖๕๗ คน มีผู้พิการ ๓ ลำดับแรก ดังนี้ พิกัด

ทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย จำนวน ๔,๒๓๗ คน (ร้อยละ ๔๘.๙) พิจารณาทางรายได้ยื่นหรือสื่อความหมาย จำนวน ๑,๖๗๖ คน (ร้อยละ ๑๙.๔) พิจารณาทางสติปัญญา จำนวน ๙๙๙ คน (ร้อยละ ๑๑.๕) พิจารณาทางอาชีพ ๔๙๕ คน (ร้อยละ ๕.๗) การส่งเสริมให้คนพิการได้รับการจ้างงานตามกฎหมาย ม.๓๓ สถานประกอบการ จังหวัดสตูล ประจำปี ๒๕๖๑ จำนวน ๓๓ (ราย)

ทั้งนี้ ในภาพรวมของปัญหาด้านสังคมมีสาเหตุจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคม อาทิ การเปลี่ยนเป็นสังคมเมือง การเพิ่มขึ้นของประชากร สภาพสังคมของคนในสังคมที่เน้นวัตถุนิยม ภาวะแข่งขันกันในด้านต่างๆ จนเกิดความเครียด ทำให้เกิดปัญหาสังคมขึ้น ความล้มเหลวของกระบวนการขัดเกลาทางสังคม ปัญหาความยากจน มีรายได้ไม่แน่นอน ปัญหาปัจเจกบุคคล การยับยั้งชั่งใจและการควบคุมอารมณ์ให้มีสติของคนในสังคมมีน้อยลง จึงทำให้หลายคนหันไปใช้กำลังและความรุนแรงในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ตนเองกำลังเผชิญอยู่ เป็นต้น จังหวัดจึงควรพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ทั้งด้านการศึกษาแก่สมาชิกในสังคมเพื่อให้เกิดความรู้และความเข้าใจในปัญหาต่าง ๆ ให้มากขึ้น ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ ปลูกฝังและพัฒนาจิตใจของสมาชิกในสังคมให้มีคุณธรรม ตลอดจนการสร้างค่านิยมที่ดี และรณรงค์ให้ประชาชนร่วมมือในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

จังหวัดจะต้องให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสังคม โดยแนวโน้มของค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini-coefficient) ด้านรายได้ได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปี ๒๕๖๐ มีค่า ๐.๓๑๕ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๕๖ คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๕๔ การเพิ่มขึ้นสัดส่วนคนจน ปัจจุบันอยู่ที่ร้อยละ ๑๐.๒๙ สูงกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ การเพิ่มขึ้นของอัตราการว่างงาน ผลผลิตภาพแรงงานของจังหวัดสตูลมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทั้งสาขาเกษตรกรรมและนอกเกษตรกรรม ในปี ๒๕๕๙ จำนวน ๒๓๗,๑๘๐ บาทต่อคน ควรเพิ่มทักษะแรงงานให้รองรับยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดและทักษะสากล เพื่อเพิ่มผลิตภาพแรงงาน ให้มีความสามารถในการแข่งขันอย่างต่อเนื่อง สร้างภูมิคุ้มกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ซึ่งมีอัตราการเสพยาเสพติดเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน การเสริมสร้างความมั่นคงชายแดน การเตรียมพร้อมการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ควบคู่ไปกับการความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจในบริบทของสังคมยุคดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

๒. ข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๑ ครั้วเรือนเกษตรและแรงงานภาคเกษตร

ตารางที่ ๑๙ จำนวนครั้วเรือนเกษตรและจำนวนแรงงานภาคเกษตรของจังหวัดสตูล

อำเภอ	จำนวนครั้วเรือน	จำนวนครั้วเรือนเกษตร	ร้อยละจำนวนครั้วเรือนเกษตร/ครั้วเรือนทั้งหมด	จำนวนแรงงานภาคเกษตร (ราย)
เมือง	๓๘,๔๙๕	๑๐,๙๗๕	๒๘.๕๑	๒๘,๑๒๒
ควนโดน	๗,๖๓๙	๔,๙๓๗	๖๔.๖๓	๑๔,๒๓๒
ควนกาหลง	๑๑,๖๘๑	๖,๗๙๔	๕๘.๑๖	๑๓,๓๔๒
ท่าแพ	๖,๕๘๕	๕,๐๕๒	๗๖.๗๒	๑๓,๑๐๓
ละงู	๒๑,๙๖๘	๑๑,๒๘๙	๕๑.๓๙	๑๘,๗๐๘
ทุ่งหว้า	๕,๓๗๖	๓,๕๓๖	๖๕.๗๗	๑๐,๑๐๓
มะนัง	๕,๖๐๔	๓,๓๘๕	๖๐.๔๐	๙,๙๘๒
รวม	๙๗,๓๔๘	๔๕,๙๖๘	๔๗.๒๒	๑๐๗,๕๙๒

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๒ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ ๒๐ การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดสตูล

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร								รวมพื้นที่ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ เกษตร	จำนวน (ไร่)	ร้อยละพื้นที่ ทั้งหมด
เมือง	๕๕๐,๖๓๓.๗๕	๕,๔๘๗	๑.๐๐	๑๐๐,๐๒๔.๑๘	๑๘.๑๗	๔๔๓.๕	๐.๐๘	-	-	๑๑๘,๕๑๑	๒๑.๔๗
ควนโดน	๑๒๘,๓๙๘.๕	๒,๖๓๒	๒.๑๒	๔๘,๖๙๑	๓๙.๙๒	๓๐๗	๐.๒๔	-	-	๔๘,๗๔๑.๗๕	๓๘.๐๐
ควนกาหลง	๒๕๘,๐๖๒.๕	๖๒๐	๐.๒๔	๑๗๕,๑๐๑.๕๕	๖๗.๘๕	๓๕๔	๐.๑๔	-	-	๑๓๓,๕๗๘.๐๗	๕๑.๗๖
ท่าแพ	๑๒๓,๗๕๙.๕	๓๐๒๓	๒.๔๕	๗๓,๗๕๖.๗๕	๕๙.๖๐	๓๔๖	๐.๒๘	-	-	๖๖,๑๔๕	๕๓.๔๔
ละงู	๒๓๗,๗๑๘.๗๕	๗๓๘๙	๓.๑๑	๑๐๐,๗๓๑.๗๕	๔๒.๓๗	๒๘๒๑.๒๕	๑.๑๙	-	-	๘๖,๙๔๘	๓๖.๕๗
ทุ่งหว้า	๒๘๒,๗๖๖.๓	๘	๐.๐๐๓	๙๖,๗๕๕.๓๓	๓๔.๒๔	๕๑๗.๙๙	๐.๑๘	-	-	๕๘,๕๙๖.๑๘	๒๐.๗๒
มะนัง	๑๒๙,๘๗๕	๐	๐	๑๐๔,๙๖๔.๔	๘๐.๘๒	๕๕๑	๐.๔๒	-	-	๘๒,๗๓๘	๖๓.๗๐
รวม	๑,๗๑๑,๑๕๔.๓	๑๙,๑๕๙	๑.๑๑	๗๐๐,๐๒๔.๙๖	๔๐.๙๐	๕,๓๓๐.๗๕	๐.๓๑	-	-	๕๙๕,๐๔๒	๓๔.๗๗

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๓ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

๒.๓.๑ พื้นที่ชลประทานและระบบชลประทาน

แหล่งน้ำชลประทานที่มีอยู่ในจังหวัดประกอบด้วย แหล่งน้ำตามโครงการชลประทานขนาดกลางโครงการชลประทานขนาดเล็ก โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย – มาเลเซีย โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า ที่สร้างแล้วเสร็จถึงปัจจุบันจำนวน ๑๔๔ แห่ง สามารถกักเก็บน้ำได้ประมาณ ๓,๑๐๐,๐๐๐ ลบ.ม. และมีพื้นที่ได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานทั้งสิ้น ๑๒๕,๔๘๐ ไร่ โครงการชลประทานขนาดกลาง ๓ โครงการ ดังนี้

๑. โครงการฝายตุสน ตำบลควนโดน อำเภอควนโดนพื้นที่ ๓๒,๖๐๐ ไร่
๒. โครงการประตูระบายน้ำบาโรย ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู พื้นที่ ๓,๐๐๐ ไร่
๓. โครงการฝายคลองท่าแพ ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน พื้นที่ ๑๓,๒๐๐ ไร่

ตาราง ๒๑ แสดงข้อมูลอาคารชลประทานโครงการชลประทานสตูล

ลำดับ	โครงการ	จำนวนโครงการ	พื้นที่ชลประทานได้รับประโยชน์ (ไร่)	ครัวเรือนได้รับประโยชน์
๑	ชลประทานขนาดกลาง	๓	๔๐,๓๗๐	๔,๘๐๐
๒	ชลประทานขนาดเล็ก	๘๙	๔๖,๕๘๐	๑๐,๖๖๘
๓	โครงการหมู่บ้านป้องกันตนเองชายแดนไทย-มาเลเซีย (ปชด.)	๑๔	๘,๖๐๐	๒,๑๔๒
๔	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (พรด.)	๗	๓,๖๐๐	๑,๓๓๑
๕	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	๖	๗,๒๖๐	๗๗๐
	รวม	๑๑๙	๑๐๖,๔๑๐	๑๙,๗๑๑

ที่มา : โครงการชลประทานสตูล

๒.๓.๒ แหล่งน้ำอื่นๆ

ตาราง ๒๒ แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน (ข้อมูลเฉพาะปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๒)

ปี	อำเภอ								รวม
	เมือง	ควนโดน	ควนกาหลง	ท่าแพ	มะนัง	ละงู	ทุ่งหว้า	รวม	
๒๕๖๐	-	-	๑๕	๕	๑๐	๑๐	๑๐	๕๐	๑๘๘
๒๕๖๑	๑๘	๒	๒๗	๓	๕	๗	๒๖	๘๘	
๒๕๖๒	๑	๖	๑๓	๙	๙	๔	๘	๕๐	

ที่มา สถานีพัฒนาที่ดินสตูล

๒.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัด

๒.๔.๑ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๑

ตารางที่ ๒๓ ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต ๒๕๖๑

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ราย)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตที่ เก็บเกี่ยวได้ (กิโลกรัม)	ผลผลิตเฉลี่ย/ เนื้อที่เก็บเกี่ยว (กิโลกรัม)	ราคาเกษตรกร ขายได้เฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)
ยางพารา	๓๕,๑๐๖	๕๖๖,๙๔๓	๔๖๓,๔๕๔	๑๑๗,๓๑๗	๒๕๓	๓๙.๗๑
ปาล์มน้ำมัน	๘,๑๓๙	๑๑๕,๗๗๕	๑๐๘,๒๖๖	๒๗๖,๕๕๗	๒,๕๕๔	๒.๘๒
ข้าวนาปี	๔,๗๘๐	๑๘,๙๗๔	๑๘,๙๗๔	๘,๒๘๓	๔๓๗	๑๐.๖๒
ข้าวนาปรัง	๓๕	๑๘๕	๑๘๕	๔๐.๗๐	๒๒๐	๑๐
ทุเรียน	๑,๖๗๓	๒,๘๔๕	๒,๐๘๙	๑๑๐๙	๕๓๑	๗๕
เงาะ	๑,๗๘๑	๑,๒๕๕	๑,๒๔๘	๘๔๖	๖๗๙	๑๘.๙๗
มังคุด	๙๗๑	๑,๖๖๑	๑,๕๒๑	๕๘๑	๓๘๒	๒๒.๕๗
ลองกอง	๓,๐๓๕	๔,๒๖๔	๓,๖๑๕	๑๗๘๙	๔๙๕	๒๐.๒๓
จำปาดะ	๑,๔๘๘	๑,๓๐๒	๑,๐๙๔	๒๐๐๕	๑,๘๓๔	๒๖.๘๙

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๔.๒ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ตารางที่ ๒๔ ด้านการปศุสัตว์ของจังหวัด ปี ๒๕๖๒

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	ข้อมูลผลผลิต		ราคาเฉลี่ย (บาท/หน่วย)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
			จำนวน	หน่วยนับ		
โคเนื้อ	๖,๓๗๗	๒๕,๔๓๑	๕,๖๕๐	ตัว	๒๒,๐๐๐	๑๒๔,๓๐๐,๐๐๐
สุกร	๙,๘๑๘	๙๘๑๘	๙,๓๕๐	ตัว	๗,๐๐๐	๖๕,๔๕๐,๐๐๐
แพะเนื้อ	๔,๔๙๙	๒๔,๕๙๖	๑๕,๘๕๐	ตัว	๔,๐๐๐	๖๓,๔๐๐,๐๐๐
ไก่เนื้อ	๗๓	๗๙๐,๑๗๐	๓,๑๖๐,๖๘๐	ตัว	๗๐	๒๒๑,๒๔๗,๖๐๐
ไก่ไข่ (ไข่)	๒	๒๙๕,๙๑๓	๖๒,๕๔๗,๕๕๒	ฟอง	๓	๑๘๗,๖๔๒,๖๕๖

ที่มา สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล

๒.๔.๓ ด้านการประมงของจังหวัดสตูล
ตารางที่ ๒๕ ด้านการประมงของจังหวัด ปี ๒๕๖๑

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	จำนวน เรือ(ลำ)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ผลผลิต(ตัว)	ราคา เฉลี่ย (บาท/ กก.)	มูลค่า ผลผลิต (ล้านบาท)
			จำนวน พื้นที่(ไร่)	จำนวน (บ่อ) / (กระชัง)				
เลี้ยงกุ้งทะเล	๔๔๗		๗,๘๔๖.๓๔	๒,๐๑๙	๗,๕๗๘,๙๑๐	-	๑๔๓.๗๙	๑,๐๘๙.๗๗
เลี้ยงปลาน้ำจืด	๑,๗๖๒		๘๘๖.๖๓	๒,๘๕๕	๑,๐๙๑,๘๒๐	-	๖๐.๐๐	๖๕.๕๑
เลี้ยงสัตว์น้ำ ชายฝั่ง	๗๓๔		๔๑๗.๐๔	๓,๒๔๒	๙๖๔,๓๘๐	-	๑๕๑.๐๐	๑๔๕.๖๔
เพาะและอนุบาล กุ้งทะเล	๑๑		๒๗.๘๕	-	-	๔๔๔,๕๕๐,๐๐๐	๐.๑๒	๕๓.๓๕
ประมงพาณิชย์	-	๓๗๖	-	-	๓๖,๑๓๘,๔๑๐	-	๓๔.๐๐	๑,๒๒๘.๗๑
ประมงพื้นบ้าน	-	๒,๐๓๐	-	-	๑๒,๕๕๒,๙๔๐	-	๘๓.๓๓	๑,๐๔๙.๔๐

ที่มา สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

๒.๔.๔ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
ด้านพืช		
จำปาตะ	ราย/กิโลกรัม	๓๔/๗๔,๓๒๐
ด้านสัตว์		
...		
ด้านประมง		
...		

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

๒.๔.๕ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๗ ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
GAP		
ด้านประมง		
- GAP สัตว์น้ำชายฝั่ง	ราย / กิโลกรัม	๒๔๐ / ๗,๕๘๐,๙๑๐
- Safety Level	ราย/กิโลกรัม	๓๕๕/ ๗๑,๐๐๐
ด้านปศุสัตว์		
- สุกร	ตัว	๑,๔๐๐
- ไก่ไข่ (ไข่)	ฟอง	๖๒,๕๔๗,๕๕๒

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวนปริมาณผลผลิต
- ใก้เนื้อ	ตัว	๓,๑๖๐,๖๘๐
ด้านพืช		
- ไม้ผล	แปลง	๔๗๖
- พืชผัก	แปลง	๑๓๙
เกษตรอินทรีย์		
ด้านประมง	ราย	๑๒
ด้านพืช	ราย	๗
อื่นๆ		
...		

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล , สำนักงานประมงจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล

๒.๔.๖ สินค้า OTOP ของจังหวัด

สินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดสตูล ที่จำหน่ายสูงสุดได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากไข่มุก ฝาสานจากไม้ไผ่ อาหารทะเลแปรรูป โรตีสายชัก ผลิตภัณฑ์จากผ้าปาเต๊ะ ผ้าบาติกและ ขนมพื้นเมือง ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๘ แสดงข้อมูลสินค้าผลิตภัณฑ์ OTOP จังหวัดสตูล ที่จำหน่ายสูงสุด ๑๐ ลำดับแรก พ.ศ ๒๕๕๖ - ๒๕๖๐

ลำดับ	รายการสินค้า	รายได้จากการจำหน่ายสินค้า (บาท)				
		ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๖๐
๑	สร้อยคอจากไข่มุก	๑๖๐,๕๘๙,๐๒๔	๑๘๖,๒๘๓,๒๖๘	๑๙๔,๑๒๐,๐๐๐	๑๙๙,๔๕๐,๐๐๐	๑๙๙,๙๕๐,๐๐๐
๒	ต่างหูจากไข่มุก	๑๑๓,๕๑๖,๖๔๐	๑๑๗,๗๘๓,๖๖๒	๑๒๐,๗๗๗,๐๐๐	๑๒๓,๗๓๐,๐๐๐	๑๓๔,๓๓๐,๐๐๐
๓	แหวนจากไข่มุก	๘๗,๖๗๕,๑๒๐	๙๐,๙๓๖,๐๑๙	๙๓,๒๗๖,๔๘๐	๙๗,๕๖๓,๐๐๐	๙๘,๑๕๒,๐๐๐
๔	สร้อยข้อมือจากไข่มุก	๔๑,๐๒๒,๙๐๐	๔๒,๔๕๘,๖๖๔	๔๓,๖๒๗,๕๖๐	๔๕,๗๑๐,๕๐๐	๔๕,๗๗๐,๗๐๐
๕	ฝาสานจากไม้ไผ่	๒๘,๔๑๗,๕๐๐	๒๙,๕๒๑,๘๐๐	๓๐,๒๘๘,๙๒๐	๓๑,๐๓๒,๐๐๐	๓๑,๕๐๐,๘๐๐
๖	อาหารทะเลแปรรูป	๒๒,๙๓๖,๖๒๙	๒๓,๗๘๙,๗๑๑	๒๔,๔๐๑,๙๙๘	๒๕,๐๐๐,๐๐๐	๒๖,๐๐๐,๐๐๐
๗	โรตีสายชัก	๑๒,๓๐๕,๑๖๐	๑๒,๗๖๒,๘๒๖	๑๓,๐๙๑,๓๐๙	๑๔,๔๑๒,๐๐๐	๑๕,๒๐๐,๕๐๐
๘	ผลิตภัณฑ์จากผ้าปาเต๊ะ	๗,๙๔๑,๒๔๐	๘,๒๓๖,๕๘๙	๙,๔๘๘,๐๐๐	๑๐,๘๖๓,๖๐๐	๑๑,๖๐๐,๕๐๐
๙	ผลิตภัณฑ์จากผ้าบาติก	๗,๘๖๘,๒๘๐	๘,๑๖๐,๙๒๕	๘,๕๓๗,๐๐๐	๙,๙๐๙,๔๐๐	๑๐,๗๐๒,๔๐๐
๑๐	ขนมพื้นเมืองต่าง ๆ (บุหงาบูดะ/ขนมไข่)	๕,๙๖๐,๖๕๐	๖,๑๘๒,๓๔๔	๖,๕๔๑,๐๐๐	๗,๕๘๙,๐๐๐	๗,๙๘๕,๐๐๐

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสตูล ข้อมูล ณ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑

จังหวัดสตูลได้ดำเนินการคัดสรรสุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP เเด่นจังหวัด (provincial star OTOP: PSO) ปี พ.ศ.๒๕๖๒ โดยมีกลุ่มที่เข้าร่วมคัดสรร ๕ ประเภท ผลิตภัณฑ์ ๗ อำเภอ รวมทั้งสิ้น ๓๕ ผลิตภัณฑ์ และได้คัดสรร สุดยอดผลิตภัณฑ์ OTOP เเด่นของจังหวัด ให้เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับและส่งเสริม ช่องทางการตลาดผลิตภัณฑ์ OTOP เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวชุมชน และนำสุดยอดผลิตภัณฑ์เด่นของจังหวัด เข้าสู่กระบวนการส่งเสริมและพัฒนายกระดับผลิตภัณฑ์ให้เหมาะสมกับตลาดประเภทผลิตภัณฑ์ละ ๑ ผลิตภัณฑ์ ดังนี้

๑. ประเภทอาหาร “แยมแมล่อม ฉิมแมล่อน” ตำบลทุ่งหว้า อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล
๒. ประเภทเครื่องดื่ม “กาแฟพื้นเมือง กลุ่มกาแฟพื้นเมืองอุโบ๊ะบาตู” ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล
๓. ประเภทผ้าและเครื่องแต่งกาย “เครื่องประดับมุก Satun Pearl Shop” ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล
๔. ประเภทของใช้ ของตกแต่ง ของที่ระลึก “เต้ากะลามะพร้าว กลุ่มหัตถศิลป์ปากบารา” ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล
๕. ประเภทสมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร “น้ำมันไพล ผลิตภัณฑ์แปรรูปสมุนไพรบ้านถ้ำทะเล” ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล

๒.๔.๗ การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด
ตารางที่ ๒๙ ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี 2561												ปี 2562 (กรณีเป็นพืชเพาะปลูกที่ไม่อยู่ในบัญชี)											
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ข้าวนาปี ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ							54.55	45.45																
ข้าวนาปี ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ข้าวนาปี ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ												0.65	48.79	50.56										1.00
ข้าวโพดหวาน ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ข้าวโพดหวาน ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	7.46	6.57	5.04	2.34	3.10	6.04	17.97	18.90	15.50	6.31	5.46	5.31	7.01	6.15	0.75	0.65	2.80	5.77	17.32	17.62	14.29	5.71	10.19	11.73
ถั่วลิสง ไร่																								
ถั่วลิสง ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ถั่วลิสง ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ							31.89	53.98	14.13									1.26	49.37	49.11	0.26			
แตงโม ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
แตงโม ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ				49.62	49.99	0.39										16.48	32.97	50.55						
แตงกวา ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
แตงกวา ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	30.70	5.49	3.16	0.50	3.99	7.50	6.49	5.70	6.82	4.91	1.16	23.58	30.05	4.71	1.18	0.50	3.70	8.93	7.24	6.61	6.98	5.05	1.18	23.86
กล้วยไข่ ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
กล้วยไข่ ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	9.12	7.29	7.60	7.60	7.60	7.60	7.60	9.12	9.12	9.12	9.12	9.12	10.03	8.03	3.34	3.34	8.36	8.36	8.36	10.03	10.03	10.03	10.03	10.03
กล้วยน้ำว้า ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
กล้วยน้ำว้า ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	8.51	8.25	8.24	7.46	7.56	7.78	8.38	8.63	8.98	8.74	8.80	8.67	9.98	9.70	1.00	0.91	8.71	9.06	9.76	9.94	10.51	10.19	10.18	10.07
กล้วยหอม ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
กล้วยหอม ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	7.88	8.12	7.83	7.63	7.83	7.83	7.83	7.83	7.83	10.52	9.72	9.18	9.09	9.36	1.25	1.25	9.03	9.03	9.03	9.03	9.03	12.14	11.21	10.58
ถั่วเหลือง ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ถั่วเหลือง ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	3.03	3.23	2.21	10.06	10.37	9.89	9.59	1.97	42.82	1.78	0.77	4.28	3.33	3.55	2.04	1.63	11.59	10.86	10.53	2.16	47.01	1.96	0.84	4.69
กะปิ ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
กะปิ ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ						20.00	20.00	20.00	20.00	20.00							20.00	20.00	20.00	20.00	20.00			
ถั่วลิสงขาว ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ถั่วลิสงขาว ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	36.70	2.76	1.79	1.22	0.96	2.03	2.22	5.53	4.40	0.53	5.20	36.66	38.32	1.85	1.05	0.75	0.48	1.62	1.41	4.86	3.83	0.65	5.58	39.61
พืชมะเขือ ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
พืชมะเขือ ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ							37.10	51.93	10.97										2.78	34.48	61.65	1.15		
ถั่วปากอ้า ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ถั่วปากอ้า ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	2.70	3.18	2.70	2.05	2.39	1.88	2.16	2.69	73.42	0.82	3.75	2.28	2.62	3.27	2.18	2.18	2.40	2.25	2.54	2.29	75.51	1.31	1.05	2.40
มะพร้าว ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
มะพร้าว ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	11.38	9.76	6.50	3.25	4.88	8.13	11.38	11.38	4.88	4.88	10.57	13.01	9.27	7.95	13.25	13.25	3.97	6.62	9.27	9.27	3.97	3.97	8.61	10.60
พริก ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
พริก ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	27.01	23.88	3.97	1.50	1.30	0.77	4.45	5.48	5.19	2.25	1.11	23.09	27.67	24.82	2.28	1.40	1.34	0.79	5.08	5.44	5.49	1.25	0.79	23.65
มะนาว ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
มะนาว ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	3.01	3.01	5.29	4.48	5.53	15.87	15.13	15.05	15.62	6.35	5.57	5.09	3.00	3.00	3.24	1.62	2.67	14.59	16.69	18.23	19.21	7.13	5.55	5.06
มะละกอ ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
มะละกอ ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	3.90	9.61	8.70	8.85	7.86	8.18	7.86	8.02	9.74	9.74	8.77	8.77	8.26	8.17	8.54	8.34	8.26	8.26	8.40	8.40	8.24	8.26	8.26	8.40
มันเทศ ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
มันเทศ ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ							29.13	53.50	17.37									6.83	65.83	26.31	1.03			
ถั่วทอง ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ถั่วทอง ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ							16.41	52.29	24.62	6.68									8.36	65.83	36.99	1.47		
ส้มโอ ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ส้มโอ ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	1.81	1.45	0.72	0.72	22.46	35.14	1.81	14.49	11.23	1.81	4.71	3.62	1.67	0.67	3.33	3.33	0.67	0.67	1.67	33.33	42.00	1.67	6.00	5.00
สับปะรด ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
สับปะรด ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	4.78	11.95	12.87	13.54	22.66	21.19	4.78	4.72	0.80	0.80	0.80	1.12	6.00	14.99	1.38	2.77	29.06	27.68	6.69	6.37	1.15	1.15	1.15	1.61
โชยมัน																								
มะพร้าว ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
มะพร้าว ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	9.25	8.22	7.15	6.39	7.67	8.68	8.89	9.59	8.02	8.03	8.65	9.47	10.49	9.35	1.39	1.34	8.80	9.92	10.16	10.65	8.93	8.94	9.56	10.46
ปาล์มน้ำมัน ไร่ ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ปาล์มน้ำมัน ไร่ ช่วงเวลาการออกผลผลิต ร้อยละ	8.08	8.36	7.87	7.09	7.29	8.07	8.29	8.76	8.74	8.70	9.55	9.20	9.50	9.83	0.02	0.02	8.57	9.46	9.73	10.30	10.28	10.22	11.23	10.83
หมายเหตุ	1. ที่มาของข้อมูลจากข้อมูลการจัดทำบัญชีผลผลิตสินค้าเกษตรรายเดือนระดับจังหวัดปีเพาะปลูก 2561/2562 ที่ได้รับจากจังหวัด 2. ปริมาณผลผลิตรายเดือนคำนวณเป็นสัดส่วนร้อยละเทียบกับปริมาณผลผลิตรวมทั้งปีของสินค้าชนิดนั้นๆ 3. ปริมาณผลผลิตรวมปี 2561 และ 2562 เป็นผลรวมของปริมาณผลผลิตในบัญชีปี 2561 และ 2562 ในระดับอำเภอและตำบลของสินค้าชนิดนั้นๆ ตามลำดับ																							
	ช่วงเดือนเก็บเกี่ยวผลผลิตภาค												ช่วงเดือนเก็บเกี่ยวผลผลิตภาค											

๒.๕ สถาบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

๒.๕.๑ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ตารางที่ ๓๐ ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิก

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	๓๑	๒๒,๗๓๗
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	๑๗	๔๓,๗๗๖
รวม	๔๘	๖๖,๕๑๓

ที่มา สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล

๒.๕.๒ กลุ่มเกษตรกรจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๑ แสดงข้อมูลจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๒

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองสตูล	๑๒	๓๔'๙	๑๔	๒๑๐	๕	๑๓๕	๖๖	๑,๒๓๐
ควนโดน	๔	๒๐๔	๗	๑๔๐	๖	๑๖๘	๕๒	๙๔๑
ควนกาหลง	๑๔	๔๒๒	๑๑	๒๗๕	๖	๑๘๐	๖๒	๙๐๖
ท่าแพ	๗	๔๓๘	๑๓	๒๓๔	๔	๑๐๘	๘๔	๑,๓๓๔
ละงู	๔	๒๐๔	๑๕	๓๐๐	๑๑	๓๐๘	๑๑๖	๑,๕๓๐
ทุ่งหว้า	๓	๙๐	๓	๘๕	๘	๒๔๐	๓๖	๖๔๘
มะนัง	๑๒	๓๑๒	๑๔	๒๑๐	๑๑	๓๐๘	๕๖	๗๒๔
รวม	๖๑	๒,๐๗๔	๗๗	๑,๔๕๔	๕๑	๑,๔๔๗	๔๗๒	๗,๓๑๓

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล , สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล

๒.๖ ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

ตารางที่ ๓๒ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรของจังหวัด

อำเภอ	ด้านอาสาสมัครเกษตร														หมายเหตุ
	เกษตร และ สหกรณ์	ฝน หลวง	บัญชี	ประมง	ปศุสัตว์	หมอ ดิน	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	ชล ประ พาน	เศรษฐ กิจ การ เกษตร	ปฏิรูป ที่ดิน	ชาว นา ขั้น น้ำ	ยาง พารา	อื่นๆ	
เมืองสตูล	-		๒๗	๑๑	๖	๖๐	๖๙	-	๑๒	๑	๖	-	๒๐		
ละงู	-		๒๐	๑๖	๑๑	๕๗	๖๑	-	๙	๑	๔	-	๑๖		
ทุ่งหว้า	-		๑๐	๒๐	๑๐	๓๕	๓๕	-	๖	๑	๔	-	๒๓		
ควนกาหลง	-		๑๖	๑๒	๘	๓๒	๓๒	-	๑	๒	๔	-	๓๐		
ควนโดน	-		๒๙	๑๒	๑๕	๓๑	๓๑	-	๔	๑	-	-	๙		
ท่าแพ	-		๑๒	๑๙	๑๖	๓๑	๓๑	-	-	๑	-	-	๑๖		
มะนัง	-		๙	๑๒	๑๔	๑๙	๑๙	-	๔	๑	-	-	๔		
รวม	-		๑๒๓	๙๐	๘๐	๒๖๕	๒๗๘	-	๓๖	๘	๑๘	-	๑๐๘		

ที่มา สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล

๒.๗ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านของจังหวัดภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (ข้อมูลปัจจุบัน ถ้ามี)

ตารางที่ ๓๓ จำนวนปราชญ์ชาวบ้านแยกรายอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. มะนัง	๑

ที่มา สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

๒.๘ ข้อมูลด้านการเกษตรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer, แหล่งแปรรูป, แหล่งกระจายสินค้า ฯลฯ

ตารางที่ ๓๔ จำนวน Smart farmer ของจังหวัด

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. เมืองสตูล	๑๘๕
๒. ควนโดน	๑๗๑
๓. ควนกาหลง	๒๒๐
๔. ท่าแพ	๑๙๒
๕. ละงู	๑๗๕
๖. พงษ์ว้า	๒๑๒
๗. มะนัง	๑๓๒
รวม	๑,๒๘๗

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล, สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล, สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๕ แสดงข้อมูล Young Smart farmer ของจังหวัด

อำเภอ	จำนวน (ราย)
๑. เมืองสตูล	๑๕
๒. ควนโดน	๑๗
๓. ควนกาหลง	๒๐
๔. ท่าแพ	๑๔
๕. ละงู	๒๔
๖. พงษ์ว้า	๑๕
๗. มะนัง	๑๖
รวม	๑๒๑

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

ตารางที่ ๓๖ แสดงแหล่งแปรรูปของจังหวัด

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)
๑. เมืองสตูล	๑๔
๒. ควนโดน	๗
๓. ควนกาหลง	๑๑
๔. ท่าแพ	๑๔
๕. ละงู	๑๕
๖. พงษ์หว้า	๓
๗. มະนัง	๑๕
รวม	๗๙

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

หมายเหตุ แหล่งแปรรูปเป็นกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และโรงงานปาล์มน้ำมัน

ตารางที่ ๓๗ แสดงแหล่งกระจายสินค้าของจังหวัด

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)
๑. ควนโดน	๒
๒. ควนกาหลง	๑
๓. ละงู	๑
รวม	๔

ที่มา สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล

ส่วนที่ ๓

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๑.๑ จุดแข็ง (Strength : S)

S๑ จังหวัดสตูลมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมงและปศุสัตว์ สามารถเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ

S๒ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในจังหวัดสตูลมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ

S๓ เกษตรกรมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาดั้งเดิมผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่และคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในการด้านการเกษตร

S๔ มีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีอุทยานธรณีโลก เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

S๕ มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นป่าชายเลนที่มีสภาพสมบูรณ์อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์เหมาะแก่การเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน

S๖ มีพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำการประมง

S๗ มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินและมีภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho ๑:๔๐๐๐) ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด เพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตรและนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน

S๘ มีแผนที่การบริหารจัดการเกษตรที่เหมาะสม (Agri-Map) ครอบคลุมทั้งจังหวัด เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม

S๙ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูง เหมาะแก่การดำเนินการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว

S๑๐ มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

S๑๑ จังหวัดสตูลเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐานเพื่อรองรับการเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาล ตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

S๑๒ มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน

S๑๓ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าเกษตรในการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุนการผลิตสินค้า

S๑๔ มีการบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบครอบคลุมเขตพื้นที่ชลประทานและมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน

S๑๕ มีการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงที่เข้มแข็งสามารถควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมายได้ดี ทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น

S๑๖ มีจำปาตะสตูลเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI)

๑.๒ จุดอ่อน (Weakness :W)

- W๑ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก และคนรุ่นใหม่หันไปประกอบอาชีพอื่น
- W๒ กลุ่มเกษตรกรรวมกลุ่มไม่เข้มแข็งและขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย
- W๓ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ
- W๔ พื้นที่นอกเขตชลประทานขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้ง.
- W๕ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรน้อย และพื้นที่บางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์
- W๖ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) สินค้าทางการเกษตรน้อย
- W๗ ไม่มีตลาดกลางกระจายสินค้าเกษตร
- W๘ พื้นที่ทำการประมงมีจำกัด
- W๙ เกษตรกรมีหนี้สินและมีอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ

การเกษตรที่มีดอกเบี๋ยต่ำ

๒. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

๒.๑ โอกาส (Opportunities : O)

- O๑ นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมีนโยบายสำคัญ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่, Zoning by agri-map ,เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน, คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น
- O๒ ภาคเกษตรมีการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม สร้างสรรค์ ๔.๐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตลาด การสื่อสาร
- O๓ ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรหลายช่องทาง
- O๔ ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น
- O๕ มีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดนตลอดทั้งการท่องเที่ยว
- O๖ นักท่องเที่ยวมุสลิมมาท่องเที่ยวในจังหวัดทำให้มีความต้องการสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ฮาลาลเพิ่มมากขึ้น
- O๗ รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาดินทำกินในพื้นที่ป่าทุกประเภท

๒.๒ ภัยคุกคาม (Threats: T)

- T๑ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตภาคการเกษตร
- T๒ ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมีผลกระทบต่อผลิตและราคาสินค้าเกษตร
- T๓ การเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตร ไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและการบริการ
- T๔ มาตรการกีดกันทางการค้า ส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้าเกษตร
- T๕ ราคابัญชีการผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น
- T๖ สถานการณ์โรคระบาดชนิดใหม่ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น
- T๗ หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร

ตาราง ๓๘ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด

จุดแข็ง (Strength)	จุดอ่อน (Weakness)
S๑ จังหวัดสตูลมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมงและปศุสัตว์ สามารถเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ S๒ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในจังหวัดสตูลมีการบูรณาการการทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ S๓ เกษตรกรมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาดั้งเดิมผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่และคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ในการด้านการเกษตร S๔ มีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีอุทยานธรณีโลก เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร S๕ มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นป่าชายเลนที่มีสภาพสมบูรณ์อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์เหมาะแก่การเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน S๖ มีพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำการประมง S๗ มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินและมีภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho ๑:๔๐๐๐) ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด เพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตรและมินวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน S๘ มีแผนที่การบริหารจัดการเกษตรที่เหมาะสม (Agri-Map) ครอบคลุมทั้งจังหวัดเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม S๙ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูงเหมาะแก่การดำเนินการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว S๑๐ มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร S๑๑ จังหวัดสตูลเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐานเพื่อรองรับการเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาล ตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน S๑๒ มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน S๑๓ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าเกษตรในการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุนการผลิตสินค้า S๑๔ มีการบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบครอบคลุมเขตพื้นที่ชลประทานและมีการแบ่งหน้าที่ รับผิดชอบที่ชัดเจน S๑๕ มีการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงที่เข้มแข็งสามารถควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมายได้ดี ทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น S๑๖ มีจำปาอะสตูลเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI)	W๑ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก และคนรุ่นใหม่หันไปประกอบอาชีพอื่น W๒ กลุ่มเกษตรกรรวมกลุ่มไม่เข้มแข็งและขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย W๓ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ W๔ พื้นที่นอกเขตชลประทานขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้ง W๕ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรน้อย และพื้นที่บางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ W๖ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) สินค้าทางการเกษตรน้อย W๗ ไม่มีตลาดกลางกระจายสินค้าเกษตร W๘ พื้นที่ทำการประมงมีจำกัด W๙ เกษตรกรมีหนี้สินและมีอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพการเกษตรที่มีดอกเบี้ยต่ำ

โอกาส (Opportunity)	ภัยคุกคาม (Threat)
๐๑ นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมีนโยบายสำคัญ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่, Zoning by agri-map, เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน, คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น ๐๒ ภาคเกษตรมีการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม สร้างสรรค์ ๔.๐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตลาด การสื่อสาร ๐๓ ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรหลายช่องทาง ๐๔ ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ๐๕ มีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ตลอดทั้งการท่องเที่ยว ๐๖ นักท่องเที่ยวมุสลิมมาท่องเที่ยวในจังหวัดทำให้มีความต้องการสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ฮาลาลเพิ่มมากขึ้น ๐๗ รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินในพื้นที่ป่าทุกประเภท	T๑ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร T๒ ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมีผลกระทบต่อการผลิตและราคาสินค้าเกษตร T๓ การเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตร ไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและการบริการ T๔ มาตรการกีดกันทางการค้า ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกสินค้าเกษตร T๕ ราคابัญชีการผลิตทางการเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น T๖ สถานการณ์โรคระบาดชนิดใหม่ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น T๗ หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร

การจัดทำ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ตารางที่ ๓๙ TOWS Matrix เพื่อกำหนดกลยุทธ์

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	S จุดแข็ง (ภายใน) S๑ จังหวัดสตูลมีสภาพภูมิประเทศเหมาะสมในการทำเกษตรที่หลากหลายทั้งด้านพืช ประมงและปศุสัตว์ สามารถเพิ่มทางเลือกในการประกอบอาชีพ S๒ หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานภาคีเครือข่ายในจังหวัดสตูลมีการบูรณาการ การทำงานร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพ S๓ เกษตรกรมีองค์ความรู้ภูมิปัญญาดั้งเดิมผสมผสานกับเทคโนโลยีสมัยใหม่และคิดค้นนวัตกรรมมาใช้ใน ด้านการเกษตร S๔ มีทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม และมีอุทยานธรณีโลก เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร S๕ มีพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เป็นป่าชายเลนที่มีสภาพสมบูรณ์ อยู่ในเขตป่าอนุรักษ์เหมาะแก่การเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำวัยอ่อน S๖ มีพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลที่เหมาะสมต่อการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการทำการประมง S๗ มีฐานข้อมูลทรัพยากรดินและมีภาพถ่ายทางอากาศสี (Ortho ๑:๔๐๐๐) ครอบคลุมทั่วทั้งจังหวัด เพื่อใช้ในการพัฒนาด้านการเกษตรและมีนวัตกรรมด้านการพัฒนาที่ดิน	W จุดอ่อน (ภายใน) W๑ เกษตรกรส่วนใหญ่มีอายุมาก และคนรุ่นใหม่หันไปประกอบอาชีพอื่น W๒ กลุ่มเกษตรกรรวมกลุ่มไม่เข้มแข็งและขาดการเชื่อมโยงเครือข่าย W๓ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ W๔ พื้นที่นอกเขตชลประทานขาดแคลนแหล่งน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้ง W๕ เกษตรกรมีพื้นที่ถือครองทางการเกษตรน้อย และพื้นที่บางส่วนไม่มีเอกสารสิทธิ์ W๖ การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) สินค้าทางการเกษตรน้อย W๗ ไม่มีตลาดกลางกระจายสินค้าเกษตร W๘ พื้นที่ทำการประมงมีจำกัด W๙ เกษตรกรมีหนี้สินและมีอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพการเกษตรที่มีดอกเบี้ยต่ำ
--	--	--

	<u>S จุดแข็ง (ภายใน)</u> S๘ มีแผนที่การบริหารจัดการเกษตรที่เหมาะสม (Agri-Map) ครอบคลุมทั้งจังหวัดเกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์ในการวางแผนการผลิตที่เหมาะสม S๙ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินสูง เหมาะแก่การดำเนินการด้านการเกษตรและการท่องเที่ยว S๑๐ มีพื้นที่ติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านเหมาะสมต่อการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตร S๑๑ จังหวัดสตูลเป็นเขตปลอดโรคระบาดสัตว์ สามารถพัฒนาการเลี้ยงสัตว์ให้มีมาตรฐานเพื่อรองรับการเป็นแหล่งผลิตอาหารฮาลาล ตลอดจนการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน S๑๒ มีสภาพภูมิสังคมที่เอื้อต่อการทำและพัฒนาตามแนวทางเกษตรกรรมยั่งยืน S๑๓ เกษตรกรมีการรวมกลุ่มการผลิตสินค้าเกษตรในการแปรรูปเพิ่มมูลค่าและลดต้นทุนการผลิตสินค้า S๑๔ มีการบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบครอบคลุมเขตพื้นที่ชลประทานและมีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบที่ชัดเจน S๑๕ มีการบังคับใช้กฎหมายด้านการประมงที่เข้มแข็งสามารถควบคุมการทำประมงที่ผิดกฎหมายได้ดี ทำให้ทรัพยากรสัตว์น้ำเพิ่มขึ้น S๑๖ มีจำปาดะสตูลเป็นสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ไทย (GI)	
--	--	--

O โอกาส (ภายนอก)	SO	WO
๐๑ นโยบายของรัฐให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการภาคการเกษตรเพิ่มมากขึ้น โดยมีนโยบายสำคัญ เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร, ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่, Zoning by agri-map ,เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน, คุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร เป็นต้น ๐๒ ภาคเกษตรมีการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม สร้างสรรค์ ๔.๐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตลาด การสื่อสาร ๐๓ ภาครัฐสนับสนุนงบประมาณด้านการเกษตรหลายช่องทาง ๐๔ ผู้บริโภคหันมาใส่ใจในสุขภาพ ทำให้มีความต้องการบริโภคสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ๐๕ มีโครงการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่ายอินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (IMT-GT) และการเข้าสู่ประชาคมเขตเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ที่เอื้ออำนวยต่อการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน ตลอดทั้งการท่องเที่ยว ๐๖ นักท่องเที่ยวมุสลิมมาท่องเที่ยวในจังหวัดทำให้มีความต้องการสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ฮาลาลเพิ่มมากขึ้น ๐๗ รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขปัญหาดินทำกินในพื้นที่ป่าทุกประเภท	กลยุทธ์ S_{๒,๓,๑๓}O_{๑,๒,๓} - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร S_{๑,๒,๓,๔,๘,๑๐,๑๒,๑๔}O_{๑,๒,๓,๔} - การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง S_{๒,๓,๘,๑๒}O_{๑,๒,๓} - ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร S_{๑,๒,๓,๔,๗,๘,๑๑,๑๒,๑๔,๑๖}O_{๑,๒,๓,๔,๖} - ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด S_{๒,๓,๖,๙,๑๐,๑๓,๑๖}O_{๑,๒,๓,๔,๕,๖} - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร S_{๒,๓,๑๐,๑๓,๑๖}O_{๑,๒,๓,๕,๖} - ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร S_{๒,๓,๕,๖,๑๔}O_๑ - พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร S_{๑,๑๒}O_๑ - ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม S_{๒,๗,๘}O_{๑,๒} - ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสมดุลและยั่งยืน S_๒O_๑ - เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ	กลยุทธ์ W_๑O_๑ - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer W_๒O_{๒,๓} - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร W_{๓,๔}O_{๑,๔} - พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร W_{๕,๙}O_{๑,๗} - ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการเกษตร W_{๖,๘}O_{๑,๒,๓,๔,๖} - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร W_๗O_{๑,๒,๓} - ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

T ภัยคุกคาม (ภายนอก)	ST	WT
T๑ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศส่งผลกระทบต่อการผลิตภาคการเกษตร T๒ ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองของโลกมีผลกระทบต่อการผลิตและราคาสินค้าเกษตร T๓ การเคลื่อนย้ายแรงงานภาคเกษตร ไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและการบริการ T๔ มาตรการกีดกันทางการค้า ส่งผลกระทบต่อส่งออกสินค้าเกษตร T๕ ราคาสินค้าเกษตรมีการผันผวนสูง T๖ สถานการณ์โรคระบาดชนิดใหม่ในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำมีแนวโน้มสูงขึ้น T๗ หน่วยงานภาครัฐมีบุคลากรจำกัดในการแก้ไขปัญหาที่ดินของเกษตรกร	<u>กลยุทธ์</u> S_{๒,๓,๘}T_๓ - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer S_{๒,๓,๑๓,๑๖}T_๒ - ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร S_{๒,๑๓}T_๕ - การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร S_๒T_๗ - เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ	<u>กลยุทธ์</u> W_{๑,๒}T_๓ - การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer W_๓T_{๑,๒} - พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

ส่วนที่ ๔

แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล

๑. วิสัยทัศน์ (Vision)

“จังหวัดสตูล เกษตรกรมั่นคง ภาคการเกษตรมั่งคั่ง ทรัพยากรการเกษตรยั่งยืน”

๒. พันธกิจ (Mission)

๒.๑ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพเกษตรกรสู่ เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer), สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง (Smart Group)

๒.๒ พัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ

๒.๓ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพตลอดโซ่อุปทานให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด และส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์

๒.๔ ส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

๒.๕ พัฒนาและเพิ่มศักยภาพองค์กรภาครัฐด้านการเกษตร

๓. เป้าประสงค์หลักการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด (Goals)

๓.๑ เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยเพิ่มศักยภาพเกษตรกรเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) สร้างและพัฒนารวมกลุ่มสู่สถาบันเกษตรกรที่เข้มแข็ง (Smart Group)

๓.๒ เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรยกระดับผลิตภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพมาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรให้ตอบสนองความต้องการของตลาด รวมทั้งพัฒนางานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ประโยชน์

๓.๓ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างภูมิคุ้มกันและปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization)

๓.๔ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและบริหารจัดการองค์กรภาครัฐ พัฒนาภาคการเกษตรสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน

๔. ประเด็นยุทธศาสตร์ (Strategic Issue)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพื่อสร้างความภาคภูมิใจในอาชีพเกษตรกร สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart) ส่งเสริมเกษตรกรเป็นเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เพื่อพัฒนาสู่สถาบันเกษตรกรเข้มแข็ง (Smart Group)

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนเกษตรกรที่ได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer

๒. จำนวนสถาบันเกษตรกรที่ได้รับการยกระดับความเข้มแข็ง

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

- ส่งเสริมและพัฒนาเยาวชนเกษตรกร
- การพัฒนาองค์ความรู้ของเกษตรกรสู่เกษตรกรมืออาชีพ
- ส่งเสริมการใช้นวัตกรรมในการผลิต
- การส่งเสริมและพัฒนาศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตร เช่น ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงชุมชน เป็นต้น
- การสร้างรายได้เสริมนอกภาคการเกษตร เช่น การใช้วัสดุในท้องถิ่นมาทำเป็นเครื่องมือเกษตร การท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นต้น
- สร้างความภาคภูมิใจและความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร

- ส่งเสริมการรวมกลุ่มในการพัฒนาอาชีพการเกษตร เช่น กลุ่มเกษตรกร กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ เป็นต้น
- ส่งเสริมการสร้างกลุ่มเครือข่ายในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร เช่น การเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มทั้งภายในและนอกจังหวัด
- พัฒนาระดับสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง Smart Group
- การสร้างตัวช่วยในการพัฒนาภาคการเกษตร เช่น อาสาสมัครเกษตร ปรากฏ์ชาวบ้าน
- ส่งเสริมและพัฒนาอาสาสมัครเกษตร
- ส่งเสริมการพัฒนาภาคการเกษตรแบบพลังประชารัฐอย่างมีส่วนร่วม โดยเกษตรกรต้นแบบ ปรากฏ์ชาวบ้าน สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน

กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

- ส่งเสริมการทำการเกษตรผสมผสาน
- ส่งเสริมการทำการเกษตรตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่
- ส่งเสริมการเกษตรยังชีพในครัวเรือน
- ส่งเสริมการปลูกพืชแซมและพืชร่วม
- ส่งเสริมโครงการพระราชดำริตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ส่งเสริมการทำบัญชีต้นทุน/บัญชีครัวเรือน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรโดยนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ประโยชน์
๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์ม/โรงงาน ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน(GAP, GMP, HACCP สินค้า GI Pre GAPและ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น) (แห่ง)
๒. จำนวนชนิดสินค้าที่มีการพัฒนาตามนโยบายเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) (ชนิด)

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร

- ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตร ตั้งแต่ระดับการผลิต การแปรรูปและการตลาด

- ส่งเสริมการนำงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ด้านการเกษตร
- ส่งเสริมและรวบรวมภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในด้านเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน เช่น GAP, GMP, HACCP, สินค้า GI , Pre GAP และ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

- สนับสนุนการปรับเปลี่ยนการผลิตตามศักยภาพความเหมาะสมของพื้นที่และความต้องการของตลาด (Zoning by Agri-Map)

- ส่งเสริมระบบการผลิตสินค้าเกษตรแบบแปลงใหญ่

- ส่งเสริมการผลิตการเกษตรแบบกลุ่มผลิต (Cluster) เครือข่ายวิสาหกิจและเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming)

- สนับสนุนความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน
- ส่งเสริมการผลิตเพื่อความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร

- ส่งเสริมและพัฒนาการแปรรูปสินค้าเกษตร

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ มีเอกลักษณ์ และมูลค่าสูงตามความต้องการของตลาดเฉพาะกลุ่ม (Niche Market)

- ส่งเสริมและพัฒนาบรรจุภัณฑ์สินค้าเกษตร
- การสร้างมูลค่าเพิ่มวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

- สนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บริหารจัดการสินค้าเกษตรหรือตลาดสินค้าเกษตร
- การจัดงานมหกรรมสินค้าเกษตร
- การส่งเสริมตลาดชุมชน
- สร้างจังหวัดคู่ค้า
- ส่งเสริมการค้าชายแดน การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษและความร่วมมือระหว่างประเทศ
- ส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรออนไลน์ (E-Commerce)
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มผลิตภาคการเกษตรสู่การตลาดทั้งในและนอกจังหวัด

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพเกิดความสมดุล และยั่งยืน

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนพื้นที่ดินที่ได้รับการจัดการและฟื้นฟู (ไร่)
๒. จำนวนแหล่งน้ำในไร่นาและแหล่งน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและ น้ำได้รับการพัฒนาและฟื้นฟู
๓. จำนวนพื้นที่รับน้ำจากระบบชลประทานเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์ที่ ๑ พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรทางการเกษตร

- ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรดิน
- ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ
- ปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรประมง

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่เกษตรกร
- ส่งเสริมการนำวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตรมาใช้ให้เกิดประโยชน์
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร รวมทั้งผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร

ผลิตหรือประกอบธุรกิจการเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยนำหลักการสีเขียว (Green) มาใช้ในโซ่อุปทาน ตั้งแต่การเลือกใช้วัตถุดิบสีเขียว (Green Material) การจัดซื้อสีเขียว (Green Purchasing) การผลิตสีเขียว (Green Production) การบรรจุภัณฑ์สีเขียว (Green Packing) การตลาดสีเขียว (Green Markets) การสร้างตราสินค้าสีเขียว (Green Branding) และการขนส่งสีเขียว (Green Logistics)

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสมดุลและยั่งยืน

- ส่งเสริมการบริหารจัดการพื้นที่การเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น การปลูกพืชหลังฤดูเก็บเกี่ยว, การปลูกพืชแซมและพืชร่วม, การปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมงน้ำจืด แบบผสมผสาน เป็นต้น
- การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรมตามความเหมาะสมของพื้นที่ (Zoning)

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการองค์ภาครัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร เป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานแบบบูรณาการทั้งด้านบุคลากรการเกษตรภาครัฐ และกระบวนการทำงานให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีธรรมาภิบาล โปร่งใส และตรวจสอบได้
๒. พัฒนาศักยภาพการเกษตรภาครัฐให้เป็นมืออาชีพ (Smart Officers)

ตัวชี้วัด

๑. จำนวนบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพเพื่อก้าวสู่ Smart Officer
๒. จำนวนเกษตรกรเครือข่ายที่เป็นตัวช่วยในการปฏิบัติงานภาคการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และการถ่ายทอดสู่เกษตรกร

- ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากร เช่น การฝึกอบรม การศึกษาดูงาน เป็นต้น
- การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- การสร้างเครือข่ายช่วยปฏิบัติงาน เช่น อาสาสมัครเกษตร ประชาชนชาวบ้าน เป็นต้น
- การถ่ายทอดความรู้ผ่านสื่อ (Mass Media) เช่น โทรทัศน์ วิทยุ Social Media เป็นต้น
- การจัดทำแปลงเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ

- การจัดงบประมาณเฉพาะในการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
- การสร้างกลไกในการปฏิบัติงานทุกระดับ เช่น จังหวัด อำเภอ ตำบล
- ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาแบบประชารัฐ

กลยุทธ์ที่ ๓ การสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร

- สร้างและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- การพัฒนาศูนย์ข้อมูลด้านการเกษตร
- การสร้างเครือข่าย เพื่อเป็นตัวช่วยในการปฏิบัติงาน เช่น อาสาสมัครเกษตรปราชนู

ชาวบ้านรวมพลคนกระทรวงเกษตร เป็นต้น

๕. แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๖๕)

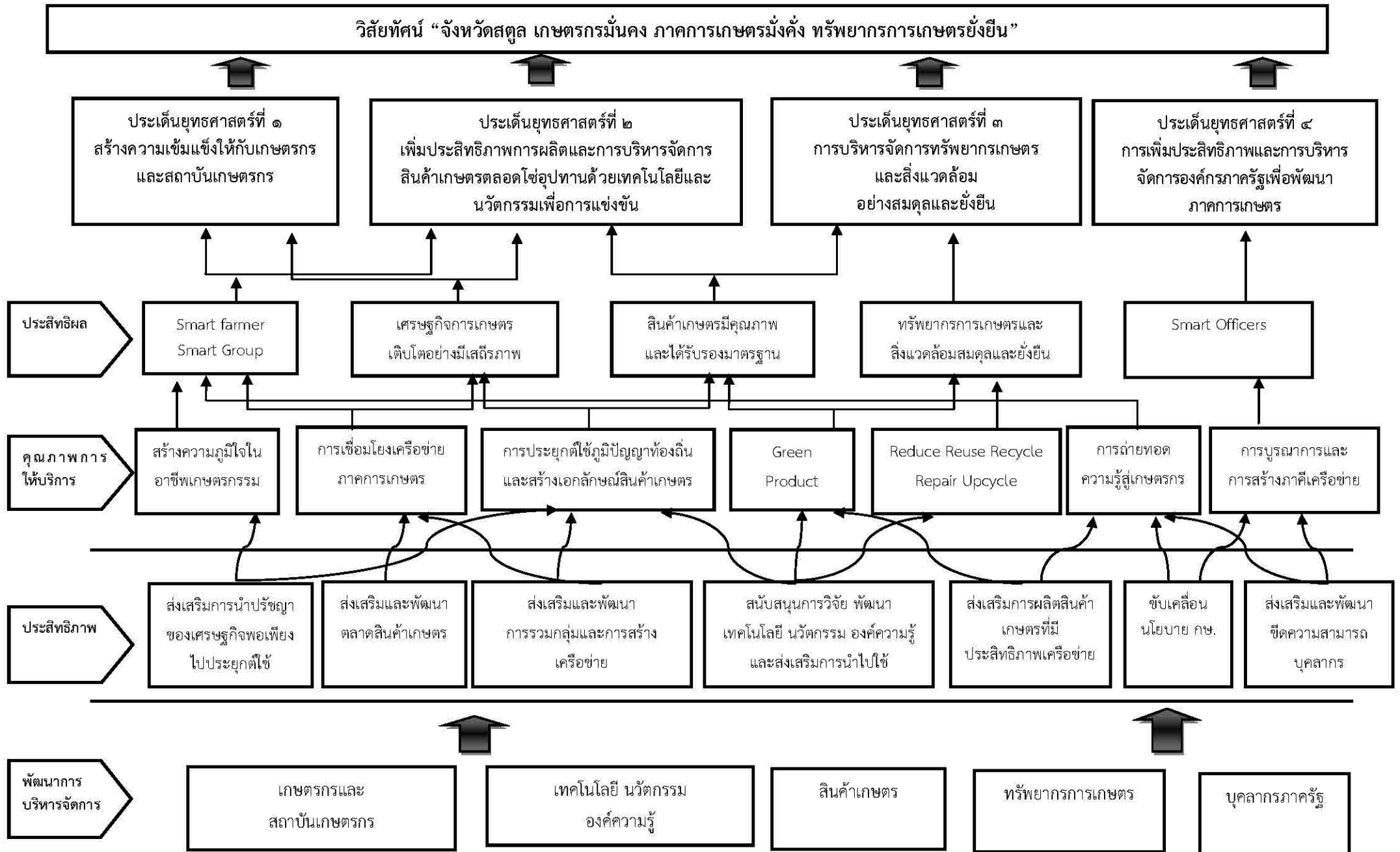
ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับ เกษตรกรและสถาบัน เกษตรกร	๑.๑ เพื่อสร้างความ ภาคภูมิใจในอาชีพ เกษตรกรกรม สามารถ พึ่งพาตนเองได้ โดยยึด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง	๑.๑ จำนวนเกษตรกรที่ ได้รับการพัฒนาสู่ Smart Farmer	๗๑๗ ราย	๗๑๗ ราย	๗๑๗ ราย	๗๑๗ ราย	๗๑๗ ราย	๓,๕๘๕ ราย	๑.๑ การส่งเสริม และสนับสนุนการ ทำการเกษตรตาม หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ๑.๒ การพัฒนา ศักยภาพเกษตรกร สู่การเป็น Smart Farmer
	๑.๒ เพื่อสร้างเกษตรกรรุ่น ใหม่ (Young Smart) ส่งเสริมเกษตรกรเป็น เกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer) เพื่อ พัฒนาสู่สถาบันเกษตรกร เข้มแข็ง (Smart Group)	๑.๒ จำนวนสถาบัน เกษตรกรที่ได้รับการ ยกระดับความเข้มแข็ง	๕๘ แห่ง	๕๘ แห่ง	๕๘ แห่ง	๕๘ แห่ง	๕๘ แห่ง	๕๘ แห่ง	๑.๓ การสร้างและ พัฒนาสถาบัน เกษตรกร และการ เชื่อมโยงเครือข่าย ภาคการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน	๒.๑ เพื่อสนับสนุนกระบวนการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตรไปสู่คุณภาพและมาตรฐานสินค้าเกษตรโดยนำผลงานวิจัย เทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ประโยชน์	๒.๑ จำนวนแปลง/จำนวนฟาร์ม/โรงงาน ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน(GAP, GMP, HACCP สินค้า GI Pre GAPและ เกษตรอินทรีย์ เป็นต้น) (แห่ง)	๖๘๐ ฟาร์ม ๑๔๔ แห่ง ๑๙ แปลง	๖๘๐ ฟาร์ม ๑๔๔ แห่ง ๑๙ แปลง	๖๘๐ ฟาร์ม ๑๔๔ แห่ง ๑๙ แปลง	๖๘๐ ฟาร์ม ๑๔๔ แห่ง ๑๙ แปลง	๖๘๐ ฟาร์ม ๑๔๔ แห่ง ๑๙ แปลง	๓,๔๐๐ ฟาร์ม ๗๒๐ แห่ง ๙๕ แปลง	๒.๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร ๒.๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด
	๒.๒ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการโซ่อุปทานสินค้าเกษตร	๒.๒ จำนวนชนิดสินค้าที่มีการพัฒนาตามนโยบายเขตเกษตรเศรษฐกิจ (Zoning) (ชนิด)	๓ แห่ง ๑,๐๘๐ ราย ๑๕ ราย	๓ แห่ง ๑,๐๘๐ ราย ๑๕ ราย	๓ แห่ง ๑,๐๘๐ ราย ๑๕ ราย	๓ แห่ง ๑,๐๘๐ ราย ๑๕ ราย	๓ แห่ง ๑,๐๘๐ ราย ๑๕ ราย		๒.๓ ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร ๒.๔ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการ ทรัพยากรเกษตรและ สิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน	เพื่อให้เกิดการบริหาร จัดการทรัพยากรการเกษตร และสิ่งแวดล้อมอย่างมี ประสิทธิภาพเกิดความ สมดุล และยั่งยืน	๓.๑ จำนวนพื้นที่ดินได้รับ การจัดการและฟื้นฟู (ไร่)	๔๘ แห่ง	๔๘ แห่ง	๔๘ แห่ง	๔๘ แห่ง	๔๘ แห่ง	๒๔๐ แห่ง	๓.๑ ฟื้นฟูและ อนุรักษ์ทรัพยากร ทางการเกษตร
		๓.๒ จำนวนแหล่งน้ำในไร่นาและแหล่งน้ำเพื่อการ อนุรักษ์ดินและ น้ำได้รับ การพัฒนาและฟื้นฟู	๕๐ บ่อ	๕๐ บ่อ	๕๐ บ่อ	๕๐ บ่อ	๕๐ บ่อ	๒๕๐ บ่อ	๓.๒ ส่งเสริม การเกษตรที่เป็น มิตรกับสิ่งแวดล้อม ๓.๓ ส่งเสริมการ ใช้ที่ดินภาค การเกษตรให้เกิด ประโยชน์สูงสุด อย่างสมดุลและ ยั่งยืน
		๓.๓ จำนวนพื้นที่รับน้ำ จากระบบชลประทาน เพิ่มขึ้น	๔๖ แห่ง	๔๖ แห่ง	๔๖ แห่ง	๔๖ แห่ง	๔๖ แห่ง	๒๓๐ แห่ง	๓.๔ ฟื้นฟูและ อนุรักษ์ทรัพยากร ทางการเกษตร

ประเด็นยุทธศาสตร์	เป้าประสงค์	ตัวชี้วัด	ค่าเป้าหมาย						กลยุทธ์
			พ.ศ. ๒๕๖๑	พ.ศ. ๒๕๖๒	พ.ศ. ๒๕๖๓	พ.ศ. ๒๕๖๔	พ.ศ. ๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและ การบริหารจัดการองค์การ ภาครัฐเพื่อพัฒนาภาค การเกษตร	๔.๑ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารงานแบบบูรณา การทั้งด้านบุคลากร การเกษตรภาครัฐและ กระบวนการทำงานให้เกิด การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มี ธรรมาภิบาล โปร่งใส และ ตรวจสอบได้	๔.๑. จำนวนบุคลากรของ กระทรวงเกษตรและ สหกรณ์ที่ได้รับการพัฒนา ศักยภาพเพื่อก้าวสู่ Smart Officer	๑๔ ราย	๑๔ ราย	๑๔ ราย	๑๔ ราย	๑๔ ราย	๗๐ ราย	๔.๑ การพัฒนา องค์ความรู้แก่ เจ้าหน้าที่ และการ ถ่ายทอดสู่ เกษตรกร
	๔.๒ พัฒนาบุคลากร การเกษตรภาครัฐให้เป็น มืออาชีพ(Smart Officers)	๔.๒ จำนวนเกษตรกร เครือข่ายที่เป็นตัวช่วยใน การปฏิบัติงานภาค การเกษตร	๑๗๐ ราย	๑๗๐ ราย	๑๗๐ ราย	๑๗๐ ราย	๑๗๐ ราย	๘๕๐ราย	๔.๒ เสริมสร้างการ ปฏิบัติงานแบบ บูรณาการ

๖. แผนที่ยุทธศาสตร์ (Strategy Map)

ส่วนที่ ๕

โครงการภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์ตามแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕)

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง	กรมการข้าว	-	๕๕,๕๐๐	๕๕,๕๐๐	๕๕,๕๐๐	๕๕,๕๐๐	๒๒๒,๐๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมการข้าว	-	๖๖,๘๐๐	๖๖,๘๐๐	๖๖,๘๐๐	๖๖,๘๐๐	๒๖๗,๒๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชสินค้าเกษตร	กรมวิชาการเกษตร	-	๑๔๗,๙๐๐	๑๔๗,๙๐๐	๑๔๗,๙๐๐	๑๔๗,๙๐๐	๕๙๑,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-
	พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer	กรมประมง	๓๑๑,๖๐๐	๑๖๓,๒๐๐	๑๖๓,๒๐๐	๑๖๓,๒๐๐	๑๖๓,๒๐๐	๙๖๔,๔๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมพัฒนาที่ดิน	-	๖๙,๓๐๐	๖๙,๓๐๐	๖๙,๓๐๐	๖๙,๓๐๐	๒๗๗,๒๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๐๗,๐๐๐	๒๖๘,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๙๙๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรกรมยั่งยืน	กรมส่งเสริมการเกษตร	-	๔๐,๕๐๐	๔๐,๕๐๐	๔๐,๕๐๐	๔๐,๕๐๐	๑๖๒,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๖๙๙,๖๕๐	๘๓๒,๓๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๓,๐๓๑,๙๕๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยววิถีเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๔,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๗,๐๐๐	๔๒,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๒๕๑,๘๘๐	๑๘๒,๘๕๐	๑๘๒,๘๕๐	๑๘๒,๘๕๐	๑๘๒,๘๕๐	๙๘๓,๒๘๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	พัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer	กรมประมง	๑๓๑,๘๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๓๑๑,๘๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	ศูนย์พัฒนาเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมประมง	๑๗๑,๘๐๐	๒๐๔,๕๐๐	๒๐๔,๕๐๐	๒๐๔,๕๐๐	๒๐๔,๕๐๐	๙๘๙,๘๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล
	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	กรมปศุสัตว์	๑๐๐,๐๐๐	๕๙,๘๐๐	๕๙,๘๐๐	๕๙,๘๐๐	๕๙,๘๐๐	๓๓๙,๒๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-
	พัฒนาสมาชิกสหกรณ์เป็นสมาชิกปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	กรมส่งเสริมสหกรณ์	-	๒๓,๒๐๐	๒๓,๒๐๐	๒๓,๒๐๐	๒๓,๒๐๐	๙๒,๘๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมสหกรณ์	๕๘,๐๐๐	๓๑,๐๐๐	๓๑,๐๐๐	๓๑,๐๐๐	๓๑,๐๐๐	๑๘๒,๐๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพภายใต้โครงการจัดที่ดินตามนโยบายรัฐบาล	กรมส่งเสริมสหกรณ์	-	๑๔,๘๐๐	๑๔,๘๐๐	๑๔,๘๐๐	๑๔,๘๐๐	๕๙,๒๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	สร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มเกษตรกร เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการผลิตและการตลาด	กรมส่งเสริมสหกรณ์	-	๘,๖๐๐	๘,๖๐๐	๘,๖๐๐	๘,๖๐๐	๓๔,๔๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๒๙,๐๐๐	๓๕,๔๐๐	๓๕,๔๐๐	๓๕,๔๐๐	๓๕,๔๐๐	๑๗๐,๖๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง (Smart Farmer)	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๖๕,๗๐๐	๗๙,๖๘๐	๘๐,๐๐๐	๘๘,๐๐๐	๙๖,๐๐๐	๔๐๙,๓๘๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาผู้แทนเกษตรกร	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๒๒,๕๕๐	๒๔,๒๒๐	๒๔,๒๒๐	๒๔,๒๒๐	๒๔,๒๒๐	๑๑๙,๔๓๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการสร้างและพัฒนาเกษตรกรรุ่นใหม่	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๖๕,๖๘๐	๖๖,๘๘๐	๖๖,๘๘๐	๖๖,๘๘๐	๖๖,๘๘๐	๓๓๓,๒๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมเกษตรกรให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ	กรมปศุสัตว์	-	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	๘๐๐,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-
	โครงการศูนย์การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมปศุสัตว์	๑๓๘,๙๐๐	๑๔๑,๓๐๐	๑๔๑,๓๐๐	๑๔๑,๓๐๐	๑๔๑,๓๐๐	๗๐๔,๑๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการ Smart ONIE เพื่อสร้าง Smart Farmer	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๕๔๗,๒๐๐	๑๓๑,๘๒๐	-	-	-	๖๗๙,๐๒๐	สำนักงาน กศน.จังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	๓๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรด้านพืช	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-	๒๐๐,๐๐๐	-	๒๐๐,๐๐๐	-	๔๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรด้านปศุสัตว์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-	๑๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรด้านประมง	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-	๑๐๐,๐๐๐	-	-	-	๑๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-
	ฝึกอบรมฝีมือแรงงานผู้สูงอายุเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพ สาขาการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มผลผลิต/เพิ่มรายได้	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสตูล	-	๒๙,๙๐๐	-	-	-	๒๙,๙๐๐	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสตูล	-
การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกรและการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร	โครงการพัฒนาสถาบันเกษตรกร	การยางแห่งประเทศไทย	๔๔๔,๖๐๐	๕๕๕,๔๐๐	๕๕๕,๔๐๐	๕๕๕,๔๐๐	๕๕๕,๔๐๐	๒,๖๖๖,๒๐๐	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล	-
	โครงการขับเคลื่อนการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๙๖,๘๐๐	๑๖๘,๔๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๘๑๕,๒๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมเคหกิจเกษตรเพื่อความมั่นคงด้านอาหารในครัวเรือนและชุมชน	กรมส่งเสริมการเกษตร	๕๒,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๑๘๒,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพองค์กรเกษตรกร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๒๐,๒๐๐	๘๗,๘๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๔๘,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการอาสาสมัครเกษตรกร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๗๘,๘๐๐	๔๙,๕๘๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๒๔๘,๓๘๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	ค่าใช้จ่ายสนับสนุนโครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๕๒,๔๐๐	๑๔๔,๑๐๐	๑๔๔,๑๐๐	๑๔๔,๑๐๐	๑๔๔,๑๐๐	๗๑๘,๘๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายปราชญ์ชาวบ้าน	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๖๒,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๕๙๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	-
	โครงการพัฒนาศูนย์เครือข่ายประชาชน ชาวบ้าน	สำนักงาน ปลัดกระทรวง เกษตรและ สหกรณ์	๑๖๒,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๑๐๘,๐๐๐	๕๙๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและ สหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนากลุ่มอาชีพประชาชนในถิ่น ทุรกันดารฯ	กรมตรวจบัญชี สหกรณ์	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑,๐๐๐	๕,๐๐๐	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สตูล	-
	โครงการสร้างความเชื่อมั่นต่อการทำธุรกรรม ทางการเงินของสมาชิกสหกรณ์	กรมตรวจบัญชี สหกรณ์	๒๑,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๑๘,๐๐๐	๙๓,๐๐๐	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สตูล	-
	โครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เศรษฐกิจการเงินขั้นพื้นฐานแก่สมาชิก สหกรณ์	กรมตรวจบัญชี สหกรณ์	๘๑,๔๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	๔๐๑,๔๐๐	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สตูล	-
	ตรวจสอบบัญชีประจำปีสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	กรมตรวจบัญชี สหกรณ์	๓,๓๙๙,๙๑๐	๓,๔๙๖,๖๗๐	๓,๔๙๖,๖๗๐	๓,๔๙๖,๖๗๐	๓,๔๙๖,๖๗๐	๑๗,๓๘๖,๕๙๐	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สตูล	-
	พัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการด้าน การเงินและบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกร	กรมตรวจบัญชี สหกรณ์	-	๑๐,๒๐๐	๑๐,๒๐๐	๑๐,๒๐๐	๑๐,๒๐๐	๔๐,๘๐๐	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สตูล	-
	ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกรใน พื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๗๔,๖๐๐	๗๙,๕๐๐	๗๙,๕๐๐	๗๙,๕๐๐	๗๙,๕๐๐	๓๙๒,๖๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจ ของสหกรณ์ภาคการเกษตรและกลุ่ม เกษตรกร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๑,๙๘๗,๓๐๐	๗๘,๕๐๐	๗๘,๕๐๐	๗๘,๕๐๐	๗๘,๕๐๐	๒,๓๐๑,๓๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	พัฒนาศักยภาพการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ ภาคการเกษตรและกลุ่มเกษตรกร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	-	๖๙,๐๐๐	๖๙,๐๐๐	๖๙,๐๐๐	๖๙,๐๐๐	๒๗๖,๐๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	สนับสนุนการพัฒนาสถาบันเกษตรกรใน รูปแบบประชารัฐ	กรมส่งเสริม สหกรณ์	-	๑๐๓,๖๐๐	๑๐๓,๖๐๐	๑๐๓,๖๐๐	๑๐๓,๖๐๐	๔๑๔,๔๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	พัฒนาบุคลากร และกลุ่มเกษตรกร	กรมส่งเสริม สหกรณ์	-	๔๒,๑๐๐	๔๒,๑๐๐	๔๒,๑๐๐	๔๒,๑๐๐	๑๖๘,๔๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา/ประชาชน ทั่วไป	กรมส่งเสริม สหกรณ์	-	๕๕,๔๐๐	๕๕,๔๐๐	๕๕,๔๐๐	๕๕,๔๐๐	๒๒๑,๖๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	ส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์และกลุ่ม เกษตรกรให้มีความเข้มแข็งตามศักยภาพ	กรมส่งเสริม สหกรณ์	-	๒,๒๖๕,๙๐๐	๒,๒๖๕,๙๐๐	๒,๒๖๕,๙๐๐	๒,๒๖๕,๙๐๐	๙,๐๖๓,๖๐๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	การพัฒนาหอดินอาสาและหอดินน้อย	กรมพัฒนาที่ดิน	๑๗๓,๐๕๐	๑๗๓,๐๕๐	๑๗๓,๐๕๐	๑๗๓,๐๕๐	๑๗๓,๐๕๐	๘๖๕,๒๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการพัฒนาที่ดิน	กรมพัฒนาที่ดิน	๘๗,๗๕๐	๙๕,๗๕๐	๙๕,๗๕๐	๙๕,๗๕๐	๙๕,๗๕๐	๔๗๐,๗๕๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการพัฒนารูปรูปร่างชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๕๒,๗๕๐	๔๐,๔๐๐	๔๐,๔๐๐	๔๐,๔๐๐	๔๐,๔๐๐	๒๑๔,๓๕๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	-	๑๑๑,๙๐๐	๑๑๑,๙๐๐	๑๑๑,๙๐๐	๑๑๑,๙๐๐	๔๔๗,๖๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการขับเคลื่อนอนาคตสตูลด้านการเกษตร	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-
การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	กรมการข้าว	-	๒๐,๑๖๐	๒๐,๑๖๐	๒๐,๑๖๐	๒๐,๑๖๐	๘๐,๖๔๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมการข้าว	-	๔๕๔,๐๐๐	๔๕๔,๐๐๐	๔๕๔,๐๐๐	๔๕๔,๐๐๐	๑,๘๑๖,๐๐๐	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	กรมวิชาการเกษตร	-	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๗๐,๐๐๐	๒๘๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยพัฒนาการเกษตร	-
	ส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมประมง	-	๓,๖๐๐	๓,๖๐๐	๓,๖๐๐	๓,๖๐๐	๑๔,๔๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ฯ	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๖,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๕๘,๐๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาและรณรงค์การใช้หญ้าแฝก	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	-	๑๑,๒๐๐	๑๑,๒๐๐	๑๑,๒๐๐	๑๑,๒๐๐	๔๔,๘๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทย	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	-	๒๔,๔๐๐	๒๔,๔๐๐	๒๔,๔๐๐	๒๔,๔๐๐	๙๗,๖๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ (อพ.สธ.)	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	-	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๔๔,๐๐๐	๑๗๖,๐๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมส่งเสริมการเกษตร	๒๗๘,๐๐๐	๑๔๗,๘๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๘๑๕,๘๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	-	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ฯ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	-	๔๕,๓๓๐	๔๕,๓๓๐	๔๕,๓๓๐	๔๕,๓๓๐	๑๗๗,๓๒๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการปลูกจิตสำนึกรักษ์เกษตร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนและชุมชน	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	๑,๕๙๕,๒๐๐	-	-	-	๑,๕๙๕,๒๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	-
	โครงการปลูกจิตสำนึกรักษ์เกษตรในโรงเรียน	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	-	๑,๒๘๘,๙๐๐	-	-	๑,๒๘๘,๙๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	เกษตรทฤษฎีใหม่	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๔๔,๑๕๐	๑๘๖,๔๓๐	๑๘๖,๔๓๐	๑๘๖,๔๓๐	๑๘๖,๔๓๐	๘๘๙,๙๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๕๑,๖๕๐	๕๓,๗๓๐	๕๓,๗๓๐	๕๓,๗๓๐	๕๓,๗๓๐	๓๖๖,๕๗๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารฯ	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๕,๗๕๐	๑๒,๒๐๐	๑๒,๒๐๐	๑๒,๒๐๐	๑๒,๒๐๐	๖๔,๕๕๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรที่ทำบัญชีได้ใช้บัญชีเป็น	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๖,๐๐๐	๑๓,๖๐๐	๑๓,๖๐๐	๑๓,๖๐๐	๑๓,๖๐๐	๗๐,๔๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรให้ใช้ข้อมูลทางบัญชีอย่างยั่งยืน	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๘,๐๐๐	๖,๘๐๐	๖,๘๐๐	๖,๘๐๐	๖,๘๐๐	๓๕,๒๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	โครงการส่งเสริมการจัดทำบัญชีต้นทุนอาชีพแก่เกษตรกร	กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	๑๗๔,๖๐๐	๑๗๘,๖๐๐	๑๗๘,๖๐๐	๑๗๘,๖๐๐	๑๗๘,๖๐๐	๘๘๙,๐๐๐	สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์สตูล	-
	คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	กรมประมง	๒๐,๐๐๐.๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๑๓,๐๐๐	๗๒,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	-
	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมปศุสัตว์	๒๒๑,๐๒๐	๑๒๙,๔๐๐	๑๒๙,๔๐๐	๑๒๙,๔๐๐	๑๒๙,๔๐๐	๗๓๘,๖๒๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-
	ส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่	กรมปศุสัตว์	๔๘๒,๖๕๐	๔๒๙,๙๘๐	๔๒๙,๙๘๐	๔๒๙,๙๘๐	๔๒๙,๙๘๐	๒,๒๐๒,๕๗๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-
	เกษตรผสมผสาน	กรมส่งเสริมสหกรณ์	-	๑๒๑,๖๐๐	๑๒๑,๖๐๐	๑๒๑,๖๐๐	๑๒๑,๖๐๐	๔๘๖,๔๐๐	สำนักงานสหกรณ์จังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการให้การส่งเสริม	การยางแห่งประเทศไทย	๑๗๒,๗๗๘,๙๐๐	๑๘๑,๖๐๗,๘๐๐	๑๘๑,๖๐๗,๘๐๐	๑๘๑,๖๐๗,๘๐๐	๑๘๑,๖๐๗,๘๐๐	๘๙๙,๔๐๐,๑๐๐	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล	-
	แผนปฏิบัติการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเกษตรกร (ฝึกอบรม)	การยางแห่งประเทศไทย	๒๙๖,๑๖๐	๔๒๖,๖๐๐	๔๒๖,๖๐๐	๔๒๖,๖๐๐	๔๒๖,๖๐๐	๒,๐๐๒,๕๖๐	การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล	-
	สนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	กรมประมง	๑๕๒,๐๖๐	๑๔๖,๓๘๐	๑๔๖,๓๘๐	๑๔๖,๓๘๐	๑๔๖,๓๘๐	๗๓๗,๕๘๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	กรมพัฒนาที่ดิน	๑๒๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๙๐,๐๐๐	๔๘๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ในเขตปฏิรูปที่ดิน	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๓๐,๗๐๐	๘๗,๑๐๐	๘๗,๑๐๐	๘๗,๑๐๐	๘๗,๑๐๐	๓๓๙,๑๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมระบบวนเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	๔๒,๐๐๐	๔๒,๐๐๐	๔๒,๐๐๐	๔๒,๐๐๐	๔๒,๐๐๐	๒๑๐,๐๐๐	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ	กรมส่งเสริมการเกษตร	-	๑๑๐,๐๐๐	๑๑๐,๐๐๐	๑๑๐,๐๐๐	๑๑๐,๐๐๐	๔๔๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ร.ด.ชด.)	กรมประมง	-	๒๑,๗๐๐	๒๑,๗๐๐	๒๑,๗๐๐	๒๑,๗๐๐	๘๖,๘๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	-
	สนับสนุนโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ด้านการประมง	กรมประมง	๑๕๘,๘๖๐	๑๕๕,๐๘๐	๑๕๕,๐๘๐	๑๕๕,๐๘๐	๑๕๕,๐๘๐	๗๗๙,๑๘๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล
	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	กรมวิชาการเกษตร	-	๖๔,๗๔๐	๖๔,๗๔๐	๖๔,๗๔๐	๖๔,๗๔๐	๒๕๘,๙๖๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	-
	คลินิกเกษตรเคลื่อนที่	กรมวิชาการเกษตร	-	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	-
	โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	กรมวิชาการเกษตร	-	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	-
	โครงการจัดกระบวนการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง	สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	๒๓๐,๔๐๐	๗๒,๘๐๐	-	-	-	๔๐๓,๒๐๐	สำนักงาน กศน. จังหวัดสตูล	-

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยเทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่มีความเหมาะสม โครงการส่งเสริมปลูกพืชอาหารสัตว์กระบือฯ	กรมปศุสัตว์	-	๓๓,๖๐๐	๓๓,๖๐๐	๓๓,๖๐๐	๓๓,๖๐๐	๑๓๔,๔๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	-
	โครงการเลี้ยงสัตว์เพื่อความมั่นคงในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	๔,๗๔๙,๒๐๐	-	-	-	๔,๗๔๙,๒๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	-
	โครงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตพืชเพื่อใช้ประโยชน์พัฒนาสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม	กรมวิชาการเกษตร	-	๔๕๑,๔๔๑	๔๕๑,๔๔๑	๔๕๑,๔๔๑	๔๕๑,๔๔๑	๑,๘๐๕,๗๖๔	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-
	โครงการงานวิจัยด้านพืชและเทคโนโลยีการเกษตร	กรมวิชาการเกษตร	-	๔๒๐,๕๐๐	๔๒๐,๕๐๐	๔๒๐,๕๐๐	๔๒๐,๕๐๐	๑,๖๘๒,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-
	งานวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างหรือสะสมองค์ความรู้	กรมประมง	๒๒๗,๐๐๐	๓๓๕,๘๐๐	๓๓๕,๘๐๐	๓๓๕,๘๐๐	๓๓๕,๘๐๐	๑,๕๗๐,๒๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	ส่งเสริมข้อมูลทางวิชาการในส่วนของสถานีพัฒนาที่ดิน	กรมพัฒนาที่ดิน	-	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	การปรับปรุงแผนที่แปลงที่ดินตามมาตรฐาน RTK GNSS NETWORK	สำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	-	๑๙๕,๙๗๒	๑๙๕,๙๗๒	๑๙๕,๙๗๒	๑๙๕,๙๗๒	๗๘๓,๘๘๘	สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดสตูล	-
ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด	การพัฒนาสุขภาพสัตว์	กรมปศุสัตว์	-	๘๐๔,๐๐๐	๘๐๔,๐๐๐	๘๐๔,๐๐๐	๘๐๔,๐๐๐	๓,๒๑๖,๐๐๐	ค่านักกันสัตว์	-
	เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม บำบัดและขจัดสารโรคสัตว์	กรมปศุสัตว์	-	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	๑๘,๖๐๐	๗๔,๔๐๐	ค่านักกันสัตว์	-
	ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวเฉพาะ	กรมการข้าว	-	๖๘,๕๗๑	๖๘,๕๗๑	๖๘,๕๗๑	๖๘,๕๗๑	๒๗๔,๒๘๔	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวพัทลุง	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร	กรมวิชาการเกษตร	-	๓๗๔,๐๐๐	๓๗๔,๐๐๐	๓๗๔,๐๐๐	๓๗๔,๐๐๐	๑,๕๑๖,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-
	โครงการยกระดับคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	กรมวิชาการเกษตร	-	๑๙๘,๙๐๐	๑๙๘,๙๐๐	๑๙๘,๙๐๐	๑๙๘,๙๐๐	๗๙๕,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-
	โครงการสินค้าเกษตรมีคุณภาพได้มาตรฐาน	กรมวิชาการเกษตร	-	๖๕,๒๖๐	๖๕,๒๖๐	๖๕,๒๖๐	๖๕,๒๖๐	๒๖๑,๐๔๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตร	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรสู่มาตรฐาน	กรมประมง	๑๙,๔๐๐	๔๙,๘๐๐	๔๙,๘๐๐	๔๙,๘๐๐	๔๙,๘๐๐	๒๑๘,๖๐๐	สำนักงานประมง จังหวัดสตูล	- ศูนย์วิจัย และพัฒนา ประมงอันดา ม้นตอนล่าง (สตูล) - ศูนย์วิจัย และ พัฒนาการ เพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืด สตูล
	จัดระเบียบการประมงให้เป็นไปตามมาตรฐาน	กรมประมง	๑๕๗,๒๐๐	๒๐,๗๐๐	๒๐,๗๐๐	๒๐,๗๐๐	๒๐,๗๐๐	๒๔๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดสตูล	-
	ตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมง	กรมประมง	๒๙๙,๔๐๐	๑๗๗,๓๐๐	๑๗๗,๓๐๐	๑๗๗,๓๐๐	๑๗๗,๓๐๐	๑,๐๐๘,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดสตูล	-
	พัฒนาเกษตรกรอินทรีย์	กรมประมง	-	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๕๔,๐๐๐	๒๑๖,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดสตูล	-
	ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมประมง	-	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดสตูล	-
	ส่งเสริมเกษตรกรเชิงรุกด้านการประมง (Zoning by Agri-Map)	กรมประมง	-	๑๘๙,๐๐๐	๑๘๙,๐๐๐	๑๘๙,๐๐๐	๑๘๙,๐๐๐	๗๕๖,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเพาะเลี้ยง สัตว์น้ำจืดสตูล	-
	การเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในประเทศและ ส่งออก	กรมประมง	๓,๓๖๓,๖๐๐	๑,๒๕๔,๐๐๐	๑,๒๕๔,๐๐๐	๑,๒๕๔,๐๐๐	๑,๒๕๔,๐๐๐	๘,๓๗๙,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงอันดามัน ตอนล่าง (สตูล)	-
	จัดระเบียบการประมงให้เป็นมาตรฐาน	กรมประมง	๗๖๖,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑๕๐,๐๐๐	๑,๓๖๖,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงอันดามัน ตอนล่าง (สตูล)	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	ตรวจรับรองกัมมชีวิตส่งออกสาธารณรัฐ ประชาชนจีน	กรมประมง	-	๘๓,๙๐๐	๗๘๓,๙๐๐	๘๓,๙๐๐	๗๘๓,๙๐๐	๓,๑๓๕,๖๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงอันดามัน ตอนล่าง (สตูล)	-
	ตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าประมง	กรมประมง	-	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	๑๙๒,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงอันดามัน ตอนล่าง (สตูล)	-
	ตรวจสอบและรับรองมาตรฐานฟาร์ม เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	กรมประมง	-	๑,๒๕๒,๕๐๐	๑,๒๕๒,๕๐๐	๑,๒๕๒,๕๐๐	๑,๒๕๒,๕๐๐	๕,๐๑๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงอันดามัน ตอนล่าง (สตูล)	-
	เฝ้าระวังคุณภาพสิ่งแวดล้อมจากแหล่งน้ำ ธรรมชาติ	กรมประมง	-	๓๙๐,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๓๙๐,๐๐๐	๑,๕๖๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา ประมงอันดามัน ตอนล่าง (สตูล)	-
	โครงการเกษตรอินทรีย์	สำนักงานปฏิรูป ที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	๔๘,๗๕๐	๒๙,๒๐๐	๒๙,๒๐๐	๒๙,๒๐๐	๒๙,๒๐๐	๑๖๕,๕๕๐	สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตร ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการ เชิงรุก (Agri - Map)	สำนักงานปฏิรูป ที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	-	๕๘,๔๐๐	๕๘,๔๐๐	๕๘,๔๐๐	๕๘,๔๐๐	๒๓๓,๖๐๐	สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลง ใหญ่	สำนักงานปฏิรูป ที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	๓๐๓,๐๐๐	๖๒๒,๐๐๐	๖๒๒,๐๐๐	๖๒๒,๐๐๐	๖๒๒,๐๐๐	๒,๗๙๑,๐๐๐	สำนักงานการปฏิรูป ที่ดินจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิต สินค้าเกษตร	กรมส่งเสริม การเกษตร	-	๔๒,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๑๔๗,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-
	โครงการมทกรรมเกษตรสตูล	งบพัฒนาจังหวัด สตูล	-	-	๑,๙๕๐,๘๙๐	-	-	๑,๙๕๐,๘๙๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตไม้ผลสู่ มาตรฐานการส่งออก (ทุเรียน มังคุด)	งบภาคใต้	-	-	-	๕,๖๐๐,๐๐๐	-	๕,๖๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-
	โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่ เป็นอัตลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพของ พื้นที่ของภาค	กรมส่งเสริม การเกษตร	-	๘๑๔,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	-	-	๑,๓๑๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-
	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า เกษตร	กรมส่งเสริม การเกษตร	๑๒๖,๒๐๐	๖๕๒,๘๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๓๐๐,๐๐๐	๑,๖๗๙,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-
	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมส่งเสริม การเกษตร	๔,๕๒๗,๐๐๐	๒,๑๐๙,๙๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑๑,๑๓๖,๙๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	*

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการเกษตรอินทรีย์	กรมส่งเสริม การเกษตร	๙๐,๐๐๐	-	-	-	-	๙๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-
	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมประมง	๓๘๕,๓๕๐	๕๐๙,๖๐๐	๕๐๙,๖๐๐	๕๐๙,๖๐๐	๕๐๙,๖๐๐	๒,๔๒๓,๗๕๐	สำนักงานประมง จังหวัดสตูล	-
	พัฒนาศักยภาพด้านปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	-	๑,๕๐๕,๖๐๐	๑,๕๐๕,๖๐๐	๑,๕๐๕,๖๐๐	๑,๕๐๕,๖๐๐	๖,๐๒๒,๔๐๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิต สินค้าเกษตร	กรมปศุสัตว์	-	๑,๓๗๓,๓๐๐	๑,๓๗๓,๓๐๐	๑,๓๗๓,๓๐๐	๑,๓๗๓,๓๐๐	๕,๔๙๓,๒๐๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสตูล	-
	ระบบส่งเสริมการเกษตรแปลงใหญ่	กรมปศุสัตว์	๒๑๒,๓๐๐	๖๖,๓๐๐	๖๖,๓๐๐	๖๖,๓๐๐	๖๖,๓๐๐	๔๗๗,๕๐๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้า เกษตร	กรมปศุสัตว์	-	๓๓๑,๗๐๐	๓๓๑,๗๐๐	๓๓๑,๗๐๐	๓๓๑,๗๐๐	๑,๓๒๖,๘๐๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ และการสร้างมูลค่าสินค้าปศุสัตว์	งบประมาณจังหวัด สตูล	-	-	๑,๒๐๐,๕๘๐	๑,๒๐๐,๕๘๐	๑,๒๐๐,๕๘๐	๓,๖๐๑,๗๔๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสตูล	-
	ระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมส่งเสริม สหกรณ์	๒๓๕,๕๐๐	๑๓๗,๙๑๐	๑๓๗,๙๑๐	๑๓๗,๙๑๐	๑๓๗,๙๑๐	๗๘๗,๑๔๐	สำนักงานสหกรณ์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่	กรมการข้าว	-	๔๐๐,๘๑๗	๔๐๐,๘๑๗	๔๐๐,๘๑๗	๔๐๐,๘๑๗	๑,๖๐๓,๒๖๕	ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว พัทลุง	-
	โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่	กรมวิชาการ เกษตร	-	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๑๖๕,๐๐๐	๖๖๐,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและ พัฒนาการเกษตร	-
	โครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลง ใหญ่	กรมตรวจบัญชี สหกรณ์	๕๕๑,๘๓๐	๒๗๙,๔๗๐	๒๗๙,๔๗๐	๒๗๙,๔๗๐	๒๗๙,๔๗๐	๑,๖๖๙,๗๑๐	สำนักงานตรวจบัญชี สหกรณ์สตูล	-
	เกษตรอินทรีย์	กรมประมง	-	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๑๒,๐๐๐	๔๘,๐๐๐	สำนักงานประมง จังหวัดสตูล	-
	โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตร ตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิง รุก (Agri-Map)	กรมปศุสัตว์	-	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๙,๐๐๐	๓๖,๐๐๐	สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิต สินค้าเกษตร	กรมประมง	-	๑๗๔,๑๐๐	๑๗๔,๑๐๐	๑๗๔,๑๐๐	๑๗๔,๑๐๐	๖๙๖,๔๐๐	ด่านตรวจสัตว์น้ำ จังหวัดสตูล	-
	พัฒนาคุณภาพสินค้าประมงสู่มาตรฐาน	กรมประมง	๕๓,๘๔๐	๒๒๙,๐๐๐	๒๒๙,๐๐๐	๒๒๙,๐๐๐	๒๒๙,๐๐๐	๙๖๙,๘๔๐	ด่านตรวจสัตว์น้ำ จังหวัดสตูล	-
	การพัฒนามาตรฐานการผลิตปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	-	๑๓๑,๙๘๕	๑๓๑,๙๘๕	๑๓๑,๙๘๕	๑๓๑,๙๘๕	๕๒๗,๙๔๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์สตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	-	๗๘,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๒๒๘,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นจังหวัดสตูลให้ได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.)	งบกระทรวงอุตสาหกรรม	๒๓๔,๐๐๐	๒๓๔,๐๐๐	๒๓๔,๐๐๐	๒๓๔,๐๐๐	๒๓๔,๐๐๐	๑,๑๗๐,๐๐๐	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล	-
	โครงการโรงพยาบาลและอาหารปลอดภัยสนับสนุนเกษตรกรผลิตพืชผักเกษตรอินทรีย์มาตรฐาน GAP ส่งหน่วยงาน รพ.	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล	-	๗,๐๐๐	-	-	-	๗,๐๐๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล	-
	สนับสนุนให้เกษตรกรปลูกสมุนไพรเพื่อการแปรรูป(ขมิ้นชัน)	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล	-	๑๐,๐๐๐	-	-	-	๑๐,๐๐๐	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสตูล	-
ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตร	ปรับปรุงถนนลาดยางคลองส่งน้ำ ๑L- ๑L-LMC (ท่าแพร) ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ระยะทาง ๓.๐๐๐ กม.	กรมชลประทาน	-	๑๒,๗๖๕,๘๒๐	๑๒,๗๖๕,๘๒๐	๑๒,๗๖๕,๘๒๐	๑๒,๗๖๕,๘๒๐	๕๑,๐๖๓,๒๘๐	โครงการชลประทานสตูล	-
	ปรับปรุงถนนลาดยางคลองส่งน้ำ ๑L-LMC (ท่าแพร) ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ระยะทาง ๒.๕๐๐ กม.	กรมชลประทาน	-	๑๔,๒๐๐,๘๒๖	๑๔,๒๐๐,๘๒๖	๑๔,๒๐๐,๘๒๖	๑๔,๒๐๐,๘๒๖	๕๖,๘๐๓,๓๐๔	โครงการชลประทานสตูล	-
	ปรับปรุงถนนลาดยางคลองส่งน้ำ ๒L- ๑L-LMC (ท่าแพร) ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล ระยะทาง ๓.๐๘๔ กม.	กรมชลประทาน	-	๑๒,๙๗๔,๐๖๙	๑๒,๙๗๔,๐๖๙	๑๒,๙๗๔,๐๖๙	๑๒,๙๗๔,๐๖๙	๕๑,๘๙๖,๒๗๖	โครงการชลประทานสตูล	-
	กิจกรรมพัฒนาคุณภาพการผลิตไม้ผลสู่มาตรฐานการส่งออกภาคใต้	กรมส่งเสริมการเกษตร	-	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๔๕๐,๐๐๐	๑,๘๐๐,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตรแปรรูป	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๗,๖๐๐	๑๑๔,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๔๓๑,๖๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาศักยภาพการผลิตและเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรจังหวัดสตูล	จังหวัดสตูล	-	๒,๘๕๗,๗๐๐	๒,๘๕๗,๗๐๐	๒,๘๕๗,๗๐๐	๒,๘๕๗,๗๐๐	๑๑,๔๓๐,๘๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	กิจกรรมแปรรูปผลไม้เพื่อเพิ่มมูลค่าภาคใต้	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	๓๖๔,๐๐๐	-	-	-	๓๖๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้า (ไม้ผล)	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๙๔,๐๐๐	๕๑,๐๐๐	๕๑,๐๐๐	๕๑,๐๐๐	๕๑,๐๐๐	๓๙๘,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	สนับสนุนเกษตรกรชาวสวนยางรายย่อยประกอบอาชีพเสริม	กรมส่งเสริมการเกษตร	๖๙,๐๐๐	๖๖,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	-	๒๕๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	-	๑๒๖,๒๓๐	๑๒๖,๒๓๐	๑๒๖,๒๓๐	๓๗๘,๖๙๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-
	ส่งเสริมการเลี้ยงปูทะเลและปลานวลจันทร์ทะเลในบ่อดิน	กรมประมง	*	*	๒,๕๔๐,๘๐๐	*	*	๒,๕๔๐,๘๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ด้านประมงแก่กลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล	กรมประมง	-	-	๒,๕๖๕,๐๐๐	-	-	๒,๕๖๕,๐๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	-
	โครงการพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและผลิตภัณฑ์ด้านประมงแก่กลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล	กรมประมง	-	-	-	๑,๒๑๕,๙๐๐	-	๑,๒๑๕,๙๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	-
	โครงการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของอุตสาหกรรมในภูมิภาคเพื่อให้มีองค์ความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ บรรจภัณฑ์	งบกระทรวงอุตสาหกรรม	๔๑๖,๐๐๐	๔๑๖,๐๐๐	๔๑๖,๐๐๐	๔๑๖,๐๐๐	๔๑๖,๐๐๐	๒,๐๘๐,๐๐๐	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล	-
	โครงการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการ SMEs รองรับการท่องเที่ยวและอุทยานธรณีโลก	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	-	๑,๗๐๐,๐๐๐	-	-	๑,๗๐๐,๐๐๐	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล	-
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าทางเกษตรเพื่อพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรฐานรากสู่ความยั่งยืน	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	-	๙,๘๖๗,๕๐๐	-	-	๙,๘๖๗,๕๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	- สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล - สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล - สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล - สำนักงานประมงจังหวัดสตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	ฝึกอบรมฝีมือแรงงาน ๑. การแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเล ๒. การทำผลิตภัณฑ์สบู่และแชมพูจากสมุนไพร ๓. การแปรรูปผลิตภัณฑ์น้ำพริก ๔. การทำผลิตภัณฑ์สมุนไพร ๕. การทำผลิตภัณฑ์จีสาน	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสตูล	-	๑๑๙,๔๗๐	-	-	-	๑๑๙,๔๗๐	สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานสตูล	-
ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร	โครงการพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร	กรมส่งเสริมการเกษตร	-	๘๒,๐๐๐	๘๒,๐๐๐	๘๒,๐๐๐	๘๒,๐๐๐	๓๒๘,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าทางการเกษตร เพื่อพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรฐานราก	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	-	๙,๘๖๗,๕๐๐	-	-	-	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
	โครงการงานมหกรรมเกษตรสตูล กิจกรรมประกวดสัตว์	งบพัฒนาจังหวัดสตูล	-	-	๒๙๓,๘๗๐	๒๙๓,๘๗๐	๒๙๓,๘๗๐	๘๘๑,๖๑๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	-
	โครงการเกษตรแฟร์	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๕,๐๐๐,๐๐๐	องค์การบริหารส่วนจังหวัดสตูล	-

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
ฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากร ทางการเกษตร	กำจัดวัชพืชน้ำคลองระบาย ปตร.บ.โรย โครงการชลประทานสตูล ตำบล ปากน้ำ อำเภอลงู จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	๑๙๕,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๗๑๕,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	กำจัดวัชพืชน้ำฝายคลองท่าพร โครงการ ชลประทานสตูล ตำบลควนโดน อำเภอกวน โดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๒๗๓,๐๐๐	๒๗๓,๐๐๐	๒๗๓,๐๐๐	๒๗๓,๐๐๐	๑,๐๙๒,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	กำจัดวัชพืชน้ำอ่างเก็บน้ำบ้านน้ำหยา โครงการ ชลประทานสตูล ตำบลทุ่งนัย อำเภอกวน กาหลง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๙๕,๐๐๐	๑๙๕,๐๐๐	๑๙๕,๐๐๐	๑๙๕,๐๐๐	๗๘๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	บริหารการส่งน้ำ.โครงการชลประทาน . โครงการชลประทานสตูล ตำบลเกตรี อำเภอ เมือง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๒๕๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	บำรุงรักษาคล่องส่งน้ำสายซอย ฝายส่งน้ำ และบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทาน สตูล ตำบลบ้านควน อำเภอเมือง จังหวัด สตูล	กรมชลประทาน	-	๓๐,๓๐๐	๓๐,๓๐๐	๓๐,๓๐๐	๓๐,๓๐๐	๑๒๑,๒๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	บำรุงรักษาคล่องส่งน้ำสายซอย ฝายส่งน้ำ และบำรุงรักษาที่ ๓ โครงการชลประทาน สตูล ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมืองสตูล จังหวัด สตูล	กรมชลประทาน	-	๕๕,๒๐๐	๕๕,๒๐๐	๕๕,๒๐๐	๕๕,๒๐๐	๒๒๐,๘๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	บำรุงรักษาคล่องส่งน้ำสายใหญ่ ฝายส่งน้ำ และบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทาน สตูล ตำบลเกตรี อำเภอเมืองสตูล จังหวัด สตูล	กรมชลประทาน	-	๒๘๔,๗๐๐	๒๘๔,๗๐๐	๒๘๔,๗๐๐	๒๘๔,๗๐๐	๑,๑๓๘,๘๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	บำรุงรักษาคล่องส่งน้ำสายใหญ่ ฝายส่งน้ำ และบำรุงรักษาที่ ๓ โครงการชลประทาน สตูล ตำบลควนโดน อำเภอกวนโดน จังหวัด สตูล	กรมชลประทาน	-	๔๕๓,๓๐๐	๔๕๓,๓๐๐	๔๕๓,๓๐๐	๔๕๓,๓๐๐	๑,๘๑๓,๒๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	บำรุงรักษาทางลำเลียงใหญ่.โครงการ ชลประทานสตูล ตำบลฉลุง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๕๕๕,๒๐๐	๕๕๕,๒๐๐	๕๕๕,๒๐๐	๕๕๕,๒๐๐	๒,๑๘๐,๘๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	บำรุงรักษาฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๒ โครงการชลประทานสตูล ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๗๔,๐๐๐	๑๗๔,๐๐๐	๑๗๔,๐๐๐	๑๗๔,๐๐๐	๖๙๖,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	บำรุงรักษาฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๑ โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโดน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๒๘๗,๖๐๐	๒๘๗,๖๐๐	๒๘๗,๖๐๐	๒๘๗,๖๐๐	๑,๑๕๐,๔๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	โครงการก่อสร้างระบบประปาบ้านฝ้าง ๑๖ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลนิคมพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๕๐,๐๐๐,๐๐๐				๕๐,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมโครงการชลประทานอื่น เนื่องมาจากพระราชดำริตามข้อเสนอของ เกษตรกรในเขตจังหวัดสตูล ตำบลเกตุรี อำเภอมือ จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๓๙,๐๐๐	๑๓๙,๐๐๐	๑๓๙,๐๐๐	๑๓๙,๐๐๐	๕๕๖,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายคลองย่านอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลปาล์มพัฒนา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	๔,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายแควน้ำชีพร้าอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลควนกาหลง อำเภอกวนกาหลง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๒,๙๐๔,๖๕๓	๒,๙๐๔,๖๕๓	๒,๙๐๔,๖๕๓	๒,๙๐๔,๖๕๓	๑๑,๖๑๘,๖๑๒	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมระบบส่งน้ำฝายน้ดกธารปลิวอัน เนื่องมาจากพระราชดำริ ตำบลทุ่งหว้า อำเภอกันตัง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	บำรุงรักษาฝายส่งน้ำและบำรุงรักษาที่ ๓ โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโดน อำเภอกวนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๐๒,๑๕๐	๑๐๒,๑๕๐	๑๐๒,๑๕๐	๑๐๒,๑๕๐	๔๐๘,๖๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	แก้มลิงศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดสตูล ตำบลละงู อำเภอละงู จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๗,๘๐๔,๗๕๐	๑๗,๘๐๔,๗๕๐	๑๗,๘๐๔,๗๕๐	๑๗,๘๐๔,๗๕๐	๗๑,๒๑๙,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ชุดลอกคลองโดยรถขุดจ้างเหมา คลองฉลุง โครงการชลประทานสตูล ตำบลฉลุง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑,๑๕๑,๔๖๒	๑,๑๕๑,๔๖๒	๑,๑๕๑,๔๖๒	๑,๑๕๑,๔๖๒	๔,๖๐๕,๘๔๘	โครงการชลประทาน สตูล	-
	คันกั้นน้ำฝั่งซ้ายและอาคารประกอบคลองระบายสายใหญ่ ตำบลบ้านควน อำเภอมือ จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๑,๕๒๐,๒๐๒	๑๑,๕๒๐,๒๐๒	๑๑,๕๒๐,๒๐๒	๑๑,๕๒๐,๒๐๒	๔๖,๐๘๐,๘๐๘	โครงการชลประทาน สตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	ค่าควบคุมงานจ้างเหมาโครงการชลประทาน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๓๔,๕๔๔	๓๔,๕๔๔	๓๔,๕๔๔	๓๔,๕๔๔	๑๓๘,๑๗๖	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมคลองส่งน้ำ LMC (คุสน) โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนสตอ อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๒,๓๒๖,๗๓๘	๒,๓๒๖,๗๓๘	๒,๓๒๖,๗๓๘	๒,๓๒๖,๗๓๘	๙,๓๐๖,๙๕๒	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมคลองส่งน้ำ LMC (คุสน) ช่วง กม. ๑๑+๕๐๐ - ๑๒+๕๐๐ โครงการชลประทานสตูล ตำบลเกตรี อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๒,๒๕๐,๙๔๙	๒,๒๕๐,๙๔๙	๒,๒๕๐,๙๔๙	๒,๒๕๐,๙๔๙	๙,๐๐๓,๗๙๖	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมคันคลองระบบส่งน้ำ ทรบ.ห้วยใหญ่ โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๗๖๕,๙๐๐	๗๖๕,๙๐๐	๗๖๕,๙๐๐	๗๖๕,๙๐๐	๓,๐๖๓,๖๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมคันคลองระบายสายใหญ่ (ท่าแพร) โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๓,๙๑๐,๓๑๘	๓,๙๑๐,๓๑๘	๓,๙๑๐,๓๑๘	๓,๙๑๐,๓๑๘	๑๕,๖๔๑,๒๗๒	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำ ๑L-๑L-LMC (ท่าแพร) โครงการชลประทานสตูล ตำบลฉลุง อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๓,๙๕๐,๓๑๒	๓,๙๕๐,๓๑๒	๓,๙๕๐,๓๑๒	๓,๙๕๐,๓๑๒	๑๕,๘๐๓,๒๔๘	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำ ๑L-LMC (ท่าแพร) โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๒,๔๑๒,๐๘๑	๒,๔๑๒,๐๘๑	๒,๔๑๒,๐๘๑	๒,๔๑๒,๐๘๑	๙,๖๔๘,๓๒๔	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำ ๒L-๑L-LMC (ท่าแพร) โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๔,๑๕๐,๙๖๙	๔,๑๕๐,๙๖๙	๔,๑๕๐,๙๖๙	๔,๑๕๐,๙๖๙	๑๖,๖๐๓,๘๗๖	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมคันคลองส่งน้ำ LMC (คุสน) ช่วง กม. ๗+๖๕๐-๘+๐๐๐ โครงการชลประทานสตูล ตำบลฉลุง อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๙๔๒,๒๐๓	๙๔๒,๒๐๓	๙๔๒,๒๐๓	๙๔๒,๒๐๓	๓,๗๖๘,๘๑๒	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมเครื่องก้วานบานระบายน้ำทรบ.ปากคลองคุสน โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๑๒๐,๐๐๐	๔๘๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมท่อลอดถนนที่ กม.๐+๘๗๙ และถนนคันคลองส่งน้ำ ๑R-๑L-LMC กม. ๐+๐๐๐-๒+๓๐๐ จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๖,๗๕๑,๐๐๐	๖,๗๕๑,๐๐๐	๖,๗๕๑,๐๐๐	๖,๗๕๑,๐๐๐	๒๗,๐๐๔,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	ซ่อมแซมบานระบายน้ำปตร.ท่าแพ โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๗๙๖,๑๐๔	๗๙๖,๑๐๔	๗๙๖,๑๐๔	๗๙๖,๑๐๔	๓,๑๘๔,๔๑๖	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมบานระบายน้ำปตร.บาโรย โครงการ ชลประทานสตูล ตำบลปากน้ำ อำเภอละงู จังหวัดสตูล ๑ รายการ	กรมชลประทาน	-	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๗๐๐,๐๐๐	๒,๘๐๐,๐๐๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ซ่อมแซมฝายคลองท่าแพพร้อมระบบส่งน้ำ โครงการชลประทานสตูล ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๙,๗๙๙,๖๙๗	๑๙,๗๙๙,๖๙๗	๑๙,๗๙๙,๖๙๗	๑๙,๗๙๙,๖๙๗	๗๙,๑๙๘,๗๘๘	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ประตูระบายน้ำสันใหม่และอาคารประกอบ ตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๔๘,๘๗๙,๙๖๘				๔๘,๘๗๙,๙๖๘	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ระบบท่อส่งน้ำบ้านกาแบง ตำบลแหลมสน อำเภอละงู จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๕,๙๓๔,๖๙๘	๕,๙๓๔,๖๙๘	๕,๙๓๔,๖๙๘	๕,๙๓๔,๖๙๘	๒๓,๗๓๘,๗๙๒	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ระบบส่งน้ำคลอง LMC (คู่สน) กม.๖+๒๐๐ ตำบลย่านซื่อ อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๖,๕๓๒,๙๓๔	๖,๕๓๒,๙๓๔	๖,๕๓๒,๙๓๔	๖,๕๓๒,๙๓๔	๒๖,๑๓๑,๗๓๖	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ระบบส่งน้ำฝายคู่สน กม.๐+๐๘๐ คลอง ๑R-LMC ตำบลบ้านควน อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๐,๙๘๔,๒๗๑	๑๐,๙๘๔,๒๗๑	๑๐,๙๘๔,๒๗๑	๑๐,๙๘๔,๒๗๑	๔๓,๙๓๗,๐๘๔	โครงการชลประทาน สตูล	-
	สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้าพร้อมระบบส่งน้ำบ้าน ป็นจอร์ ตำบลควนโดน อำเภอควนโดน จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๑๙,๒๔๓,๐๓๕	๑๙,๒๔๓,๐๓๕	๑๙,๒๔๓,๐๓๕	๑๙,๒๔๓,๐๓๕	๗๖,๙๗๒,๑๔๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	อาคารป้องกันน้ำเค็มขนคลานตะวันตก ตำบลขนคลาน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๙๗๐,๕๕๐	๙๗๐,๕๕๐	๙๗๐,๕๕๐	๙๗๐,๕๕๐	๓,๘๘๒,๑๖๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	อาคารป้องกันน้ำเค็มขนคลานตะวันออก ตำบลขนคลาน อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๙๖๒,๗๑๗	๙๖๒,๗๑๗	๙๖๒,๗๑๗	๙๖๒,๗๑๗	๓,๘๕๐,๘๖๘	โครงการชลประทาน สตูล	-
	อาคารป้องกันน้ำเค็มทุ่งบุหลัง ตำบลทุ่งบุ หลัง อำเภอทุ่งหว้า จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๙๖๐,๘๘๐	๙๖๐,๘๘๐	๙๖๐,๘๘๐	๙๖๐,๘๘๐	๓,๘๔๓,๕๒๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	อาคารป้องกันน้ำเค็มบ้านโคก ตำบลเกดรี อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล	กรมชลประทาน	-	๕๓๙,๖๗๐	๕๓๙,๖๗๐	๕๓๙,๖๗๐	๕๓๙,๖๗๐	๒,๑๕๘,๖๘๐	โครงการชลประทาน สตูล	-
	ธนาคารเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	กรมประมง	๒๖๗,๕๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๔๒๗,๕๐๐	สำนักงานประมง จังหวัดสตูล	

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรสัตว์น้ำ	กรมประมง	๘๗๒,๐๐๐	๙๖๐,๐๐๐	๙๖๐,๐๐๐	๙๖๐,๐๐๐	๙๖๐,๐๐๐	๔,๗๑๒,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	สนับสนุนธนาคารผลิตสัตว์น้ำแบบมีส่วนร่วม	กรมประมง	๙๒๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๒๗๒,๐๐๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล	-
	การก่อสร้างแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาด ๑,๒๖๐ สบ.ม.	กรมพัฒนาที่ดิน	-	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๘๙๐,๐๐๐	๓,๕๖๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	ฟื้นฟูและป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน	กรมพัฒนาที่ดิน	๗,๙๙๐,๐๐๐	๙,๒๔๒,๐๐๐	๙,๒๔๒,๐๐๐	๙,๒๔๒,๐๐๐	๙,๒๔๒,๐๐๐	๔๕,๙๕๘,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการฝึกอบรมและสาธิตการสร้างฝายชะลอน้ำเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ	กระทรวงมหาดไทย	-	๗๓,๑๐๐	-	-	-	๗๓,๑๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
ส่งเสริมการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	โครงการธนาคารสินค้าเกษตร	กรมพัฒนาที่ดิน	-	๑๐๗,๐๐๐	๑๐๗,๐๐๐	๑๐๗,๐๐๐	๑๐๗,๐๐๐	๔๒๘,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	การรองรับการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและลดโลกร้อน	กรมพัฒนาที่ดิน	๑๕๖,๐๐๐	๑๕๖,๐๐๐	๑๕๖,๐๐๐	๑๕๖,๐๐๐	๑๕๖,๐๐๐	๗๘๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	ปรับปรุงคุณภาพดิน	กรมพัฒนาที่ดิน	๑,๕๙๙,๐๐๐	๑,๕๕๕,๐๐๐	๑,๕๕๕,๐๐๐	๑,๕๕๕,๐๐๐	๑,๕๕๕,๐๐๐	๗,๘๓๕,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	ปุ๋ยหมักสูตรพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี อินทรีย์คุณภาพสูง	กรมพัฒนาที่ดิน	-	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๑๓๖,๐๐๐	๕๔๔,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	รณรงค์คังคเผางและต่อซังพืช	กรมพัฒนาที่ดิน	-	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๒๔๐,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	ส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ลดการใช้สารเคมีทางการเกษตร	กรมพัฒนาที่ดิน	๑,๗๑๑,๕๖๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๔๕,๐๐๐	๑,๘๙๑,๕๖๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	โครงการรวมพลังสร้างมูลค่าจากไร่นาสู่สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	กรมส่งเสริมการเกษตร	-	๑๘๒,๐๐๐	-	-	-	๑๘๒,๐๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	-
ส่งเสริมการใช้ที่ดินภาคการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสมดุลและยั่งยืน	การพัฒนาที่ดินพื้นที่เฉพาะ	กรมพัฒนาที่ดิน	๒,๑๓๘,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๒,๒๐๐,๐๐๐	๑๐,๙๓๘,๐๐๐	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล	-
	ส่งเสริมเกษตรกรเชิงรุกด้านการประมง (Zoning by Agri-Map)	กรมประมง	-	๑๕,๓๐๐	๑๕,๓๐๐	๑๕,๓๐๐	๑๕,๓๐๐	๖๑,๒๐๐	สำนักงานประมงจังหวัดสตูล	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดสตูล

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่ง งบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
	พัฒนาอาหารสัตว์	กรมปศุสัตว์	๑,๔๗๑,๑๙๘	๒,๙๘๐,๑๐๐	๒,๙๘๐,๑๐๐	๒,๙๘๐,๑๐๐	๒,๙๘๐,๑๐๐	๑๓,๓๙๑,๕๙๘	ศูนย์วิจัยและพัฒนา อาหารสัตว์สตูล	-
	โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน	กรมส่งเสริม การเกษตร	๓๑๕,๐๐๐	-	-	-	-	๓๑๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตร จังหวัดสตูล	-
	โครงการจัดที่ดินของรัฐ	สำนักงานปฏิรูป ที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	-	๕๓๑,๖๙๐	๕๓๑,๖๙๐	๕๓๑,๖๙๐	๕๓๑,๖๙๐	๒,๑๒๖,๗๖๐	สำนักงานปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสตูล	-
	โครงการตรวจสอบที่ดิน	สำนักงานปฏิรูป ที่ดินเพื่อ เกษตรกรรม	-	๑๑,๕๓๕	๑๑,๕๓๕	๑๑,๕๓๕	๑๑,๕๓๕	๔๖,๑๔๐	สำนักงานปฏิรูปที่ดิน จังหวัดสตูล	-

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารจัดการองค์กรภาครัฐเพื่อพัฒนาภาคการเกษตร

กลยุทธ์	โครงการ	แหล่งงบประมาณ	งบประมาณ						หน่วยงานดำเนินการ	
			พ.ศ.๒๕๖๑	พ.ศ.๒๕๖๒	พ.ศ.๒๕๖๓	พ.ศ.๒๕๖๔	พ.ศ.๒๕๖๕	รวม ๕ ปี	หลัก	ร่วม
การพัฒนาองค์ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ และการถ่ายทอดสู่เกษตรกร	บุคลากรภาครัฐด้านปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	-	๑,๐๗๐,๖๓๐	๑,๐๗๐,๖๓๐	๑,๐๗๐,๖๓๐	๑,๐๗๐,๖๓๐	๔,๒๘๒,๕๒๐	ด่านกักกันสัตว์สตูล	
	ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ	กรมวิชาการเกษตร	-	๒๕๘,๐๒๐	๒๕๘,๐๒๐	๒๕๘,๐๒๐	๒๕๘,๐๒๐	๑,๐๓๒,๐๘๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสตูล	
	บุคลากรภาครัฐด้านปศุสัตว์	กรมปศุสัตว์	-	๑,๑๗๖,๘๔๐	๑,๑๗๖,๘๔๐	๑,๑๗๖,๘๔๐	๑,๑๗๖,๘๔๐	๔,๗๐๗,๓๖๐	ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล	
	ค่าใช้จ่ายบุคลากรภาครัฐ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	-	๒๐๑,๐๐๐	๒๐๑,๐๐๐	๒๐๑,๐๐๐	๒๐๑,๐๐๐	๘๐๔,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	
เสริมสร้างการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ	โครงการสนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบายสำคัญ	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๑๙๖,๘๐๐	๑๓๑,๑๐๐	๑๓๑,๑๐๐	๑๓๑,๑๐๐	๑๓๑,๑๐๐	๗๒๑,๒๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	
การสร้างความพร้อมในการปฏิบัติงานขององค์กร	โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ระดับจังหวัด	สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๓๕,๐๐๐	๑๗๕,๐๐๐	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล	
	โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	กรมส่งเสริมการเกษตร	๑๓๐,๙๐๐	๓๔๒,๕๐๐	๓๔๒,๕๐๐	๓๔๒,๕๐๐	๓๔๒,๕๐๐	๑,๕๐๐,๙๐๐	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล	
	พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรมปศุสัตว์	-	๒๒,๙๐๐	๒๒,๙๐๐	๒๒,๙๐๐	๒๒,๙๐๐	๙๑,๖๐๐	ด่านกักกันสัตว์สตูล	
	โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร	กรมปศุสัตว์	๖๘๙,๐๐๐	๘๒,๖๐๐	๘๒,๖๐๐	๘๒,๖๐๐	๘๒,๖๐๐	๓๙๙,๓๐๐	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล	

ส่วนที่ ๖

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑. การเสริมสร้างเศรษฐกิจและสร้างมูลค่าเพิ่มจากอุทยานธรณีโลก การท่องเที่ยว การเกษตร และการค้าสู่อาเซียนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าทางการเกษตร เพื่อพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรฐานรากสู่ความยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ	ตามที่องค์การยูเนสโก ประกาศให้จังหวัดสตูลเป็นอุทยานธรณีโลกสตูล (Unesco Global Geopark) ทำให้จังหวัดสตูลมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างชาติให้เดินทางมาเที่ยวสตูลเพิ่มมากขึ้น ซึ่งทุกหน่วยงานและทุกภาคส่วนต้องร่วมกันพัฒนา ส่งเสริมและเพิ่มศักยภาพให้แหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานธรณีโลกสตูลมีความพร้อมในทุกๆ ด้าน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง สามารถพัฒนาและยกระดับคุณภาพชีวิต การท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าวให้ก้าวสู่ระดับภูมิภาคระดับชาติและนานาชาติ จังหวัดสตูล มีเนื้อที่ทั้งหมด ๑,๗๕๔,๗๐๑ ไร่ เป็นพื้นที่ถือครองเพื่อทำการเกษตรทั้งสิ้น ๕๕๕,๐๔๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๔ ของพื้นที่ทั้งหมดของจังหวัด มีครัวเรือนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนตามระบบฐานข้อมูลสารสนเทศกรมส่งเสริมการเกษตรทั้งสิ้น ๔๐,๗๓๓ ครัวเรือน พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดสตูล ได้แก่ ๑) ยางพารา มีพื้นที่ จำนวน ๕๖๖,๙๔๓ ไร่ เกษตรกร ๓๔,๖๗๗ ครัวเรือน ๒) ปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่จำนวน ๑๑๕,๗๗๘ ไร่ เกษตรกร ๗,๑๒๕ ครัวเรือน ๓) ข้าว มีพื้นที่จำนวน ๑๘,๙๗๔ ไร่ เกษตรกร ๔,๗๘๐ ครัวเรือน และมีการนำเข้าสินค้าเกษตรจากจังหวัดใกล้เคียง เช่น ข้าว พืชผัก เป็นต้น เนื่องจากมีผลผลิตไม่เพียงพอต่อการบริโภคในจังหวัด ดังนั้น การพัฒนาและส่งเสริมภาคการเกษตรให้มีพร้อมและเข้มแข็งจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน และประชาชนทั่วไปหันมาให้ความสำคัญในการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีความเพียงพอ โดยเฉพาะในพื้นที่เขตอุทยานธรณีโลกสตูล จึงมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งที่ต้องดำเนินงานโครงการเพิ่มประสิทธิภาพสินค้าทางการเกษตร เพื่อพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรฐานรากสู่ความยั่งยืน เพื่อให้มีสิ่งจำเป็นสำหรับการรองรับนักท่องเที่ยวที่จะมาเที่ยวสตูล อย่างเพียงพอ โดยเฉพาะอาหารที่ดีและมีคุณภาพ รวมถึงมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรในพื้นที่ที่น่าสนใจ ซึ่งจะช่วยเพิ่มกิจกรรมในการท่องเที่ยวและเพิ่มแหล่งท่องเที่ยวให้กับจังหวัดสตูล เกิดการท่องเที่ยวแบบอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ รักษาระบบนิเวศ มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติที่เหมาะสมกับพื้นที่ ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าและการสร้างมูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรเกษตรในท้องถิ่น ทำให้พื้นที่มีความความโดดเด่นเกษตรกร ประชาชนทั่วไปและท้องถิ่น รู้จักรักษาพื้นที่สีเขียว

หัวข้อ	รายละเอียด
	และการทำการเกษตรไว้สู่รุ่นลูกหลาน เกิดรายได้ที่เพิ่มขึ้น ครอบครัวและชุมชนเข้มแข็ง สังคมน่าอยู่ มีคุณภาพและมีความสุข นำสู่ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนของจังหวัดและประเทศ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชนให้มีศักยภาพด้านการผลิต การแปรรูป การบริหารจัดการกลุ่ม การจัดการคุณภาพสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์และการจัดการด้านการตลาด เกิดการกระจายรายได้สู่ครัวเรือนชุมชน นำมาซึ่งการส่งเสริมและสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจระดับฐานรากของชุมชน การพัฒนาสินค้า วิสาหกิจชุมชน และการพัฒนาพื้นที่ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกิดความเข้มแข็งของชุมชนอย่างยั่งยืน ๒. เพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่มีอยู่เดิมและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวใหม่ให้มีคุณภาพ มาตรฐานสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรของจังหวัด ภูมิภาค และประเทศ ๓. เพื่อให้จังหวัดสตูลเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย มีคุณภาพและมาตรฐานจากแหล่งผลิตสู่โต๊ะอาหารชั้นนำ ๔. เพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการเกษตรสู่การมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดมากขึ้น
๔. เป้าหมาย และ ตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการ	๑. เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ และเตรียมความพร้อมพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อสร้างรายได้ ไม่น้อยกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ๒. มีสินค้าเกษตรแปรรูปจำหน่ายเพิ่มขึ้น อย่างน้อย ๑๐ ผลิตภัณฑ์ ๓. ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนหรือกลุ่มเกษตรกร เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๔๐ จุด เพื่อให้บริการนักท่องเที่ยว ๑,๕๐๐ รายต่อปี ๔. ผู้ประกอบการ/เกษตรกรได้รับการถ่ายทอดความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อเป็น SMEs จำนวน ๒๐ คน ๕. แผนธุรกิจการแปรรูปผลิตภัณฑ์เชื่อมโยงการท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกสตูล ๔ แผนธุรกิจ ๖. การส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างการผลิตที่ได้มาตรฐาน จำนวน ๘ กลุ่ม
๕. ความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาภาค	ยุทธศาสตร์ภาคที่สอดคล้อง: ๑.ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี : ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ๒.แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ : การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

หัวข้อ	รายละเอียด
	๓.การพัฒนาภาคใต้ : พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันการเกษตร ๔.แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน : การพัฒนาระบบและสร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าภาคการเกษตร ประมงและปศุสัตว์ที่มีศักยภาพในพื้นที่เพื่อให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง ๕.แผนพัฒนาจังหวัด : การเสริมสร้างเศรษฐกิจและสร้างมูลค่าเพิ่มจากอุทยานธรณีโลก การท่องเที่ยว การเกษตร และการค้าสู่อาเซียนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง
๖. กิจกรรมที่สำคัญของโครงการ	จำนวน ๔ กิจกรรม งบประมาณ ๙,๘๖๗,๕๐๐ บาท ๑.การเพิ่มประสิทธิภาพผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อพัฒนาสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรฐานรากสู่ความยั่งยืน งบประมาณ ๓,๙๒๑,๒๗๐ บาท ๑.๑ ถ่ายทอดความรู้ด้านการพัฒนากลุ่ม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ๑.๒ พัฒนาคูณภาพผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร และบรรจุภัณฑ์ <u>หมายเหตุ ๑.๑ และ ๑.๒</u> ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร ๗๐ กลุ่ม ๑.๓ พัฒนาแหล่งเรียนรู้ของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกร เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ๔๐ จุด (๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท) สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล โทรศัพท์ : ๐๗๔-๗๑๑๑๐๖ ๒.การพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และผลิตภัณฑ์ด้านประมงแก่กลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล งบประมาณ ๒,๕๖๕,๐๐๐ บาท ๒.๑ดำเนินการฝึกอบรม (๒,๕๐๒,๒๐๐ บาท) - กลุ่มแปรรูปสัตว์น้ำได้รับการพัฒนามีผลิตภัณฑ์ที่ถูกสุขอนามัย ๘ กลุ่ม - กลุ่มเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง ๙ กลุ่ม - กลุ่มสัตว์น้ำจืด ๘ กลุ่ม ๒.๒ การติดตามและประเมินผล (๖๒,๘๐๐ บาท) สำนักงานประมงจังหวัดสตูล โทรศัพท์ : ๐๗๔-๗๗๒๒๐๑ ๓.การฝึกอบรมเพิ่มประสิทธิภาพการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ งบประมาณ ๑๒๖,๒๓๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
	- ผักกอบรวมการแปรรูปและทำผลิตภัณฑ์จากเนื้อแพะ-เนื้อโค สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล โทรศัพท์ : ๐๗๔-๗๑๑๓๕๗ ๕.การยกระดับการผลิตของอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปในพื้นที่อุทยาน ธรณีโลก เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากอย่างยั่งยืน งบประมาณ ๓,๑๙๕,๐๐๐ บาท ๕.๑ ปันนักธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป (Farmer to Entrepreneur to SMEs) (๒๒๐,๐๐๐ บาท) ๕.๒ ส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ (๒,๖๘๐,๐๐๐ บาท) สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดสตูล โทรศัพท์ : ๐๗๔-๗๒๒๑๗๑ ๕.การติดตามและประเมินผลโครงการ ๒๐,๐๐๐ บาท สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล โทรศัพท์ : ๐๗๔-๗๒๓๑๑๒-๓
๗. หน่วยงานรับผิดชอบ	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินงาน	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	งบประมาณรวม ๙,๘๖๗,๕๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	ระบุผลผลิตของโครงการ: ๑. กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน มีความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ ได้มาตรฐาน และบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมจำนวน ๘๐ แห่ง ๒. มีแหล่งเรียนรู้ของกลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน เพื่อเชื่อมโยงการ ท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวน ๔๐ จุด ๓. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร มีความรู้และมีผลิตภัณฑ์ประมงแปรรูปไป จำหน่ายไม่น้อยกว่า ๑๐ ผลิตภัณฑ์ ๔. เกษตรกรมีสัตว์น้ำคุณภาพเพิ่มขึ้นจากเดิม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕ ๕. เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ ผู้ประกอบการแปรรูปและผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ได้รับ ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการแปรรูปและทำผลิตภัณฑ์จากเนื้อแพะ- โค ๖.ผู้ประกอบการเกษตรแปรรูป (SMEs เกษตร) ได้รับองค์ความรู้ เช่น การ บริหารจัดการ การบัญชี การตลาด การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การพัฒนาบรรจุ ภัณฑ์ มาตรฐานการผลิต มาตรฐานผลิตภัณฑ์ เทคโนโลยีและเครื่องจักร อุปกรณ์การแปรรูป ๗.เกิดการเชื่อมโยงผู้ประกอบการต้นน้ำและกลางน้ำ สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ผลิตภัณฑ์ชุมชนรองรับการท่องเที่ยวอุทยานธรณีโลกสตูล ๘. สร้างเครือข่ายเกษตรกร เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางการเกษตร ระหว่างกัน

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการดำเนินโครงการ ในลักษณะของผลลัพธ์ไม่ใช่ผลผลิต และเป็นผลลัพธ์ที่สามารถวัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ: ๑. เศรษฐกิจของชุมชนดีขึ้น เสริมสร้างศักยภาพด้านการเกษตร การท่องเที่ยวของชุมชน ๒. เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนมีศักยภาพด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ๓. เพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชน ทำให้เกิดการอนุรักษ์ หวงแหนพื้นที่ ท้องถิ่น ๔. เพิ่มมาตรฐานด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการบริการให้กับนักท่องเที่ยว ๕. ยกระดับเศรษฐกิจฐานรากชุมชนด้านเกษตรท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานธรณีโลกสตูล ๖. จังหวัดสตูลมีศักยภาพด้านการเกษตรและการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๗. จังหวัดสตูลเป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย และได้มาตรฐาน ๘. จังหวัดสตูลครัวอาหารปลอดภัยและเพียงพอสำหรับนักท่องเที่ยว

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการป่ายั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ	เนื่องจากสถานการณ์ราคายางได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ประมาณปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกที่เริ่มออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้นจนเกิดอุปทานส่วนเกิน และแม้ว่าที่ผ่านมา ภาครัฐจะได้ออกมาตรการแก้ไขปัญหาราคายางตกต่ำมาเป็นระยะ แต่เนื่องจากมาตรการแก้ไขปัญหายังไม่สามารถแก้ไขปัญหาเป็นพืชที่พึ่งพาการส่งออก ผลผลิตส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๘๕ ส่งออกไปยังผู้ใช้อย่างต่างประเทศ โดยเฉพาะจีน ซึ่งกำลังประสบกับภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ และมาตรการทางการค้ากับสหรัฐอเมริกา ส่งผลให้ราคายางยังมีแนวโน้มที่จะตกต่ำต่อไป ส่งผลกระทบให้เกษตรกรชาวสวนยางได้รับความเดือดร้อนในเรื่องรายได้ค่าครองชีพของเกษตรกรชาวสวนยางและคนกรีดยาง จึงมีความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องบรรเทาความเดือดร้อนเหล่านี้ ภาครัฐควรช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยาง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกรชาวสวนยาง ให้มีความมั่นคง และมีรายได้เพียงพอ หากพิจารณาถึงบริบทการทำสวนยางพาราในอดีต ซึ่งเป็นการปลูกพืชแบบผสมผสาน มีการเกื้อกูลกันระหว่างยางพาราและพืชสมุนไพร ซึ่งเป็นระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์ เป็นแหล่งความมั่นคงทางด้านอาหารให้กับเกษตรกรได้ และต่อมาเมื่อการพัฒนาในระบบทุนนิยมได้ปรับเปลี่ยนให้เกษตรกรหันมาทำเกษตรแบบเชิงเดี่ยวเพื่อการผลิต จึงทำให้วิถีการทำสวนยางในพื้นที่ภาคใต้เปลี่ยนแปลงไป เป็นการทำเกษตรเพื่อหาเงินเป็นหลัก เปลี่ยนแปลงระบบนิเวศต่างๆ มากมาย เกษตรกรต้องพึ่งพาการใช้ปุ๋ยเคมีมีมหาศาลเพื่อบำรุงดิน สภาพแวดล้อมภายในแปลงเป็นระยะเวลากว่า ๓๐ ปี การบริโภคที่ยั่งยืน หมายถึง “การบริโภคสิ่งที่มีความจำเป็นต่อชีวิต โดยบริโภคอย่างพอดี พอมี พอใช้ พออยู่ พอดี พอเรียน พอรับใช้สังคม และดำรงชีวิตอย่างมีสติอยู่ในทางสายกลาง โดยอาศัย

หัวข้อ	รายละเอียด
	ความเพียร ความรอบรู้ รอบคอบ ความระมัดระวัง รู้จักการประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ เพื่อค้นหาข้อจำกัดที่ตนมี และนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบการบริโภคที่ก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความสุขในการดำเนินชีวิตที่สามารถพึ่งตนเองได้ กับทรัพยากรที่มีจำกัดในโลกนี้ รวมถึงมีการแบ่งปันให้กับสังคมรอบข้าง และมีความเอื้ออาทรต่อระบบนิเวศ” โดยประยุกต์จากแนวคิด “การพัฒนาที่ยั่งยืน และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เข้าไว้ด้วยกัน โดยให้ความสำคัญกับการบริโภคอย่างยั่งยืนทั้งในระดับภาคการผลิต การบริการ และภาคประชาชน โดยมีนโยบาย มาตรการ และกลไกที่มุ่งพัฒนา แบบมีส่วนร่วม โปร่งใส มีประสิทธิภาพ ในการใช้วัตถุดิบ และพลังงานในการผลิต มีการป้องกันและลดมลพิษอย่างจริงจัง มีจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม และผู้บริโภค ภาคสื่อสารมวลชนมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ที่สร้างความตระหนักในการบริโภคอย่างพอดี พอเพียง บริโภคแต่สิ่งที่มี ความจำเป็นต่อชีวิต มีประโยชน์ สามารถออกแบบรูปแบบการบริโภคที่ก่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความสุขในการดำเนินชีวิตที่สามารถพึ่งตนเองได้กับทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด รวมถึง มีการแบ่งปันให้กับสังคมรอบข้าง และมีความเอื้ออาทรต่อระบบนิเวศ ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ ๑๕ ขององค์การสหประชาชาติ (SDGs ๑๕ : Life on Land) จากยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙) และยุทธศาสตร์การพัฒนาภาคใต้ มุ่งเน้นให้มีการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคและสร้างความเข้มแข็งสถาบันเกษตรกร ภายใต้ฐานการอนุรักษ์ ปั่นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นฐานการพัฒนาที่ยั่งยืน จังหวัดสตูล จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคเกษตรที่มุ่งเน้นการผลิตทั้งในภาคส่วนของการใช้ประโยชน์ทางอุตสาหกรรม และการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารการเกื้อกูลต่อระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม รวมทั้ง สุขภาวะที่ดีของเกษตรกร ดังนั้น การส่งเสริมให้เกษตรกรชาวสวนยางพารา ทำการเกษตรกรรมยั่งยืน ทั้งการทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแบบเกษตรหลายชั้น การทำเกษตรอินทรีย์ หรือเกษตรปลอดภัยจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการในพื้นที่ ซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรในพื้นที่ได้ตระหนักและเข้าใจในกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร ที่เป็นการฟื้นฟูสภาพแวดล้อมให้กลับคืนมา ลดต้นทุนการผลิตลง เพื่อความมั่นคงในอาชีพการดำรงชีวิตและภายใต้กรอบของการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development)

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) จากการทำเกษตรเชิงเดี่ยวสู่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและกลุ่มเกษตรกร ๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการสวนยางเพื่อเพิ่มรายได้และสร้างความยั่งยืนให้แก่เกษตรกร ๓. เพื่ออนุรักษ์ ฟื้นฟู และบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ อย่างเป็นระบบ และเสริมสร้างสุขภาวะที่ดี
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตรและ/หรือขึ้นทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทย อำเภอละ ๑๐๐ ราย รวม ๗ อำเภอ จำนวน ๗๐๐ ราย หรือ ๕,๐๐๐ ไร่ (รายละเอียดไม่เกิน ๒๐ ไร่)
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ ๗ อำเภอของจังหวัดสตูล โดยมีพื้นที่รวม ๕,๐๐๐ ไร่
๖. กิจกรรมหลัก	๖.๑ ประชาสัมพันธ์และรับสมัครผู้เข้าร่วมโครงการฯ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ การยางแห่งประเทศไทยจังหวัดสตูล/สาขา) ๖.๒ การจัดการดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสตูล - เก็บตัวอย่างดิน - อบรมเชิงปฏิบัติการ ๑ วัน - สนับสนุนปัจจัยการผลิต - การติดตามและประเมินผล ๖.๓ การสร้างกระบวนการกลุ่ม โดยสำนักงานสหกรณ์จังหวัด/สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสตูล) - จัดตั้งกลุ่ม - อบรมให้ความรู้ เช่น การบริหารจัดการกลุ่ม/บัญชีกลุ่ม/ครัวเรือน - การตลาด (บริษัทประชารัฐฯ สตูล) ๖.๔ การสร้างรายได้ในครัวเรือน โดยดำเนินการอบรมเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์ และด้านการแปรรูป จำนวน ๓ วัน จัดการศึกษาดูงานในพื้นที่ต้นแบบ และสนับสนุนปัจจัย การผลิต โดยบูรณาการการทำงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล การยางแห่งประเทศไทย สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนาเกษตรสตูล ๖.๕ การติดตามและประเมินผลโครงการ ระหว่างฝึกอบรมและภายหลังการฝึกอบรม โดยสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
๗.หน่วยงานดำเนินการ	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ - สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ร่วมกับการยางแห่งประเทศไทย สำนักงานประมงจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนา เกษตรสตูล - สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัดสตูล - สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล - สำนักงานสหกรณ์จังหวัดและ สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์จังหวัดสตูล
๘.ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (ต.ค. ๖๓ – ก.ย. ๖๔)
๙. งบประมาณ	๕,๔๖๘,๒๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (output)	เกษตรกรชาวสวนยางที่ขึ้นทะเบียนกรมส่งเสริมการเกษตรและ/หรือขึ้น ทะเบียนกับการยางแห่งประเทศไทย อำเภอละ ๑๐๐ ราย รวม ๗ อำเภอ จำนวน ๗๐๐ ราย ผ่านการอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในการบริหารจัดการ สวนยางเพื่อเพิ่มรายได้และสร้างความยั่งยืน ทั้งในด้านการจัดการดิน การ สร้างกระบวนการกลุ่ม และการสร้างรายได้ในครัวเรือน
๑๑.ผลที่คาดว่าจะได้รับ (out come)	๑. พื้นที่สวนยางพาราอย่างน้อย ๕,๐๐๐ ไร่ เกิดการปรับเปลี่ยนพื้นที่เป็น พื้นที่ทำการสวนยางพาราแบบผสมผสานที่มีการเกื้อกูลกันทางด้าน ระบบนิเวศ ๒. เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการสามารถเข้าใจในบริบทการทำเกษตรแบบ เกษตรกรรมยั่งยืน และเกิดการปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ (Paradigm) จาก การทำเกษตรเชิงเดี่ยวสู่การทำเกษตรกรรมยั่งยืน ๓. สภาพแวดล้อมและระบบนิเวศมีการอนุรักษ์ พันธุ์ และบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเป็นระบบ และเกษตรกรดใช้สารเคมีอันตราย ภายในแปลง มีสุขภาพที่ดี

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑. การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพเกษตรกรสู่การเป็น Smart Farmer

กลยุทธ์ที่ ๒ การสร้างและพัฒนาสถาบันเกษตรกร และการเชื่อมโยงเครือข่ายภาคการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตไม้ผลสู่มาตรฐานการส่งออก (ทุเรียน มังคุด)
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ มุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาภาคการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่า และความหลากหลายของสินค้าเกษตร รักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ด้วยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป และเกษตรอัจฉริยะ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น รูปแบบการพัฒนาประเทศ “ประเทศไทย ๔.๐” ตั้งเป้าหมายการปฏิรูปการเกษตรจากการเกษตรแบบดั้งเดิมไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี ในลักษณะเป็นเกษตรแบบผู้ประกอบการ การขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ได้กำหนดการสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและการแข่งขันได้อย่างยั่งยืนภาคการเกษตรด้วยการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน ยุทธศาสตร์พัฒนาของภาคใต้ ให้ความสำคัญการพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาคด้วยการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ของภาค เช่น ข้าว ไม้ผล และปศุสัตว์ ให้เป็นสินค้ามูลค่าสูงและได้มาตรฐานส่งออก อาชีพการทำสวนไม้ผล เป็นอาชีพที่มีความสำคัญของเกษตรกรในจังหวัดสตูล ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกไม้ผลทั้งสิ้น ๑๒,๑๘๐ ไร่ ชนิดไม้ผลที่เกษตรกรนิยมปลูกมาก ได้แก่ ลองกอง เงาะ ทุเรียน มังคุด และพืชประจำถิ่น คือ จำปาตะ ในแต่ละปีจะมีผลผลิตผลไม้เป็นจำนวน ๕,๔๒๘ ตัน คิดเป็นมูลค่ารวม ๑๐๘ ล้านบาท (ข้อมูลจากสำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๑) ไม้ผลเป็นพืชเศรษฐกิจที่ช่วยพยุงรายได้ให้กับเกษตรกรในภาวะพืชเศรษฐกิจหลัก ยางพาราและปาล์ม น้ำมันราคาตกต่ำ แต่การประกอบอาชีพการทำสวนผลไม้ของเกษตรกรที่ผ่านมายังขาดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ผลผลิตสูญเสียจากการทำลายของศัตรูพืชเป็นมูลค่าหลายล้านบาท นอกจากนี้ยังขาดการบริหารจัดการผลผลิตให้มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด จึงทำให้เกษตรกรขาดรายได้ การพัฒนาการทำสวนผลไม้ให้ได้คุณภาพจำเป็นต้องทำแบบครบวงจร ตั้งแต่การปฏิบัติดูแลรักษาสวนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ การมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในการบริหารจัดการผลผลิต การรู้จักใช้คุณค่าของผลผลิตเพื่อสร้างมูลค่า และการแสวงหาช่องทางการตลาด การสื่อสารประชาสัมพันธ์ทางระบบสื่อสาธารณะ

หัวข้อ	รายละเอียด
	จะช่วยเผยแพร่ภาพลักษณ์ของผลผลิตให้เป็นสินค้าส่งออกได้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พุเรียนและมังคุด ที่มีความต้องการของตลาดส่งออกสูง การจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการผลิตไม้ผลสู่มาตรฐานการส่งออก (พุเรียน มังคุด) เป็นการพัฒนาผลผลิตให้ได้คุณภาพมาตรฐานตามความต้องการของตลาด ช่วยยกระดับคุณค่าและมูลค่าของผลผลิต เป็นการเพิ่มรายได้หลักและรายได้เสริมให้แก่เกษตรกร เป็นการขยายช่องทางการตลาดให้กับเกษตรกรและชุมชน นอกจากนี้ยังช่วยเสริมบรรยากาศการท่องเที่ยวและประชาสัมพันธ์สินค้าคุณภาพของจังหวัดและภาคใต้ ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ พุเรียน มังคุด สู่มาตรฐานการส่งออก ๒. เสริมสร้างความเข้มแข็งการบริหารจัดการผลผลิตไม้ผลเพื่อการส่งออกให้แก่ชุมชน ๓. พัฒนาระบบบริหารจัดการตลาดผลไม้และเปิดตลาดบนระบบ Internet
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลในพื้นที่จังหวัดสตูล จำนวน ๓๕๐ คน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ท้องที่ ๗ อำเภอ จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. บริหารจัดการคุณภาพผลไม้สู่มาตรฐานการส่งออก ๒. ศูนย์รวบรวมผลผลิตผลไม้คุณภาพเพื่อการส่งออก ๓. ตลาดผลไม้คุณภาพและเปิดตลาดบนระบบ Internet
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๓ – ตุลาคม ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	งบดำเนินงานทั้งสิ้น ๕,๖๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ผลผลิตไม้ผล พุเรียน มังคุด ได้รับการพัฒนาสู่คุณภาพเพื่อการส่งออกตามความต้องการของตลาด ปีละ ๑,๕๐๐ ตัน ๒. ศูนย์รวบรวมผลไม้คุณภาพ ๓ แห่ง ๓. ตลาดผลไม้บนระบบ Internet ๑ ตลาด
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. ผลผลิตไม้ผล พุเรียน มังคุดของจังหวัดมีคุณภาพตามความต้องการของตลาดเพื่อการส่งออก ๒. ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการผลผลิตไม้ผล เพื่อการส่งออกนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ๓. เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลมีรายได้เพิ่มขึ้น อาชีพการเกษตรมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

แบบสรุปโครงการโดยย่อ (Project Idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ ๓ การส่งเสริมและสนับสนุนการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกรักเกษตรกร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดสตูลได้ดำเนินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนอาหารกลางวันปลอดภัยในโรงเรียนให้เพียงพอและสร้างนิสัยให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความรู้ในการทำเกษตรเบื้องต้น นอกจากนี้เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในอนาคต ซึ่งมีสาเหตุจาก ๑. เกิดจากทัศนคติของผู้ปกครองและเยาวชนที่มองว่าอาชีพเกษตรกรเป็นงานหนัก ราคาผลผลิตไม่แน่นอน ต้องพึ่งพาธรรมชาติซึ่งมีความไม่แน่นอนเช่นกัน จึงหันไปสู่งานนอกภาคเกษตรมากขึ้น เช่น เป็นลูกจ้างสถานประกอบการ ซึ่งมีเงินเดือนแน่นอนทั้งปี อาชีพเกษตรกรจึงเป็นอาชีพเสริมหรือเพื่อความมั่นคงด้านอาหารของครัวเรือน ดังนั้น ปัจจุบันพบว่าเด็กไทยไม่สนใจเรียนในสาขาด้านการเกษตร หรือแม้จะจบเกษตรแต่มุ่งเป็นลูกจ้างในภาคอุตสาหกรรมเกษตรมากกว่า ๒. ต้นทุนการผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยตลอด เช่น ปุ๋ยเคมีและสารเคมีทางการเกษตร ซึ่งทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการทำเกษตรไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จึงต้องหันไปประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปหรือเป็นลูกจ้างภาคการผลิตอื่นในช่วงนอกฤดูกาล ๓. ระบบการประกันภัยพืชผลทางการเกษตรยังมีข้อจำกัดและไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ทำให้เกษตรกรมีข้อจำกัดในการลดความเสี่ยงของผลกระทบจากภัยธรรมชาติที่สร้างความเสียหายแก่ผลผลิตบนทอนต่อฐานะและความมั่นคงในอาชีพ ดังนั้น จากเหตุผลปัญหาข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องปลูกจิตสำนึกรักเกษตรกร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปรับแนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เยาวชน อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพต่อไปในอนาคตของประเทศชาติ รวมถึงปรับแนวคิดผู้ปกครองและเยาวชนเกี่ยวกับการทำเกษตรที่ดีมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ หากรู้จักใช้ทรัพยากรเกษตรที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ รู้จักบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ อาชีพเกษตรกรก็จะสามารถเป็นอาชีพที่มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้อย่างดีมีความมั่นคงและยั่งยืน นอกจากนี้เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีกิจกรรมด้านการเกษตรร่วมกันกับผู้ปกครอง มีประสบการณ์และทักษะด้านการเกษตรที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ภูมิใจในผลผลิตของตนเองซึ่งนำเข้าสู่โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย ถูกสุขอนามัยของโรงเรียนและชุมชน เกิดความผูกพันและรักในวิชาชีพเกษตร รู้จักคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนาก้าวเป็นบุคลากรที่สำคัญในภาคการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๓. วัตถุประสงค์	๑. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนรักอาชีพเกษตร มีทักษะในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรและสหกรณ์ ๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้/แหล่งอาหารด้านการเกษตรในโรงเรียนและศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน ๓. รณรงค์และเผยแพร่การใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๔. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านการเกษตร เช่น โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันในโรงเรียน, โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เป็นต้น
๔. เป้าหมาย	นักเรียนโรงเรียนละ ๖๐ คน รวม ๗ อำเภอ จำนวน ๔๒๐ คน (๑ อำเภอ ๑ โรงเรียน)
๕. พื้นที่ดำเนินการ	โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสตูลที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ อำเภอละ ๑ โรงเรียน
๖. กิจกรรมหลัก	งบประมาณ จำนวน ๑,๒๘๘,๙๐๐ บาท ดังนี้ ๑. ปลูกจิตสำนึกรักเกษตร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนและชุมชน (การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมสาธิต) จำนวน ๑,๒๓๘,๙๐๐ บาท ๒. ติดตามและประเมินผลผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๑,๒๘๘,๙๐๐ บาท (งบดำเนินงาน : ค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ) ๑. กิจกรรมปลูกจิตสำนึกรักเกษตร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนและชุมชน งบประมาณ ๑,๒๓๘,๙๐๐ บาท ๑) วัสดุสำนักงาน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ๒) วัสดุคอมพิวเตอร์ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท ๓) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม จำนวน ๑,๒๐๓,๙๐๐ บาท ๒. กิจกรรมติดตามและประเมินผล งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท ๑) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (น้ำมันเชื้อเพลิง) จำนวน ๔๓,๒๘๐ บาท ๒) ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ติดตามและประเมินผล ๖,๗๒๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ส่งเสริม/พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหารกลางวันในโรงเรียน จำนวน ๗ โรงเรียน ใน ๗ อำเภอ ๒. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ จำนวน ๔๒๐ คน ๓. มีผลผลิตทางการเกษตรเข้าสู่โครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Output)	๑. นักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงประโยชน์ของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตของตนเองได้ ๒. นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีส่วนร่วมในการผลิตอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ ปลอดภัย เกิดความรัก ความสามัคคี มีความภูมิใจในผลผลิตที่ได้ร่วมกันทำกิจกรรม มีพื้นฐานด้านการเกษตรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปขยายสู่ผู้ปกครองหรือดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรที่บ้านต่อไป ๓. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรตามแนวของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป ๔. นักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง มีความรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริฯ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมากขึ้นเพื่อปรับแนวคิดในการดำเนินชีวิต โดยการทำเกษตรแบบพอเพียงในครัวเรือนเพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ๕. เกิดความรัก ความสามัคคีในการทำกิจกรรมร่วมกัน รู้จักเสียสละ อันจะทำให้ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน จังหวัดและประเทศชาติมีความเจริญ ยั่งยืน มั่งคั่งและมั่นคงต่อไป

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	ส่งเสริมการปลูกจิตสำนึกรักษ์เกษตร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	จังหวัดสตูลได้ดำเนินโครงการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนอาหารกลางวันปลอดภัยในโรงเรียนให้เพียงพอและสร้างนิสัยให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีความรู้ในการทำเกษตรเบื้องต้น นอกจากนี้เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนแรงงานภาคเกษตรในอนาคต ซึ่งมีสาเหตุจาก ๑. เกิดจากทัศนคติของผู้ปกครองและเยาวชนที่มองว่าอาชีพเกษตรกรรมเป็นงานหนัก ราคาสผลผลิตไม่แน่นอน ต้องพึ่งพาธรรมชาติซึ่งมีความไม่แน่นอนเช่นกัน จึงหันไปสู่งานนอกภาคเกษตรมากขึ้น เช่น เป็นลูกจ้างสถานประกอบการ ซึ่งมีเงินเดือนแน่นอนทั้งปี อาชีพเกษตรจึงเป็นอาชีพเสริมหรือเพื่อความมั่นคงด้านอาหารของครัวเรือน ดังนั้น ปัจจุบันพบว่า เด็กไทยไม่สนใจเรียนในสาขาด้านการเกษตร หรือแม้จะจบเกษตรแต่มุ่งเป็นลูกจ้างในภาคอุตสาหกรรม เกษตรมากกว่า ๒. ต้นทุนการผลิตของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญมีแนวโน้มสูงขึ้นโดยตลอด เช่น บัวเค็มและสารเคมีการเกษตร ซึ่งทำให้เกษตรกรมีรายได้จากการทำเกษตรไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จึงต้องหันไปประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปหรือเป็นลูกจ้างภาคการผลิตอื่นในช่วงนอกฤดูกาล ๓. ระบบการประกันภัยพืชผลทางการเกษตรยังมีข้อจำกัดและไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ทำให้เกษตรกรมีข้อจำกัดในการลดความเสี่ยงของผลกระทบจากภัยธรรมชาติที่สร้างความเสียหายแก่ผลผลิต บั่นทอนต่อฐานะและความมั่นคงในอาชีพ ดังนั้น จากเหตุผลปัญหาข้างต้น จึงมีความจำเป็นต้องปลูกจิตสำนึกรักษ์เกษตร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อปรับแนวคิดการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เยาวชน อันเป็นพื้นฐานสำคัญในการเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพต่อไปในอนาคตของประเทศชาติ รวมถึงปรับแนวคิดผู้ปกครองและเยาวชนเกี่ยวกับการทำเกษตรที่ดีมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ หากรู้จักใช้ทรัพยากรเกษตรที่มีอยู่อย่างเต็มประสิทธิภาพ รู้จักบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ อาชีพเกษตรกรก็จะสามารถเป็นอาชีพที่มีรายได้เลี้ยงตัวเองและครอบครัวได้อย่างดีมีความมั่นคงและยั่งยืน นอกจากนี้เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ มีกิจกรรมด้านการเกษตรร่วมกันกับผู้ปกครอง มีประสบการณ์และทักษะด้านการเกษตรที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ภูมิใจในผลผลิตของตนเองซึ่งนำเข้าสู่โครงการอาหารกลางวันในโรงเรียน เป็นแหล่งผลิตอาหารปลอดภัย

หัวข้อ	รายละเอียด
	ถูกสุขอนามัยของโรงเรียนและชุมชน เกิดความผูกพันและรักในวิชาชีพ เกษตร รู้จักคิดวิเคราะห์ สามารถแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนาก้าวเป็นบุคลากรที่สำคัญในภาคการเกษตร
๓.วัตถุประสงค์	๑. เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกให้เยาวชนรักอาชีพเกษตร มีทักษะ ในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรและสหกรณ์ ๒. เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้/แหล่งอาหารด้านการเกษตรในโรงเรียนและ ศูนย์เรียนรู้ด้านการเกษตรในชุมชน ๓. รณรงค์และเผยแพร่การใช้ชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง ๔. เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมด้านการเกษตร เช่น โครงการเกษตรเพื่อ อาหารกลางวันในโรงเรียน, โครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ เป็นต้น
๔. เป้าหมาย	นักเรียนโรงเรียนละ ๖๐ คน รวม ๗ อำเภอ จำนวน ๔๒๐ คน (๑ อำเภอ ๑ โรงเรียน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	โรงเรียนในพื้นที่จังหวัดสตูลที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ อำเภอละ ๑ โรงเรียน
๖. กิจกรรมหลัก	งบประมาณ จำนวน ๑,๒๘๘,๙๐๐ บาท ดังนี้ ๑. ปลูกจิตสำนึกรักษ์เกษตร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียนและ ชุมชน (การฝึกอบรมและฝึกปฏิบัติผ่านกิจกรรมสาธิต) จำนวน ๑,๒๓๘,๙๐๐ บาท ๒. ติดตามและประเมินผลผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท
๗. หน่วยงานดำเนินงาน	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์
๘. ระยะเวลาดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๑,๒๘๘,๙๐๐ บาท (งบดำเนินงาน : ค่าเบี้ยเลี้ยงและ ค่าตอบแทน ค่าใช้สอยและค่าวัสดุ) ๑. กิจกรรมปลูกจิตสำนึกรักษ์เกษตร เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงใน โรงเรียนและชุมชน งบประมาณ ๑,๒๓๘,๙๐๐ บาท ๑) วัสดุสำนักงาน จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท ๒) วัสดุคอมพิวเตอร์ จำนวน ๑๕,๐๐๐ บาท ๓) ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม จำนวน ๑,๒๐๓,๙๐๐ บาท ๒. กิจกรรมติดตามและประเมินผล งบประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท ๑) ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ (น้ำมันเชื้อเพลิง) จำนวน ๔๓,๒๘๐ บาท ๒) ค่าเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ติดตามและประเมินผล ๖,๗๒๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. ส่งเสริม/พัฒนาแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อเป็นแหล่งผลิตอาหาร กลางวันในโรงเรียน จำนวน ๗ โรงเรียน ใน ๗ อำเภอ ๒. นักเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
	ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้ จำนวน ๔๒๐ คน ๓. มีผลผลิตทางการเกษตรเข้าสู่โครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐
๑๑. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (Output)	๑. นักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษาตระหนักถึงประโยชน์ของการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับชีวิตของตนเองได้ ๒. นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ มีส่วนร่วมในการผลิตอาหารกลางวันที่มีคุณภาพ ปลอดภัย เกิดความรัก ความสามัคคี มีความภูมิใจในผลผลิตที่ได้ร่วมกันทำกิจกรรม มีพื้นฐานด้านการเกษตรสามารถนำความรู้ที่ได้ไปขยายสู่ผู้ปกครองหรือดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรที่บ้านต่อไป ๓. มีแหล่งเรียนรู้ด้านการเกษตรตามแนวของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป ๔. นักเรียน เยาวชน ครู/บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง มีความรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริฯ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรมากขึ้นเพื่อปรับแนวคิดในการดำเนินชีวิต โดยการทำเกษตรแบบพอเพียงในครัวเรือน เพื่อลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ๕. เกิดความรัก ความสามัคคีในการทำกิจกรรมร่วมกัน รู้จักเสียสละ อันจะทำให้ครอบครัว โรงเรียน ชุมชน จังหวัดและประเทศชาติมีความเจริญ ยั่งยืน มั่งคั่งและมั่นคงต่อไป

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมด้านการเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน Q ของกรมพัฒนาที่ดินเพื่อสนับสนุนกิจกรรมระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	เกษตรกรรมยั่งยืน ได้แก่ เกษตรอินทรีย์ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร เป็นระบบเกษตรกรรมที่ให้ความสำคัญกับระบบนิเวศน์ ผลผลิต คุณภาพที่ดี เพียงพอต่อเกษตรกรและผู้บริโภค เกษตรกรรมยั่งยืนมีจุดมุ่งหมายเพื่อการผลิตอาหารและปัจจัยที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตมากกว่า เพื่อการส่งออกมีการใช้ทรัพยากรที่มีให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อม ระบบการผลิต การบริโภค และการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นมีความสมดุล อาหารที่ผลิตได้มีความปลอดภัยจากสารพิษตกค้าง และเปิดโอกาสให้สมาชิกในครอบครัว ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข สามารถใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืน และระบบเกษตรกรรมเหล่านี้ยังคงดำเนินต่อเนื่องไป โดยไม่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง เป็นปุ๋ยอินทรีย์ที่ได้จากการนำวัสดุอินทรีย์หรืออินทรีย์ธรรมชาติทางการเกษตรที่มีธาตุอาหารสูง มาผ่านกระบวนการหมักจนสลายตัวสมบูรณ์ ทำให้ได้ปุ๋ยอินทรีย์ที่มีคุณภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน Q ของกรมพัฒนาที่ดิน ซึ่งเป็นปุ๋ยที่สามารถนำมาใช้ทดแทนปุ๋ยเคมีในระบบการผลิตพืช ที่ไม่ใช่ปุ๋ยเคมี และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงเป็นปุ๋ยที่ประกอบด้วยปริมาณอินทรีย์วัตถุ ธาตุอาหารหลักที่จำเป็นต่อการเจริญเติบโตและที่สำคัญ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงต้องผ่านการตรวจสอบ ปริมาณสารพิษ ตกค้างหรือโลหะหนัก ในปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งจะช่วยให้ผลผลิตทางการเกษตรมีความปลอดภัย และยังช่วยเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดิน เพิ่มปริมาณจุลินทรีย์ที่มีประโยชน์ ทำให้เกิดสมดุลทางธรรมชาติ ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง จึงเป็นปุ๋ยที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๓.๑ เพื่อให้เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจ ในการผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ๓.๒ เกษตร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน สามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงตามเกณฑ์มาตรฐาน Q ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูงกรมพัฒนาที่ดิน และได้รับใบอนุญาตการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน Q กรมพัฒนาที่ดิน

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. เป้าหมาย	กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนที่มีการดำเนินกิจกรรมการเกษตรในระบบเกษตรยั่งยืน
๕. พื้นที่ดำเนินการ	กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ ๗ อำเภอของจังหวัดสตูล รวม ๑๔ กลุ่ม
๖. กิจกรรมหลัก	๖.๑ อบรมเกษตรกรถ่ายทอดความรู้และสาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ๖.๒ สนับสนุนปัจจัยการผลิตวัสดุ และเครื่องจักร ที่ใช้สำหรับกระบวนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ๖.๓ สนับสนุนให้กลุ่มได้รับใบอนุญาตการใช้เครื่องหมายรับรองมาตรฐาน Q ปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง กรมพัฒนาที่ดิน
๗.หน่วยงานดำเนินการ	สถานีพัฒนาที่ดินสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ตุลาคม ๒๕๖๓ - กันยายน ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	๑,๙๒๑,๕๐๐.- บาท (หนึ่งล้านเก้าแสนสองหมื่นหนึ่งพันห้าร้อยบาทถ้วน)
๑๐. ผลผลิต (output)	เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถผลิตปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ตามเกณฑ์มาตรฐาน Q ของกรมพัฒนาที่ดิน
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (out come)	เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/วิสาหกิจชุมชน นำปุ๋ยอินทรีย์คุณภาพสูง ไปใช้ในระบบการเกษตรแบบยั่งยืนทำให้ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และเกษตรกรผู้ผลิต ผู้บริโภค มีความปลอดภัย

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาตลาดสินค้าเกษตร

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการมหกรรมเกษตรสตูล
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ มุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อเสริมสร้างฐานการผลิต แข็งแรงยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรยั่งยืนเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม ดังนั้น การพัฒนาภาคการเกษตรในยุคปัจจุบันในรูปแบบ การพัฒนาประเทศ “ประเทศไทย ๔.๐” จึงมุ่งปฏิรูปการเกษตรจาก เกษตรกรรายย่อยแบบดั้งเดิมไปสู่การทำเกษตรสมัยใหม่โดยเน้นการ บริหารจัดการและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ในลักษณะเป็นเกษตรกรแบบ ผู้ประกอบการ ยุทธศาสตร์พัฒนาจังหวัด ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาการเกษตรไว้ในยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้าง เศรษฐกิจและสร้างมูลค่าเพิ่มจากอุทยานธรณีโลก การท่องเที่ยว การเกษตร และการค้าสู่อาเซียนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง กลยุทธ์ที่ ๖ เพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร การใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีในการ แปรรูป และสร้างคุณค่าเพื่อการแข่งขัน กลยุทธ์ที่ ๗ สร้างความมั่นคง ทางอาหาร ด้วยกลไกการสนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนฐานการเกษตรตาม แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และกลยุทธ์ที่ ๑๐ พัฒนาศักยภาพ ผู้ประกอบการ เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้พึ่งพาตนเองได้ และ เชื่อมโยงเครือข่ายให้สามารถแข่งขันได้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายสำคัญในการปฏิรูปภาค การเกษตร โดยมุ่งเน้นให้เกษตรกรก้าวจากผู้ผลิตเพียงอย่างเดียว สู่การ เป็นผู้ประกอบการ โดยใช้หลักคิด “การตลาดนำการผลิต” ส่งเสริมให้ เกษตรกรวางแผนการผลิต การตลาด และบริหารจัดการอย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตตกต่ำและสภาวะการณ์ เปลี่ยนแปลงของโลกในยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่ ตนเอง ครอบครัว ชุมชน จังหวัดและประเทศชาติ
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การทำเกษตรกรรมยั่งยืนในจังหวัดสตูล ๒. เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร สู่การ เป็นผู้ประกอบการ ๓. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ ๔. เพื่อประชาสัมพันธ์และสร้างเครือข่ายตลาดสินค้าของดีจังหวัดสตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. เป้าหมาย	เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร/ประชาชนทั่วไป จำนวน ๕๐๐ คน/กลุ่ม
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่จังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. กิจกรรมส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรสตูล ๒. กิจกรรมประกวดผลผลิตพืชผลทางการเกษตร ๓. กิจกรรมประกวดสัตว์
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล และ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร มีแหล่งประชาสัมพันธ์และจำหน่ายผลผลิต ทางการเกษตรและของดีจังหวัดสตูล ๒. มีแหล่งประชาสัมพันธ์ พบปะสร้างเครือข่ายระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ผู้ประกอบการทางการเกษตร หน่วยงานภาครัฐและส่งเสริมองค์ความรู้ ทางการเกษตร เช่น การผลิตสินค้าเกษตรคุณภาพ การแปรรูปและ ถนอมอาหาร การบริหารจัดการและการตลาด เป็นต้น ๓. เกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการ เป็นผู้ประกอบการ สามารถนำไปพัฒนาการผลิตและการตลาดของ ตนเองและกลุ่มได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เพิ่มศักยภาพเกษตรกร/กลุ่มเกษตรกร ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ให้ผลิต สินค้าเกษตรคุณภาพได้มาตรฐาน มีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ใน การเป็นผู้ประกอบการมากยิ่งขึ้น ๒. เพิ่มศักยภาพในการขยายตลาดสินค้าเกษตรและของดีจังหวัดสตูลให้ เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ๓. เศรษฐกิจของชุมชนมีความมั่นคงยั่งยืน

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการส่งเสริมปลูกผักปลอดภัยบนกระเบื้อง
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันจังหวัดสตูลมีผลผลิตพืชผักไม่เพียงพอต่อการบริโภคในจังหวัด และผู้บริโภคมีแนวโน้มดูแลสุขภาพมากขึ้น มีความต้องการอาหาร ปลอดภัยเพิ่มมากขึ้น ซึ่งกลุ่มผู้ปลูกผักอำเภอเมืองสตูล มีสมาชิกอยู่ ๒๐ ราย มีกำลังการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาด จึงมี แนวคิดในกาขยายฐานการผลิตผักปลอดภัยให้มากขึ้น เพื่อรองรับความ ต้องการของตลาด เช่น โรงพยาบาลสตูล ตลาดเกษตร ธกส. เป็นต้น รวมถึงเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในปี ๒๕๖๒ กว่าเท่าตัว ดังนั้น เพื่อให้มีผลผลิตที่เพียงพอกับความต้องการของตลาด เกษตรกรจึงมีการ รวมตัวกันเพื่อปลูกผักปลอดภัยบนกระเบื้อง เพื่อเป็นแหล่งอาหาร และ เป็นรายได้เสริมให้กับครอบครัว และเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร ให้แก่จังหวัด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. ขยายฐานการผลิตผัก โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกผัก ปลอดภัยบนกระเบื้อง ๒. เพื่อให้เกษตรกรสามารถมีแหล่งอาหารไว้บริโภคในครัวเรือน เกิด ความมั่นคงทางด้านอาหาร ๓. ช่วยเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกผัก
๔. เป้าหมาย	เกษตรกรในพื้นที่อำเภอเมือง และอำเภอมะนัง จังหวัดสตูล จำนวน ๘๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	อำเภอเมือง และอำเภอใกล้เคียงในจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. อบรมและถ่ายทอดความรู้ ๒. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยการผลิต ๓. ติดตามและให้คำแนะนำ
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔
๙. งบประมาณ	งบประมาณทั้งสิ้น ๑,๒๘๔,๐๐๐ บาท ๑. การอบรมให้ความรู้การปลูกและดูแลรักษาผักบนกระเบื้อง จำนวน ๗๙,๐๐๐ บาท ๒. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และปัจจัยการผลิต จำนวน ๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ๓. ติดตามและให้คำแนะนำ จำนวน ๕,๐๐๐ บาท

หัวข้อ	รายละเอียด
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. มีเกษตรกรปลูกผักปลอดภัยบนกระเบื้องเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรมีแหล่งอาหารไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน ๘๐ ครัวเรือน ๓. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิต ร้อยละ ๕๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการ
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรเกิดความรู้ความเข้าใจการปลูกผักปลอดภัย ๒. เกษตรกรมีแหล่งอาหารไว้เพื่อบริโภคในครัวเรือน ๓. เกษตรกรมีอาชีพเสริม และมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายผลผลิต ๔. เป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้การปลูกผักปลอดภัยบนกระเบื้อง

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการจำปาดะสตูลแบบครบวงจร
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร(พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนย่อยเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น การพัฒนาและต่อยอดสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร อัตลักษณ์พื้นถิ่นซึ่งครอบคลุมสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นเฉพาะพื้นที่ สินค้าจากภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทย สินค้าศิลปาชีพ สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ รวมถึงสินค้าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อน โดยการนำจุดเด่นของอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตและจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ซึ่งมีความโดดเด่นจากทำเลที่ตั้งในเขตโซนร้อน และความหลากหลายของผลผลิตทางการเกษตรของไทยในแต่ละพื้นที่ที่มีเอกลักษณ์ และนำมาผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่น จังหวัดสตูล ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ จำปาดะสตูล ทะเบียนเลขที่ สข ๖๒๑๐๐๑๒๓ ในปี ๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ซึ่งสิ่งสำคัญที่จะต้องส่งเสริมและพัฒนาในการผลิตจำปาดะสตูล จำเป็นต้องดำเนินการครบวงจร ในกระบวนการผลิตต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนการผลิตจำปาดะสตูลให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ต้องการของตลาดและผู้บริโภคทั้งในและต่างจังหวัด รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร โดยจังหวัดสตูลมีครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกจำปาดะ จำนวน ๒,๘๑๘ ครัวเรือน พื้นที่ปลูก ๑,๒๘๖ ไร่ พื้นที่ให้ผลผลิตแล้ว ๑,๐๕๓ ไร่ ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ ๑,๓๕๑ กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตรวม ๑,๔๒๓ ตัน/ปี (ข้อมูลพื้นฐานการเกษตรสำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล ปี ๒๕๖๑) จากการประชุมจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์จังหวัดสตูล เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมเห็นชอบให้สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูลจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและบริหารจัดการจำปาดะสตูลแบบครบวงจร ตามยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดโซ่อุปทานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน ภายใต้แผนพัฒนาจังหวัดสตูล (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ฉบับทบทวน ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างเศรษฐกิจและสร้างมูลค่าเพิ่มจากอุทยานธรณีโลก การท่องเที่ยว การเกษตร และการค้าสู่อาเซียนที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยเล็งเห็นว่าควรเพิ่มศักยภาพให้เกษตรกรเพิ่มมูลค่าผลผลิต และยกระดับสู่มาตรฐานการผลิต

หัวข้อ	รายละเอียด
	ส่งเสริมเทคโนโลยี และนวัตกรรม และมาตรการส่งเสริมการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตจำปาตะสตูลและยกระดับมาตรฐานให้สามารถแข่งขันทางการตลาด ๒. เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรเกษตรกร ๓. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในการผลิตจำปาตะแปรรูป ๕. เพื่อส่งเสริมการขยายพันธุ์จำปาตะพันธุ์ดี
๔. เป้าหมาย	ดำเนินการในพื้นที่ ๗ อำเภอจังหวัดสตูล ๓๕๐ ราย/ปี รวม ๗๐๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	ในพื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	๑. ส่งเสริมการอนุรักษ์และขยายพันธุ์จำปาตะสตูล ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกรในการผลิตจำปาตะสตูล ๓. ส่งเสริมการแปรรูปเพิ่มมูลค่าสินค้าจำปาตะสตูล ๔. ประชาสัมพันธ์และส่งเสริมภาพลักษณ์จำปาตะสตูล ๕. การรับรองคุณภาพสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้
๗. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรจังหวัดสตูล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมบูรณาการ
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	ต.ค.๖๓ - ก.ย.๖๔
๙. งบประมาณ	๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท/ปี
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ สามารถพัฒนาการผลิตจำปาตะสตูล และเพิ่มมูลค่า ทำให้มูลค่าผลผลิตเพิ่มขึ้น ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการร้อยละ ๘๐ ราย สามารถอนุรักษ์และขยายพันธุ์จำปาตะสตูลได้
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตจำปาตะ การยกระดับคุณภาพมาตรฐานของสินค้า การอนุรักษ์และขยายพันธุ์จำปาตะพันธุ์ดี รวมทั้งการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าจำปาตะ รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้เพื่อวางแผนพัฒนาการผลิตจำปาตะเป็นอัตลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ให้สามารถแข่งขันการส่งออกเพื่อเพิ่มมูลค่าได้ เชื่อมโยงให้ผู้ซื้อ/ผู้บริโภค และสามารถเข้าถึงแหล่งผลิตสินค้าเกษตรอัตลักษณ์เพิ่มขึ้น และเกษตรกรมีการพึ่งพาตนเองมากขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจฐานรากของชุมชนมีความเข้มแข็ง

แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Idea)

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ : เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการบริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการแข่งขัน.

กลยุทธ์ที่ ๒ : ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานตามความต้องการของตลาด

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการ	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปศุสัตว์ และการสร้างมูลค่าสินค้าปศุสัตว์
๒. ความสำคัญของโครงการ หลักการและเหตุผล	๑. การเพิ่มผลผลิตด้านการเลี้ยงปศุสัตว์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าปศุสัตว์จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน ทั้งทางด้านพันธุ์สัตว์ ด้านการดูแลสุขภาพสัตว์ ด้านการบริหารจัดการฟาร์ม และด้านการตลาด และที่สำคัญอีกด้านหนึ่งที่ขาดไม่ได้คือ ด้านอาหารสัตว์ เพราะเป็นต้นทุนการผลิตที่มากกว่า ๗๕-๘๐ % ของต้นทุนทั้งหมด เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ แพะเนื้อ ต้องได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตปศุสัตว์ ในการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์แบบประณีต (Intensive Farm) และได้รับการสนับสนุนพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดี เพื่อจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีเป็นต้นแบบและเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับเกษตรกรเครือข่ายรายอื่น ๆ ๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน การเพิ่มผลผลิตทางการผลิต (Productivity) บนพื้นฐานของการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนาและนวัตกรรม ๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ทิศทางการพัฒนาภาคใต้ พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรหลักของภาค ยกกระดานการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์และเหมาะสมกับศักยภาพของภาค ให้เป็นสินค้ามูลค่าสูงและได้มาตรฐาน ส่งเสริมการทำการเกษตรแบบผสมผสานเพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้ของเกษตรกรรายย่อย ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) ๔. แผนพัฒนาจังหวัดสตูล การสร้างมูลค่าเพิ่มการเกษตร เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยี สนับสนุนเศรษฐกิจชุมชนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ และเทคโนโลยีการผลิตปศุสัตว์ ในการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์แบบประณีต (Intensive Farm) ๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ด้วยการนำพืชอาหารสัตว์พันธุ์ดีที่เหมาะสม กับสภาพพื้นที่ มาใช้ในการเลี้ยงปศุสัตว์ ๓. เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าปศุสัตว์ ๔. เพื่อลดต้นทุนการผลิตต่อหน่วยผลผลิต ๕. เพื่อสร้างความมั่นคงทางด้านรายได้ของเกษตรกรรายย่อย

หัวข้อ	รายละเอียด
๔. เป้าหมาย	๑. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตปศุสัตว์และการสร้างมูลค่า สินค้าปศุสัตว์ ๑.๑ เกษตรกรต้นแบบ (โคเนื้อ) จำนวน ๔๐ ราย ๑.๒ เกษตรกรต้นแบบ (แพะเนื้อ) จำนวน ๔๐ ราย ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิตสำหรับการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ กลุ่มเกษตรกรต้นแบบ ๒.๑ เกษตรกรต้นแบบ (โคเนื้อ) จำนวน ๔๐ ราย ๒.๒ เกษตรกรต้นแบบ (แพะเนื้อ) จำนวน ๔๐ ราย
๕. พื้นที่ดำเนินการ	พื้นที่ในการดำเนินการ พื้นที่ ๗ อำเภอ ของจังหวัดสตูล
๖. กิจกรรมหลัก	จำนวน ๒ กิจกรรม งบประมาณรวม ๑,๒๐๐,๕๘๐ บาท รวม งบลงทุน - บาท งบดำเนินงาน ๑,๒๐๐,๕๘๐ บาท
๖.๑ กิจกรรมหลักที่ ๑ งบประมาณ ผู้รับผิดชอบหลัก ผู้รับผิดชอบร่วม ผู้ประสานงาน หน่วยงานดำเนินการหลัก หน่วยดำเนินการร่วม	การถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิตปศุสัตว์และการสร้างมูลค่าสินค้าปศุสัตว์ งบประมาณ ๒๒๔,๕๘๐ บาท งบดำเนินงาน ๒๒๔,๕๘๐ บาท งบลงทุน - บาท ชื่อ นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดสตูล เบอร์โทรศัพท์ ๐-๗๔๗๑-๑๓๕๗ เบอร์มือถือ ๐๘๖-๑๒๖๑๒๓๘ ชื่อ นายจักรพงษ์ ขานโด้ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล เบอร์โทรศัพท์ ๐-๗๔๗๙-๗๐๗๐ เบอร์มือถือ ๐๙๓-๗๑๘๑๑๒๔ ชื่อ นางรัตนา วุ่นชีวี ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาลชำนาญการ เบอร์โทรศัพท์ ๐-๗๔๗๑-๑๓๕๗ เบอร์มือถือ ๐๙๑-๘๔๙๒๘๖๗ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล ๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล

หัวข้อ	รายละเอียด
๖.๒ กิจกรรมหลักที่ ๒	การสนับสนุนปัจจัยการผลิตสำหรับการจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์
งบประมาณ	งบประมาณ ๙๗๖,๐๐๐ บาท
	งบดำเนินงาน ๙๗๖,๐๐๐ บาท
	งบลงทุน - บาท
ผู้รับผิดชอบหลัก	ชื่อ นายอรรถพล แสนพันทา ตำแหน่ง ปศุสัตว์จังหวัดสตูล
	เบอร์โทรศัพท์ ๐-๗๔๗๑-๑๓๕๗ เบอร์มือถือ ๐๘๖-๑๒๖๑๒๓๘
ผู้รับผิดชอบร่วม	ชื่อ นายจักรพงษ์ ขานโบ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนา
	อาหารสัตว์สตูล
ผู้ประสานงาน	ชื่อ นางรัตนา วุ่นชีว ตำแหน่ง นักวิชาการสัตวบาล
	ชำนาญการ
หน่วยงานดำเนินการหลัก	เบอร์โทรศัพท์ ๐-๗๔๗๑-๑๓๕๗ เบอร์มือถือ ๐๙๑-๘๔๔๒๘๖๗
หน่วยดำเนินการร่วม	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล
	๑. ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล
๗. หน่วยดำเนินงาน	สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดสตูล
๘. ระยะเวลาในการดำเนินการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕
๙. งบประมาณ	งบประมาณ ๑,๒๐๐,๕๘๐ บาท
๑๐. ผลผลิต (Output)	๑. เกษตรกรได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีการผลิต- ปศุสัตว์ ในการทำฟาร์มเลี้ยงสัตว์แบบประณีต (Intensive Farm) ๒. เกษตรกรได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เพื่อพัฒนาเป็นเกษตรกรต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ด้านการผลิตปศุสัตว์
๑๑. ผลที่คาดว่าจะได้รับ (Outcome)	๑. เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการเลี้ยงโคเนื้อ -แพะ เนื้อแบบประณีต ๒. เกษตรกรสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทั้งทางด้านปริมาณและคุณภาพให้มากขึ้น ๓. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตให้น้อยลง ๔. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น